

Provincie Flevoland
t.a.v. Mw. T. Lodder
Postbus 55
8200 AB Lelystad

ONS KENMERK:	k2010-0057TB	UW KENMERK:	
PROJECT:	10112-SOC	BETREFT:	Voorzieningenniveau Flevoland in de tijd
PLAATS:	Delft	BIJLAGEN:	5 rapporten
DATUM:	29 april 2010		

Het bijgaande wordt u zonder begeleidend schrijven toegezonden,

- | naar aanleiding van uw verzoek
- | naar aanleiding van uw brief / e-mail / fax van
- | volgens (telefonische) afspraak
- | om te bespreken op
- | ter behandeling
- | met verzoek om commentaar
- | retour met dank voor inzage
- | ondertekend retour zenden
- | ter kennisgeving
- | om te behouden
- | zie opmerkingen hieronder

Hiermee is een einde gekomen aan dit project. De factuur wordt u binnenkort toegezonden.

Met vriendelijke groet,

T. Beukema
secretaresse

Voorzieningenniveau Flevoland in de tijd

1996-2009

Uitgevoerd in opdracht van de provincie Flevoland

Judith Willems

April 2010 | r2010-0015JW | 10112-SOC

ABF RESEARCH

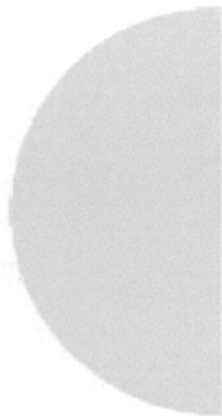
VERWERSDIJK 8 | 2611 NH DELFT | T [015] 27 99 300

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Definitie voorzieningen	6
1.3 Gebiedsindelingen	7
1.4 Aanpak	9
2 Werkgelegenheid voorzieningen	11
2.1 Hoofdsectoren	11
2.2 Deelsectoren	14
2.3 Niveau voorzieningen	17
2.4 Niveau voorzieningen in breder perspectief	21
3 Groeiopgave voorzieningenniveau	29
4 Voorzieningen in een bredere context	33
4.1 Totale werkgelegenheid	33
4.2 Bevolkingsontwikkeling	36
<i>Bijlage 1 Indeling sectoren</i>	39
<i>Bijlage 2 Omvang en ruimtelijke spreiding voorzieningen, Flevoland, 1996-2009</i>	43
<i>Bijlage 3 Omvang en ruimtelijke spreiding voorzieningen, referentiegebieden, 1996-2009</i>	57
<i>Bijlage 4 Ontwikkeling voorzieningen, Flevoland, 1996-2009</i>	61
<i>Bijlage 5 Ontwikkeling voorzieningen, referentiegebieden, 1996-2009</i>	63
<i>Bijlage 6 Vergelijking voorzieningenniveau</i>	65
<i>Bijlage 7 Groeiopgave per gemeente</i>	67
<i>Bijlage 8 Omvang, ruimtelijke spreiding en ontwikkeling totale werkgelegenheid, Flevoland</i>	69
<i>Bijlage 9 Omvang, ruimtelijke spreiding en ontwikkeling totale werkgelegenheid, referenties</i>	71
<i>Bijlage 10 Bevolkingsontwikkeling</i>	73

Samenvatting

Aanleiding onderzoek

Vorzieningen zijn medebepalend voor de kwaliteit en leefbaarheid van de omgeving. De zorg over de omvang en ontwikkeling van de voorzieningen in Flevoland is de aanleiding voor dit onderzoek geweest. Zowel onderwijs, zorg, welzijn, cultuur, recreatie en sport als de commerciële diensten horeca en detailhandel zijn daarbij in ogenschouw genomen. Eerder onderzoek, in 2001 en 2004, heeft aangetoond dat de omvang van het voorzieningenniveau in Flevoland gering is in vergelijking met de landelijke situatie. Voorliggend onderzoek geeft een actualisering voor de jaren 2008 en 2009.

Achterstand in voorzieningenniveau in Flevoland en Almere flink ingelopen

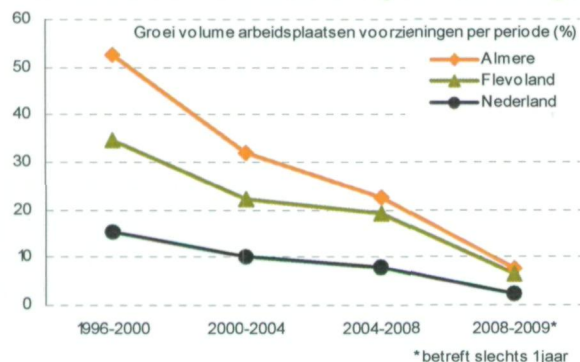
Het voorzieningenniveau is gedefinieerd als alle arbeidsplaatsen in een van de voorzieningensectoren per 1.000 inwoners van een gebied. In 2009 komt voor heel Nederland het voorzieningenniveau voor alle sectoren tezamen uit op 164. Dat wil zeggen dat er 164 personen in de voorzieningensector werken per 1.000 inwoners. Voor Flevoland en Almere is dat in 2009 gelijk aan respectievelijk 138

en 137. In Nederland is in 2009 het totale voorzieningenniveau 19% hoger dan in Flevoland; met andere woorden het voorzieningenniveau in Flevoland zou met 19% moeten toenemen om het nationale niveau te evenaren. De achterstand is daarmee fors lager geworden. Of de voor 2009 geconstateerde scherpe daling ook een doorgaande trend betreft zal de toekomst moeten uitwijzen.

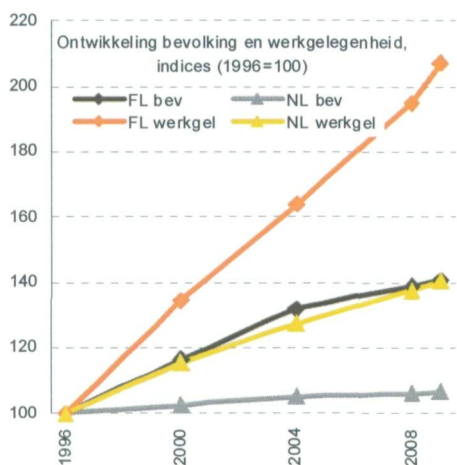
Spectaculaire groei werkgelegenheid voorzieningensector Flevoland in 13 jaar tijd

De werkgelegenheid in de totale voorzieningensector is in de periode 1996-2009 nationaal met 40% toegenomen. In Flevoland is deze groei in diezelfde periode met iets meer dan een verdubbeling van het aantal arbeidsplaatsen aanzienlijk sterker geweest. Almere spant met een toename van 165% de kroon. In Flevoland en Almere is de groei het sterkst geweest in de sectoren welzijn en medische zorg.

De werkgelegenheidsgroei is daarbij in het begin van de 13 jaarsperiode, 1996-2000, beduidend sterker geweest dan in de jaren erna. Het enigszins verminderd economisch klimaat in met name de periode 2004-2008 heeft in een aantal deelsectoren zelfs geleid tot een daling van de werkgelegenheid.

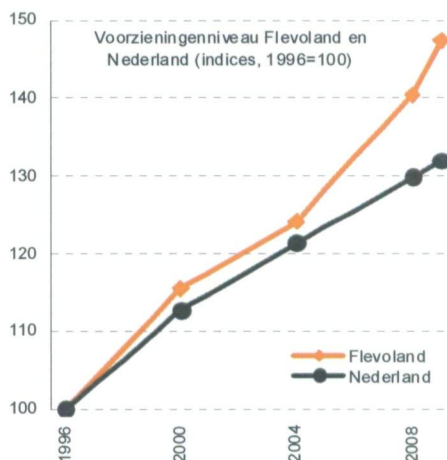
Inhaalslag voorzieningenniveau mede gevolg kentering bevolkingsaanwas Flevoland

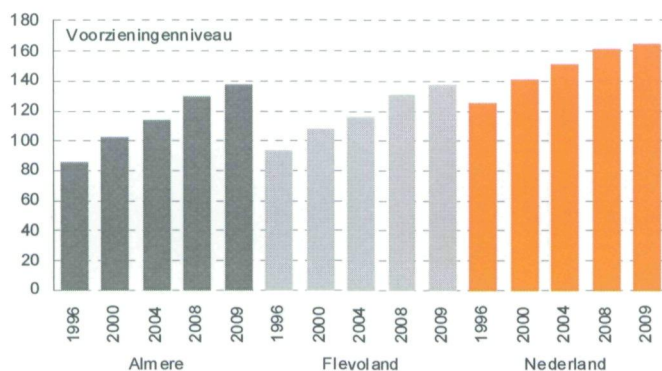
Al jaren bedraagt de groei van de werkgelegenheid in de voorzieningen in Flevoland ruim het dubbele van de nationale groei. In de jaren 1996-2000 en 2000-2004 is met een groei van respectievelijk 16% en 13% de bevolkingstoename in Flevoland echter ook aanzienlijk hoger dan de 2% landelijk, hetgeen heeft geresulteerd in een achterblijvend voorzieningenniveau. Na 2004 is de bevolkingsaanwas in de provincie minder sterk. In de periode 2004-2008 is de groei 'slechts' 5% tegenover 0,9% landelijk en tussen 2008 en 2009 ligt de groei nog maar 1 procentpunt hoger dan landelijk.

Tezamen met de groei van de werkgelegenheid heeft deze significant verminderde groei van de bevolking ertoe geleid dat het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningen in Flevoland meer in harmonie is gekomen met de omvang van de bevolking.

Na 2004 is de groei van het voorzieningenniveau daardoor in Flevoland veel sterker geweest dan nationaal.

Voorzieningenniveau Flevoland ondanks verbetering nog laag

De groei van de welvaart en de individualisering zorgen ervoor dat het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningen gestaag toeneemt, zowel absoluut alsook gerelateerd aan de bevolking. Het huidige voorzieningenniveau in Flevoland en Almere ligt in 2009 echter nog op een niveau dat voor heel Nederland al voor de millenniumwisseling werd bereikt.

Bij voortgaande groei aspiraties Almere past hogere ambitie voorzieningenniveau

Flevoland is een gevarieerde provincie en ook de verwachtingen ten aanzien van de ontwikkelingen zijn zeer divers van aard. Gegeven de belangrijke rol die Almere is toebedacht in de verdere ontwikkeling van de Noordvleugel wordt voor Almere een hogere ambitie geformuleerd dan voor de rest van Flevoland. Bij de oriëntatie van Almere op de Randstad en de daarmee gelieerde hoge stedelijke kwaliteit past een hoger voorzieningenniveau. Het voorzieningenniveau in Almere is daarom

vergeleken met het voorzieningenniveau in de Noordvleugel van de Randstad; Nederland dient als referentie voor Overig Flevoland.

Het voorzieningenniveau ligt in 2009 in de Noordvleugel op 183, dit is 46 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners meer dan in Almere. Het landelijk voorzieningenniveau van 164 bedraagt 26 arbeidsplaatsen meer per 1.000 inwoners in vergelijking met Overig Flevoland.

De achterstand in het voorzieningenniveau in Almere ten opzichte van de Noordvleugel is gedaald van 66% in 1996 naar 34% in 2009.

Groeiopgave voorzieningen Flevoland op basis van gekozen referenties betreft 14 duizend arbeidsplaatsen

Als Almere een voorzieningenniveau wil krijgen gelijk aan het niveau van de Noordvleugel en Overig Flevoland een met Nederland vergelijkbaar niveau, dan moet het voorzieningenniveau voor Flevoland totaal stijgen naar 174 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. Dit betekent een normatieve taakstelling van bijna 14 duizend arbeidsplaatsen, waarvan 8.600 in Almere en 5.100 in Overig Flevoland. Dit komt overeen met een werkgelegenheids groei van 26% in de voorzieningensectoren voor heel Flevoland (Almere: 34%; Overig Flevoland: 19%).

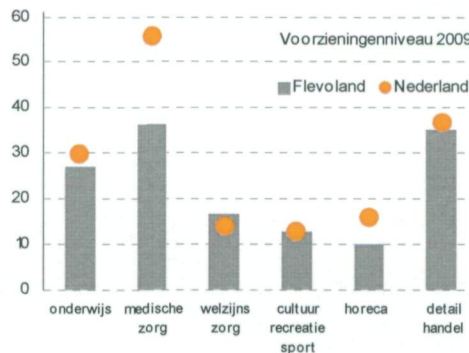
Op grond van de vergelijking met de referentiegebieden vraagt vooral de sector medische zorg, zowel in Almere als Overig Flevoland, om een sterke uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen. Maar ook in de horeca en het onderwijs zijn op grond van de vergelijking, zij het in mindere mate, extra arbeidsplaatsen nodig in Almere en Overig Flevoland. Daarnaast zou in Almere ook de sector cultuur, recreatie en sport en in mindere mate de detailhandel nog een werkgelegenheids prikkel moeten krijgen.

Lelystad en Noordoostpolder scoren per saldo relatief goed

Lelystad en Noordoostpolder hebben in Flevoland voor alle 6 geanalyseerde sectoren tezamen het hoogste voorzieningenniveau, alhoewel deze 2 gemeenten ook onder het landelijk niveau blijven. Dronten, Urk en Zeewolde daarentegen zitten onder het provinciale niveau. De verschillen in de voorzieningenniveaus voor Flevoland en Almere zijn in 2009 zeer gering.

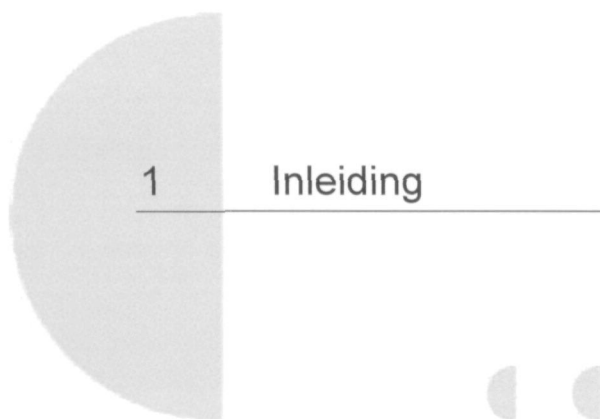
Verbetering medische zorgsector en horeca grootste uitdaging

De achterstand in het voorzieningenniveau van Flevoland ten opzichte van Nederland is vooral groot voor de medische zorgsector en de horeca. Voor de overige sectoren zijn de niveaus in 2009 aanzienlijk dichterbij elkaar komen te liggen. Voor de welzijnzorg heeft Flevoland inmiddels zelfs een hoger voorzieningenniveau dan landelijk. Wanneer wordt ingezoomd op de deelsectoren zijn de volgende nuances te geven. Binnen de sector onderwijs blijft Flevoland flink achter in het hoger voortgezet onderwijs; met betrekking tot het basis- en voortgezet onderwijs daarentegen is het niveau van Flevoland zelfs iets hoger dan landelijk. Met uitzondering van de zorg zonder verblijf blijft Flevoland qua medische zorg over de hele linie significant onder het landelijk voorzieningenniveau. Binnen de welzijnzorg ligt het niveau van het lokaal welzijnswerk boven en het niveau van de maatschappelijke opvang onder het niveau van heel Nederland. Ook met betrekking tot de sector cultuur, recreatie en sport is het beeld gedifferentieerd. Het voorzieningenniveau bij musea en voorzieningen die samenhangen met bezoek en beoefening van cultuur ligt lager dan nationaal, terwijl de categorie recreatie in Flevoland juist een aanzienlijk hoger voorzieningenniveau heeft. De overige branches binnen deze sector komen met het landelijke niveau overeen.

Voorzieningen houden nagenoeg gelijke tred met totale werkgelegenheidsontwikkeling

Er werken veel mensen in de sector voorzieningen. Het gaat in heel Nederland in 2009 om ruim 2,7 miljoen arbeidsplaatsen, dit is ruim 36% van de totale werkgelegenheid. In Flevoland ligt dit aandeel de afgelopen 13 jaar vrij constant 3 à 4 procentpunt lager dan landelijk. In de periode 1996-2009 is zowel in Flevoland als nationaal de groei van de werkgelegenheid in de voorzieningensector iets hoger geweest dan in de totale werkgelegenheid.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Flevoland ontwikkelt zich in een hoog tempo en het streven van de provincie is er op gericht om de samenleving in een goede balans te brengen. Uitgangspunt daarbij vormt een gezonde economie met een voor Nederland normale verhouding tussen het aantal inwoners en het aantal arbeidsplaatsen in het algemeen en in de voorzieningensector in het bijzonder.

Zowel in september 2001¹ als maart 2006² heeft ABF Research in opdracht van de provincie Flevoland onderzoek gedaan naar de omvang en ontwikkeling van de voorzieningen in Flevoland. Doel van beide onderzoeken was onder andere het in kaart brengen van het voorzieningenniveau en het maken van vergelijkingen in dit verband met relevante referentiegebieden. Uit deze eerdere onderzoeken kwam naar voren dat in Flevoland het aanbod aan onderwijs, medische zorg, welzijn, cultuur/recreatie/sport, horeca en detailhandel over het algemeen beduidend lager was dan op grond van het inwoneraantal verwacht zou mogen worden. Kijkend naar het aanbod per duizend inwoners van alle zojuist genoemde voorzieningen tezamen zou in Flevoland in 2004 het voorzieningenniveau met 30%³ moeten toenemen om het nationale niveau te evenaren.

Inmiddels zijn er weer een aantal jaren verstreken en zijn gegevens van recenter datum hierover beschikbaar. De provincie Flevoland heeft ABF Research benaderd voor een update van de zojuist genoemde eerdere onderzoeken met als centrale vraag: hoe is het in 2009 gesteld met het voorzieningenniveau in Flevoland in het algemeen en Almere in het bijzonder? Hierbij wordt aandacht geschonken aan de ontwikkelingslijn vanuit het verleden (retrospectieve schets van de voorzieningen voor de periode 1996-2009) en de positionering binnen de totale werkgelegenheidsontwikkeling (de voorzieningen in breder perspectief).

¹ ABF Research, Voorzieningen in Flevoland in breder perspectief, Doorkijk tot 2020 op basis van een vergelijking tussen het oude en het nieuwe land, September 2001 / ABF Research, Voorzieningen Flevoland in breder perspectief, deel 2, April 2002

² ABF Research, Voorzieningen Flevoland Actualisatie en verkenningen tot 2020, maart 2006

³ In navolging van voorgaande onderzoeken is ervoor gekozen uit te gaan van benodigde groei en niet van het te overbruggen tekort als maatstaf voor de geconstateerde achterstand. Overigens wijkt dit cijfer als gevolg van de vaststelling van een nieuwe indeling van de voorzieningen in onderhavig onderzoek licht af van de in het vorige onderzoek gepresenteerde uitkomst. In de eerdere publicatie bedroeg de achterstand c.q. benodigde groei in 2004 32% in plaats van de op basis van de nieuwe indeling resulterende 30%.

1.2 Definitie voorzieningen

Uitgangspunt in voorliggend onderzoek is de werkwijze en de definities die bij de zojuist genoemde eerdere voorzieningenonderzoeken voor Flevoland zijn gehanteerd. Een voorziening respectievelijk het voorzieningenniveau zijn daarbij als volgt gedefinieerd:

- Een voorziening is een formele dienst die direct gericht is op de consument
- Het voorzieningenniveau is het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningensector per 1.000 inwoners

Essentieel voor een formele dienst is dat er sprake moet zijn van een financiële transactie. Informele burenhulp of vriendendiensten vallen zodoende buiten deze definitie.

Om het voorzieningenaanbod kwantitatief te beoordelen is het zinvol de omvang ervan te relateren aan degenen die er in principe gebruik van maken, zijnde de zittende bevolking. Het aantal mensen dat een dienst in een bepaald gebied aanbiedt is immers een goede maat voor het niveau van de dienstverlening wanneer deze wordt afgezet tegen de potentiële vraag. In voorliggend onderzoek wordt daarom de omvang van het aanbod in een gebied gerelateerd aan het totaal aantal mensen dat woont binnen datzelfde gebied. Het voorzieningenniveau is gedefinieerd als alle arbeidsplaatsen in een sector voorzieningen per 1.000 inwoners van een gebied. Hierdoor zijn de verschillende sectoren goed vergelijkbaar en optelbaar en wordt het bovendien mogelijk vergelijkingen te maken voor verschillende geografische invalshoeken.

In navolging van de voorgaande voorzieningenonderzoeken voor Flevoland is het totaal aantal arbeidsplaatsen daarbij vastgesteld door het aantal parttimers te halveren en te sommeren met het aantal fulltimers.

In totaal worden in deze studie zes hoofdgroepen van voorzieningen onderscheiden, te weten onderwijs, medische zorg, welzijnzorg, cultuur/recreatie/sport, horeca en detailhandel. Ter nuancering zijn deze hoofdgroepen vervolgens nader onderscheiden in diverse subgroepen, de sectoren horeca en detailhandel uitgezonderd. De resulterende indeling staat in Figuur 1. De (sub)sectoren zijn geoperationaliseerd aan de hand van de zogenaamde SBI-code, zijnde de Standaard Bedrijfs Indeling. Deze bedrijfscodes worden door het CBS gehanteerd om de economische activiteit van bedrijven te rubriceren. Bijlage 1 geeft een overzicht van de SBI-codes die zijn gebruikt bij de onderscheiden voorzieningensectoren.

Figuur 1 Voorzieningensectoren

Hoofd- en deelsector	Hoofd- en deelsector
Onderwijs	Lokaal welzijnzorg en -werk
Speciaal onderwijs	Lokaal welzijnzorg en -werk
Basisonderwijs	Maatschappelijke opvang m.o.
Voortgezet onderwijs	Overig lokaal welzijnzorg
Middelbaar beroepsonderwijs	
Hoger voortgezet onderwijs	
Overig onderwijs	
Medische zorg, gezondheidszorg & verpleging	Cultuur, recreatie en sport
Huisarts	Openbare bibliotheken
Specialist	Musea
Para medische zorg	Bezoek cultuur overig
Ziekenhuizen en ambulances	Beoefening cultuur
Intramuraal / residentieel	Creatieve industrie
Extramuraal / ambuland	Recreatie
In- + extramuraal / combinatie	Binnensport
Overig medische zorg	Buitensport
	Overig sport
Horeca	Detailhandel

Onderstaand een korte toelichting bij elke sector.

Onderwijs

Onderwijs is sinds lange tijd een overheidsvoorziening, primair gericht op de jeugd. De laatste jaren ontstaan er ook allerlei aanvullende en vaak commerciële diensten die zich richten op andere doelgroepen. Voor deze analyse is de hele onderwijssector meegenomen.

Medische zorg en Welzijnszorg

De gezondheidszorg omvat een breed scala aan diensten en disciplines met als gemeenschappelijke oriëntatie het welbevinden van de medemens. Er is daarbij een onderscheid gemaakt in medische zorg en welzijnszorg, afhankelijk of er sprake is van ziekte dan wel dat meer een sociaal maatschappelijk welzijn in het geding is. Voor deze analyse zijn de medische zorg en de welzijnszorg beide nader ingedeeld op basis van de intensiteit en de aard van de zorg.

Cultuur, recreatie en sport

Cultuur, recreatie en sport zouden niet zo lang geleden vrijwel geheel buiten deze definitie zijn gevallen. Dat komt omdat een groot deel van dergelijke activiteiten in de vrije tijd en op vrijwillige basis wordt uitgevoerd. In deze sector zijn echter steeds meer mensen te vinden die daar hun werk vinden en op dit vlak een voorziening in stand houden. Traditioneel zijn het vooral musea en bibliotheken die tot de voorzieningen op dit terrein worden gerekend. Langzamerhand is er een veel breder scala ontstaan aan publieke en private instellingen die activiteiten op dit gebied verzorgen.

In afwijking van de voorgaande onderzoeken is in onderhavig rapport de sector creatieve industrie als aparte branche opgenomen. In de voorgaande onderzoeken waren diverse hieronder ressorterende diensten onder gebracht bij de categorie overig. Omdat deze sector echter de laatste tijd sterk is gegroeid is in overleg met de opdrachtgever besloten de creatieve industrie als aparte deelsector op te nemen.

Horeca

Horeca is een afkorting voor de woorden hotel, restaurant en café en verwijst als zodanig naar alle diensten die hieronder vallen. In tegenstelling tot voorgaande onderzoeken is in onderhavig rapport de logiesverstrekking voor zover dit betrekking heeft op kampeerterreinen, verhuur van vakantiehuisjes en appartementen, jeugdherbergen en vakantiecampen ondergebracht bij de deelsector recreatie.

Detailhandel

Detailhandel is in dit verband ook een voorziening genoemd. De detailhandel onderhoudt de relaties tussen de productiesector en de huishoudens. Het belang van deze sector is aanzienlijk. Postorderbedrijven en meer recent ook de handel op het internet heeft het belang van deze sector nauwelijks aangetast. Verreweg het grootste deel van interactie tussen consument en producent verloopt via de detailhandel.

Onderwijs, zorg en cultuur hebben een sterk stempel van de overheid, hoewel de private sector aan belang wint. Horeca en detailhandel zijn van oudsher private commerciële voorzieningen.

1.3 Gebiedsindelingen

De resultaten van het onderzoek worden op verschillende aggregatieniveaus gepresenteerd. In de hoofdttekst ligt de nadruk op de provincie als geheel en een uitsplitsing naar de gemeenten dan wel de

tweedeling Almere / Overig Flevoland. In de bijlagen wordt daarnaast nog een uitsplitsing gemaakt naar:

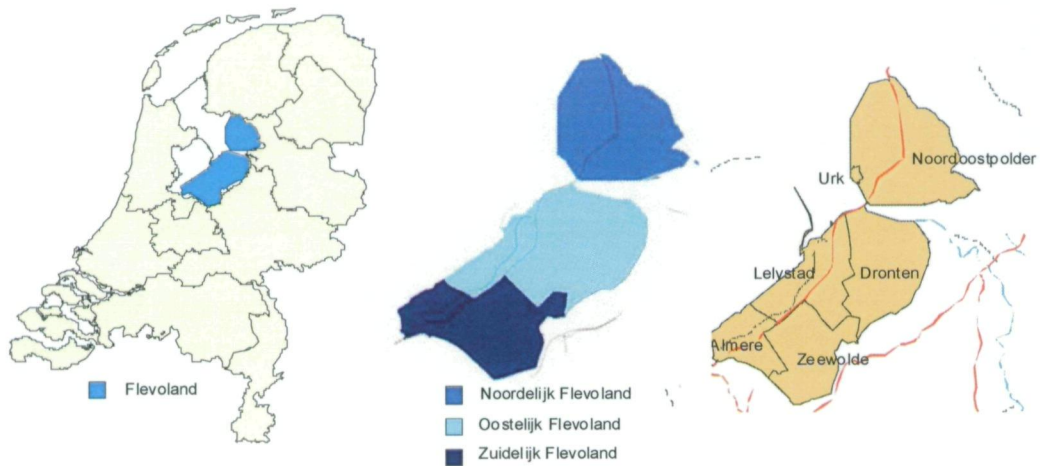
- Zuidelijk Flevoland (Almere en Zeewolde);
- Oostelijk Flevoland (Dronten en Lelystad);
- Noordelijk Flevoland (Noordoostpolder en Urk).

Omdat in Almere inmiddels bijna de helft van alle Flevolandse woont, gevoegd bij de voortgaande groeiambities van deze stad, worden de uitkomsten voor Almere steeds uitgelicht en apart vermeld.

Daarnaast zijn er referentiegebieden gebruikt om betekenis te geven aan de uitkomsten van het onderzoek. Door een vergelijking van het voorzieningenniveau in Flevoland met het voorzieningenniveau in relevant geachte gebieden, wordt de Flevolandse situatie in een breder perspectief geplaatst en kan daardoor beter worden beoordeeld. In overleg met de opdrachtgever is bepaald welke vergelijkingsmaatstaf zinvolle informatie geeft met betrekking tot het niveau van Flevoland. In navolging van de 2 vorige onderzoeken is daarbij gekozen voor de Noordvleugel en heel Nederland. De Noordvleugel omvat de 6 coropgebieden Utrecht, IJmond, agglomeratie Haarlem, Zaanstreek, Groot-Amsterdam en het Gooi en Vechtstreek.

Voor Almere wordt een hogere ambitie geformuleerd dan voor de rest van Flevoland. Almere wordt een belangrijke rol toebedacht in de verdere ontwikkeling van de Noordvleugel, resulterend in een schaa sprong naar hoge stedelijke kwaliteit. Het voorzieningenniveau in Almere zal daarom worden vergeleken met het voorzieningenniveau in de Noordvleugel van de Randstad; Nederland dient als referentie voor de overige 5 gemeenten die tezamen Overig Flevoland vormen.

Kaart 1 Flevoland, regio's en gemeenten

Kaart 2 Referentiegebieden

1.4 Aanpak

De opzet van deze studie is opgesplitst in 2 delen. Gestart wordt met een kenschets van de werkgelegenheid in en het niveau van de voorzieningensector in Flevoland en de referentiegebieden, gevolgd door de implicaties voor Flevoland bij vergelijking met de gekozen referenties. In het tweede deel worden de voorzieningen in een bredere context getrokken door zowel de totale werkgelegenheidsontwikkeling als de bevolkingsontwikkeling in de analyse te betrekken. Per deel volgt nu een korte toelichting op de aanpak.

1.4.1 Retrospectieve schets voorzieningen

De opzet voor dit onderdeel van deze studie wordt beschreven in de hoofdstukken 2 en 3 en bestaat uit de volgende 4 stappen.

❖ Vaststelling nieuwe indeling voorzieningen (I)

De bedrijfscodes die door het CBS worden gehanteerd om de economische activiteit van bedrijven te rubriceren zijn aan verandering onderhevig. Tot 2008 werd de SBI'93 (Standaard Bedrijfsindeling) gebruikt die in 1993 is vastgesteld en in de loop der tijd regelmatig structuurwijzigingen heeft ondergaan. Eens in de 15 jaar is de wijziging echter aanzienlijk drastischer teneinde betere aansluiting bij veranderde en nieuwe economische activiteiten te realiseren. In 2008 heeft een dergelijke ingrijpende revisie van de economische activiteitenclassificaties plaatsgevonden en is de SBI'93 vervangen door de SBI2008.

Bij de voorgaande voorzieningenonderzoeken voor Flevoland is gebruik gemaakt van de SBI93. In overleg met de opdrachtgever is besloten het onderhavige onderzoek geheel te baseren op de SBI2008. Dit heeft noodgedwongen geleid tot een aantal aanpassingen van de in de eerdere publicaties gehanteerde indeling van de voorzieningen. Er is in overleg met de opdrachtgever een nieuwe indeling vastgesteld. Er is daarbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de oorspronkelijke indeling. Tegelijkertijd is de noodzakelijke vertaalslag als gevolg van SBI-mutaties aangegrepen als kans om ook enkele gewenste inhoudelijke aanpassingen door te voeren. De toevoeging van de categorie 'creatieve industrie' is daar een voorbeeld van.

❖ Aanbod voorzieningen en voorzieningenniveaus Flevoland (II)

In deze stap wordt, gebruikmakend van het LISA2009 bestand, voor achtereenvolgens de jaren 1996, 2000, 2004, 2008 en 2009 een uitgebreide kenschets van de werkgelegenheid in en het niveau van de voorzieningenbranche in Flevoland naar hoofd- en deelsectoren uitgewerkt. De sectorale opbouw van de voorzieningen in de provincie wordt daarbij uitgesplitst naar de 6 gemeenten en de regio's Noord, Midden en Zuid.

❖ Aanbod voorzieningen en voorzieningenniveaus referentiegebieden (III)

In deze stap wordt, gebruikmakend van het LISA2009 bestand, voor achtereenvolgens de jaren 1996, 2000, 2004, 2008 en 2009 een uitgebreide kenschets van de werkgelegenheid in en het niveau van de voorzieningenbranche in Nederland en de Noordvleugel naar hoofd- en deelsectoren uitgewerkt.

Het resultaat van de stappen II en III is een perspectiefschets van de voorzieningensector in Flevoland voor de periode 1996-2009 gerelateerd aan de ontwikkelingen van de voorzieningen in de referentiegebieden op basis van een consistente gegevensreeks.

❖ Vergelijking voorzieningenniveau (IV)

In deze stap wordt de vergelijking van het voorzieningenniveau in Flevoland met het voorzieningenniveau in de referentiegebieden uitgewerkt en aangegeven wat de implicaties hiervan voor Flevoland zijn. Al eerder is aangegeven dat Almere zich moet kunnen vergelijken met de

Noordvleugel. De overige 5 gemeenten, die Overig Flevoland vormen, worden vergeleken met Nederland.

Het resultaat van stap IV is de vaststelling van een eventueel tekort per type voorziening. Er wordt in kaart gebracht wat de consequenties zijn aan de hand van een kwantificering van de benodigde intensivering aan arbeidsplaatsen per deelsector wanneer het niveau van deze referenties wordt nagestreefd.

1.4.2 Voorzieningen in een breder perspectief

De opzet voor dit onderdeel van deze studie wordt beschreven in hoofdstuk 4 en bestaat uit de volgende 2 stappen.

● Totale werkgelegenheidsontwikkeling (I)

Door de voorzieningen te positioneren binnen het volledige spectrum aan economische activiteiten wordt duidelijk welk aandeel de voorzieningen daarbinnen aannemen.

● Bevolkingsontwikkeling (II)

In de tweede stap wordt ingegaan op het tempo van de groei van de bevolking versus de groei van de werkgelegenheid in de voorzieningensector in zowel Flevoland als Nederland.

2 Werkgelegenheid voorzieningen

2.1 Hoofdsectoren

Stand 2009

Voorzieningen zijn consument gericht en gaan gepaard met persoonlijke interactie (onderwijs, zorg, advies, hulp, begeleiding e.d.). Het aantal personen dat deze diensten aanbiedt is een goede maat voor de omvang van het aanbod van de dienstverlening. De kwaliteit van de aangeboden diensten blijft hierbij buiten beschouwing. In Tabel 1 staat het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningen per onderscheiden sector voor Almere, Flevoland en Nederland.

Tabel 1 Opbouw hoofdsectoren, volume arbeidsplaatsen, Almere, Flevoland, Nederland, stand 2009

	abs x dzd			volume arbeidsplaatsen		
	Almere	Flevoland	Nederland	Almere	Flevoland	Nederland
Onderwijs	5,2	10,4	491,1	21	20	18
Medische zorg	6,5	13,9	914,8	25	26	34
Lokaal welzijnszorg en -werk	3,4	6,3	227,3	13	12	8
Cultuur, recreatie en sport	2,2	4,9	212,2	9	9	8
Horeca	1,7	3,8	259,6	7	7	10
Detailhandel	6,4	13,4	607,0	25	25	22
Totaal VZ	25,5	52,8	2711,9	100	100	100

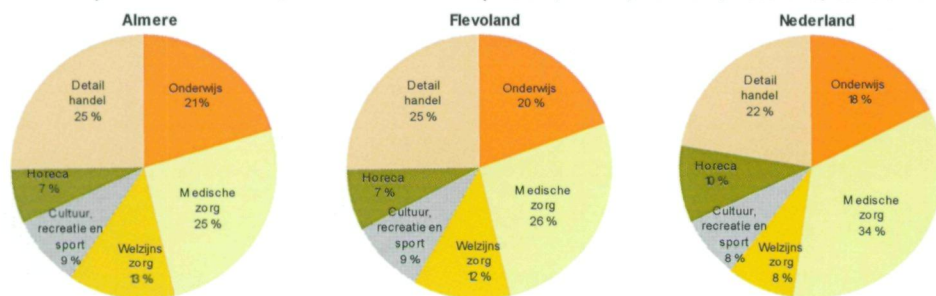
De voorzieningensectoren die in voorliggend onderzoek worden geanalyseerd omvatten nationaal in 2009 in totaal een kleine 356 duizend bedrijfsvestigingen, waar in totaal ruim 2,7 miljoen mensen werkzaam zijn. Flevoland telt datzelfde jaar in de voorzieningen ruim 9000 vestigingen met in totaal bijna 53 duizend arbeidsplaatsen. Almere herbergt daarvan met 4500 respectievelijk 25,5 duizend de helft van de Flevolandse vestigingen en 48% van de arbeidsplaatsen. De tabel laat zien hoe de aantallen arbeidsplaatsen in 2009 zijn verdeeld over de verschillende sectoren.

Met 26% van de totale werkgelegenheid in de voorzieningen is in Flevoland de medische zorg qua omvang de grootste sector; het aantal arbeidsplaatsen is er bijna 14 duizend. De detailhandel neemt met 25% een goede tweede plaats in (ruim 13 duizend arbeidsplaatsen), gevolgd door onderwijs (20%) en welzijnszorg (12%) met ruim 10 respectievelijk 6 duizend arbeidsplaatsen. De sectoren cultuur, recreatie, sport en horeca zijn wat bescheidener in omvang en nemen 9% respectievelijk 7% van het totaal aantal arbeidsplaatsen binnen de consumentendiensten in Flevoland voor hun rekening.

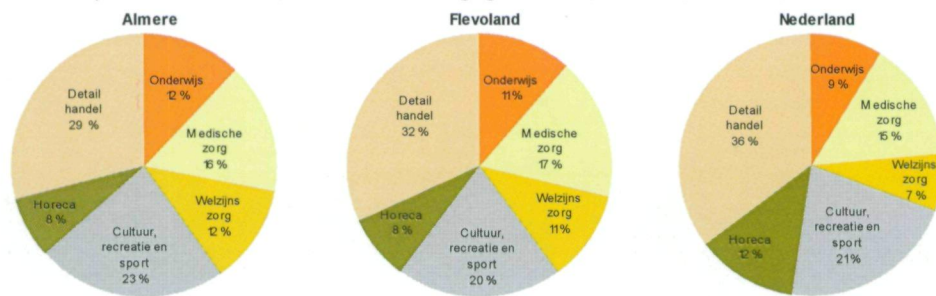
Qua verdeling zijn de verschillen tussen Almere en Flevoland nihil. De verdelingen voor Nederland en Flevoland geven wel enkele verschillen te zien. Het volume aan arbeidsplaatsen in Flevoland is relatief wat hoger in de sectoren onderwijs, welzijn en de detailhandel en relatief juist lager in geval van met

name de medische zorg en in mindere mate ook de horeca. Middels Grafiek 1 worden deze verschillen in de sectorale verdeling gevisualiseerd. Grafiek 2 geeft op analoge wijze de sectorale verdelingen op grond van de aantallen vestigingen. De verschillen tussen Almere en Flevoland zijn dan wat groter. Het aantal vestigingen in Almere is in vergelijking met Flevoland relatief wat hoger in de sector cultuur, recreatie en sport en juist wat lager voor de detailhandel. In vergelijking met Nederland is het aantal vestigingen in Flevoland in de sectoren horeca en detailhandel relatief laag.

Grafiek 1 Opbouw hoofdsectoren, relatief volume arbeidsplaatsen, Almere, Flevoland, Nederland, stand 2009

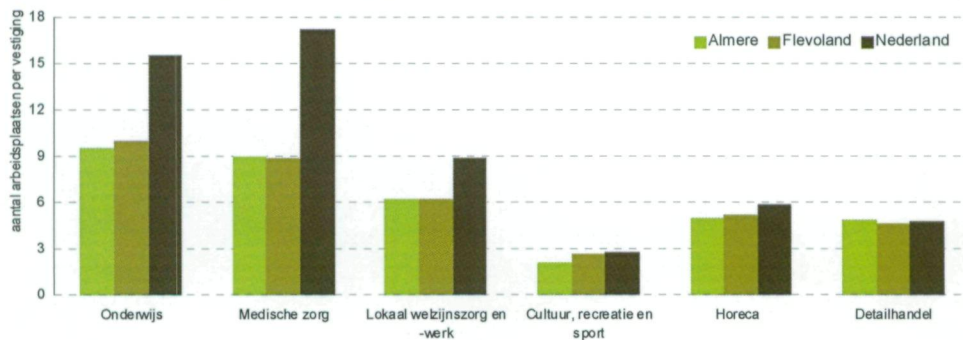
Grafiek 2 Opbouw hoofdsectoren, relatief volume vestigingen, Almere, Flevoland, Nederland, stand 2009

Nationaal zijn er in de voorzieningensector in 2009 gemiddeld 7,6 arbeidsplaatsen per vestiging. In Flevoland en Almere ligt de gemiddelde bedrijfsgrootte in de voorzieningensector met respectievelijk 5,8 en 5,7 lager. Ook binnen de diverse sectoren is dit het geval, al zijn de verschillen sterk sectorafhankelijk. Vooral in de sectoren onderwijs en medische zorg in Flevoland zijn er gemiddeld minder aantal arbeidsplaatsen per vestiging. Voor de hoofdsectoren zijn de onderlinge verschillen qua gemiddelde bedrijfsgrootte tussen Almere en Flevoland te verwaarlozen.

Grafiek 3 geeft per hoofdsector een overzicht van de gemiddelde bedrijfsgrootte.

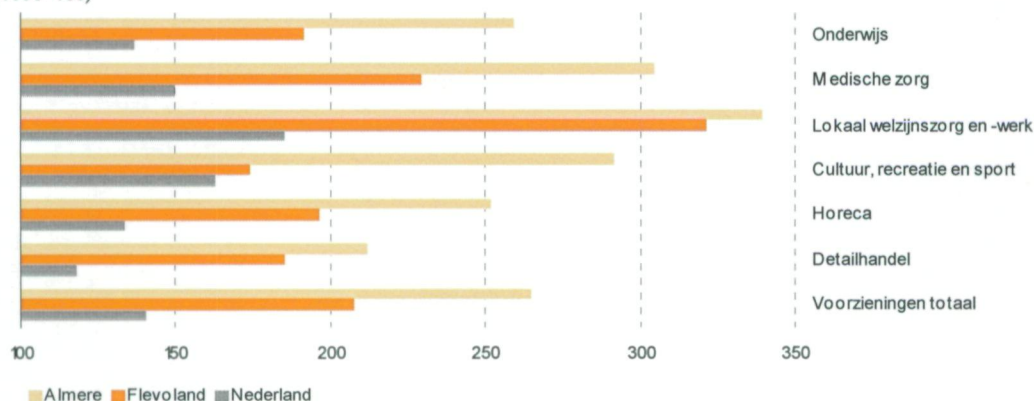
Grafiek 3 Hoofdsectoren, gemiddelde bedrijfsgrootte, Almere, Flevoland, Nederland, stand 2009

Ontwikkeling 1996-2009

Nationaal is de werkgelegenheid in de totale voorzieningensector in de periode 1996-2009 met 40% toegenomen. In Flevoland is deze groei in diezelfde periode met iets meer dan een verdubbeling van het aantal arbeidsplaatsen aanzienlijk sterker geweest. Almere spant met een toename van 165% de kroon. Grafiek 4 toont de toename van het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningen voor die gehele periode van 13 jaar per sector. In Flevoland en Almere is de groei het sterkst geweest in de sectoren welzijn en medische zorg. Ook nationaal geeft de welzijnssector de sterkste groei te zien, op de voet gevolgd door cultuur, recreatie en sport, de voorzieningensector waar in Flevoland de werkgelegenheid het minst is toegenomen.

Grafiek 4 Ontwikkeling volume arbeidsplaatsen, hoofdsectoren, Almere, Flevoland, Nederland, 1996-2009, indices⁴ (1996=100)

Tabel 2 Ontwikkeling volume arbeidsplaatsen, Almere, Flevoland, Nederland, hoofdsectoren, indices, 1996-2009⁵

	Almere				Flevoland				Nederland			
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-00	00-04	04-08	08-09
Onderwijs	153	142	116	103	131	124	115	103	112	111	107	103
Medische zorg	187	139	114	104	149	130	112	106	116	116	109	102
Welzijnszorg	105	169	169	114	130	142	159	110	123	123	115	107
Cult, recr, sport	157	126	124	119	118	116	114	112	123	114	113	103
Horeca	146	119	121	119	128	111	124	111	119	103	107	101
Detailhandel	144	114	122	106	134	112	118	105	112	101	104	100
Totaal VZ	153	132	123	107	134	122	119	106	115	110	108	102

In Tabel 2 wordt dezelfde periode in ogenschouw genomen met daarbij om de 4 jaar een knip bij de jaren 2000, 2004 en 2008. De tabel laat goed zien dat de werkgelegenheidsgroei door de bank genomen in het begin van de 13 jaarsperiode beduidend sterker is geweest dan in de jaren erna, waarbij de groei in de periode 2004-2008 nog wat meer is achtergebleven dan in de periode 2000-2004. Nationaal is de groei van de werkgelegenheid in de totale voorzieningensector in de periode 2004-2008 zo'n 8%, terwijl in de periode 1996-2000 en 2000-2004 nog sprake was van een groei van 15% respectievelijk 10%. Het enigszins verminderde economische klimaat in de jaren 2004-2008 is ook voor Flevoland en Almere waarneembaar. Voor alle sectoren tezamen was de toename van het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningensector in de provincie en Almere in de periode 1996-2000 nog 34% respectievelijk 53% tegenover een groei van in totaal 22% respectievelijk 32% in de periode 2000-2004 en 19% respectievelijk 23% in de daaropvolgende periode 2004-2008.

Deze ontwikkeling is echter niet overal gelijk. De groei binnen de sectoren horeca en detailhandel is zowel in Flevoland, Almere als nationaal na een aanvankelijke terugval in de periode 2000-2004 in de

⁴ Indices zijn verhoudingscijfers, waarbij de uitkomsten worden gerelateerd aan een basisjaar, zodat de ontwikkelingen in de verschillende uitkomsten onderling gemakkelijker kunnen worden vergeleken.

⁵ Volledigheidshalve is de periode 2008-2009 ook opgenomen, maar deze laat zich moeilijk vergelijken met de 4-jaarsperiodes. Verder zij vermeld dat bij de indices steeds het eerste jaar van elke 4-jaarsperiode het basisjaar is.

daar op volgende 4 jaar weer toegenomen. Voorts is in Almere en Flevoland sprake van een blijvende toename in de groei van de welzijnssector. In alle overige sectoren is een verminderde groei van de werkgelegenheidsontwikkeling in de periode 2004-2008 in vergelijking met de jaren 1996-2000 en 2000-2004 waarneembaar, zowel in Almere, Flevoland als nationaal. Overigens is de groei van het aantal arbeidsplaatsen in Flevoland en Almere in de periode 2004-2008 nog aanzienlijk sterker geweest dan landelijk, vooral in de welzijnszorg, horeca en detailhandel.

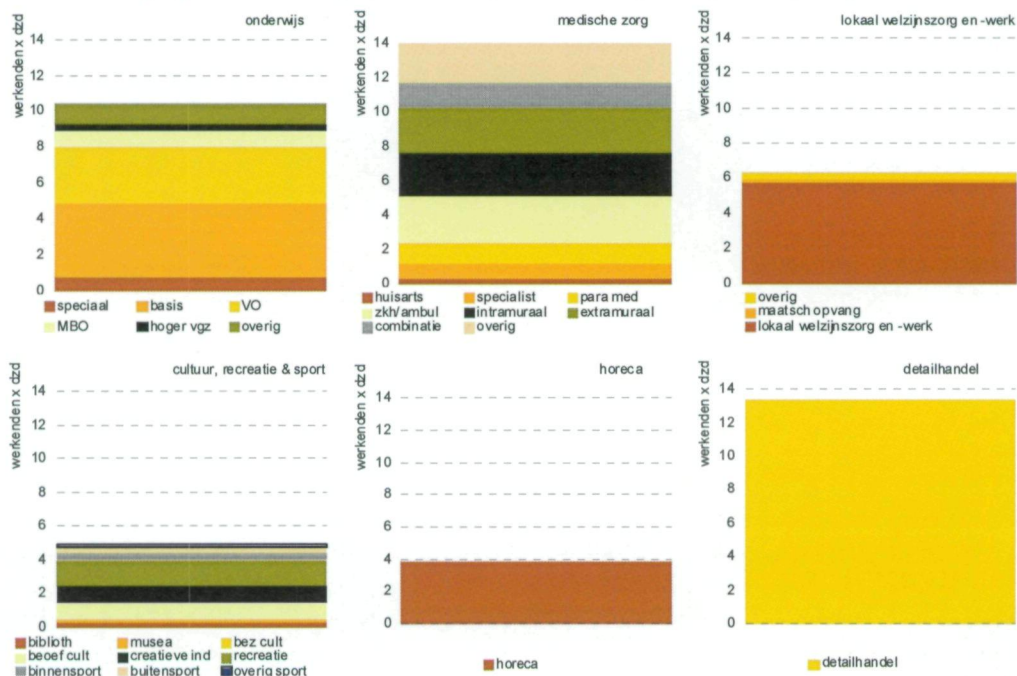
2.2 Deelsectoren

Stand 2009

Zoals hiervoor al is gemeld zijn in 2009 in Flevoland in totaal bijna 53 duizend arbeidsplaatsen in de voorzieningensector aanwezig. Grafiek 5 geeft de verdeling van de werkgelegenheid weer, zowel totaal als van de samenstellende delen.

In het onderwijs werken de meeste mensen in het basisonderwijs (39%) en het algemeen voortgezet onderwijs / voorbereidend beroepsonderwijs (30%). De ziekenhuizen, de intramurale zorg met verblijf en de extramurale settings met ambulante zorg zijn, met elk een kleine 20% van de werkgelegenheid, de grootste groepen binnen de medische zorg. Daarnaast zijn er nog zo'n 2300 arbeidsplaatsen (16%) binnen de categorie overig. Hieronder vallen allerlei gezondheidsondersteunende diensten als bijvoorbeeld medische laboratoria, trombosediensten en apotheken. Binnen de sector cultuur, recreatie en sport biedt de deelsector recreatie de meeste arbeidsplaatsen (31%), gevolgd door de creatieve industrie (21%) en de beoefening van cultuur (19%).

Grafiek 5 Werkgelegenheid voorzieningen, deelsectoren, Flevoland, 2009, arbeidsplaatsen (x1000)

In vergelijking met Flevoland is in Almere het volume aan arbeidsplaatsen relatief hoog in de deelsector creatieve industrie en relatief laag in geval van met name intramurale medische zorg en recreatie. In vergelijking met Nederland is in Flevoland het volume aan arbeidsplaatsen qua recreatie juist relatief hoog, evenals in het basisonderwijs en de lokale welzijnszorg. Relatief laag is in vergelijking met het landelijke beeld het aandeel arbeidsplaatsen in Flevoland in het voortgezet onderwijs en de maatschappelijke opvang.

Ontwikkeling 1996-2009

Grafiek 6 geeft de groei van de werkgelegenheid in de onderscheiden deelsectoren voor de periode 2004-2008⁶. De egale staven representeren Flevoland en de gearceerde staven Almere. De uitkomsten zijn daarbij afgezet tegen de gemiddelde provinciale groei. Het aantal arbeidsplaatsen in de totale voorzieningensector is in Flevoland in genoemde periode toegenomen met 19%. In de grafiek is deze groei (index 119) daarbij weergegeven met behulp van de verticale as in het midden van de grafiek. In een oogopslag is te zien welke sectoren in Flevoland respectievelijk Almere hoger dan wel lager scoren dan provinciaal gemiddeld. De grafiek toont dat er duidelijk sectorale verschillen zijn.

Grafiek 6 Ontwikkeling werkgelegenheid voorzieningen, volume arbeidsplaatsen deelsectoren, Almere (gearceerde staven) en Flevoland (egale staven), 2004-2008, indices (2004=100)⁷

⁶ De gehele periode 1996-2009 geeft op de deelsectoren moeizaam te visualiseren uitkomsten, zodat hiervan is afgezien

⁷ De waarden voor de deelsector speciaal onderwijs zijn voor Flevoland en Almere gelijk aan de gemiddelde provinciale groei van 19%. In Almere maakt 'Gewoon Anders' deel uit van het speciaal onderwijs.

De meest extreme ontwikkelingen worden genoemd. Relatief sterke groeiers in zowel heel Flevoland als Almere zijn de branches *welzijnszorg* en *overig sport*, met daarnaast voor Flevoland nog de specialistische medische zorg en voor Almere de huisartsenpraktijken.⁸ Achtergebleven branches betreffen voor heel Flevoland vooral bibliotheken, recreatie en binnensport en voor Almere met name de intramurale gezondheidszorg, musea, binnensport en hoger voortgezet onderwijs.

Tabel 3 *Ontwikkeling werkgelegenheid voorzieningen, volume arbeidsplaatsen, deelsectoren, Almere, Flevoland, Nederland, 1996-2009, indices*⁹

	Almere				Flevoland				Nederland			
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-00	00-04	04-08	08-09
Onderwijs												
Speciaal	131	136	120	109	122	124	119	107	119	114	111	103
Basis	146	135	102	104	129	127	105	104	118	119	105	101
VO	136	148	132	99	122	119	117	103	106	109	104	101
MBO	238	107	138	98	170	124	132	96	111	121	106	101
Hoger vgz	4700	247	85	109	145	119	115	106	103	103	107	105
Overig onderwijs	179	196	114	107	149	130	136	99	132	106	114	105
Totaal	153	142	116	103	131	124	115	103	112	111	107	103
Medische zorg												
Huisarts	150	244	159	111	102	152	145	99	112	115	118	106
Specialist	141	148	137	113	154	115	177	95	136	117	120	105
Para medische zorg	166	98	132	119	116	99	127	123	144	108	122	106
Ziekenhuizen, ambul	131	142	120	108	121	129	107	103	112	112	104	102
Intramuraal/residentieel	116	380	62	109	126	152	104	112	108	117	107	101
Extramuraal/ambulant	260	198	132	97	164	154	105	113	120	127	105	100
In- + extramuraal comb	145	158	124	120	159	130	108	111	118	115	112	103
Overige medische zorg	259	112	105	95	235	111	108	95	129	117	119	104
Totaal	187	139	114	104	149	130	112	106	116	116	109	102
Lokaal welzijnszorg en -werk												
Lokaal welzijnszorg	99	161	176	113	133	140	164	110	116	128	118	108
Maatsch opvang	-	104	90	107	102	98	112	79	140	101	106	102
Ov lokaal welzijnszorg	132	576	120	131	145	425	128	131	144	142	107	105
Totaal	105	169	169	114	130	142	159	110	123	123	115	107
Cultuur, recreatie en sport												
Openb bibliotheken	154	150	93	109	134	130	96	108	105	102	95	99
Musea	-	-	63	120	118	134	143	106	125	114	105	100
Bezoek cult overig	129	158	107	89	111	130	113	95	107	110	101	97
Beoefening cult	166	104	155	128	143	103	144	122	144	123	118	108
Creatieve industrie	157	116	137	142	137	105	138	131	145	115	129	105
Recreatie	148	178	127	102	95	133	95	104	112	110	105	99
Binnensport	215	120	72	90	169	113	91	110	119	112	109	102
Buitensport	88	91	149	104	104	72	137	96	98	93	99	100
Overig sport	386	170	196	119	168	161	174	103	177	142	130	108
Totaal	157	126	124	119	118	116	114	112	123	114	113	103
Horeca en detailhandel												
Horeca	146	119	121	119	128	111	124	111	119	103	107	101
Detailhandel	144	114	122	106	134	112	118	105	112	101	104	100
Totaal voorzieningen	153	132	123	107	134	122	119	106	115	110	108	102

In Tabel 3 is de gehele periode die in voorliggend onderzoek in de analyse wordt betrokken in ogenschouw genomen met daarbij om de 4 jaar een knip bij de jaren 2000, 2004 en 2008. Eerder is geconstateerd dat de werkgelegenheidsgroei grosso modo in het begin van de 13 jaarsperiode beduidend sterker is geweest dan in de jaren erna. Ook binnen de deelsectoren is deze trend in grote lijnen waarneembaar. Er zijn echter ook uitzonderingen. Zo is nationaal na 2000 de

⁸ Doordat de breed georiënteerde Zorggroep Almere (met o.a. gezondheidscentra) in de categorie 'overige zorg' valt is de subcategorie 'huisarts' onderbelicht. Als gevolg van kleine aantallen geeft de categorie 'huisarts' in Almere dientengevolge ook qua ontwikkelingen waarschijnlijk een wat vertekend beeld.

⁹ Volledigheidshalve is de periode 2008-2009 ook opgenomen, maar deze laat zich moeilijk vergelijken met de 4-jaarsperioden. Verder zij vermeld dat bij de indices steeds het eerste jaar van elke 4-jaarsperiode het basisjaar is.

werkgelegenheidsgroei binnen het hoger voortgezet onderwijs en de huisartsenpraktijken gelijk of hoger geweest dan voor 2000. Een vergelijkbaar beeld is te constateren voor Flevoland met betrekking tot musea en welzijnswerk en voor Almere qua welzijnswerk en buitensport. Tevens zijn er een aantal deelsectoren waarvoor, na een aanvankelijke terugval qua werkgelegenheidsgroei in de periode 2000-2004, in de daaropvolgende 4 jaar 2004-2008 weer sprake is van een significante groei van de werkgelegenheid. Dit betreft voor zowel Flevoland, Almere als nationaal de paramedische zorg en de creatieve industrie. Voor Almere en Flevoland geldt dit daarnaast ook voor Mbo-onderwijs, beoefening van cultuur en buitensport en voor Flevoland bovendien nog voor de in de medische sector werkzame specialisten.

Tot slot in dit verband zij opgemerkt dat in een aantal deelsectoren het aantal arbeidsplaatsen in de periode 2004-2008 in absolute zin is gedaald. Dit betreft voor zowel Flevoland, Almere als nationaal de werkgelegenheid in de openbare bibliotheken. In Flevoland is daarnaast ook sprake van verminderde werkgelegenheid in de recreatie en binnensport. In Almere strekt de krimp zich wat breder uit en is de werkgelegenheid tussen 2004 en 2008 bovendien nog gedaald in het hoger voortgezet onderwijs, de intramurale gezondheidszorg, musea en binnensport.

2.3 Niveau voorzieningen

Stand 2009

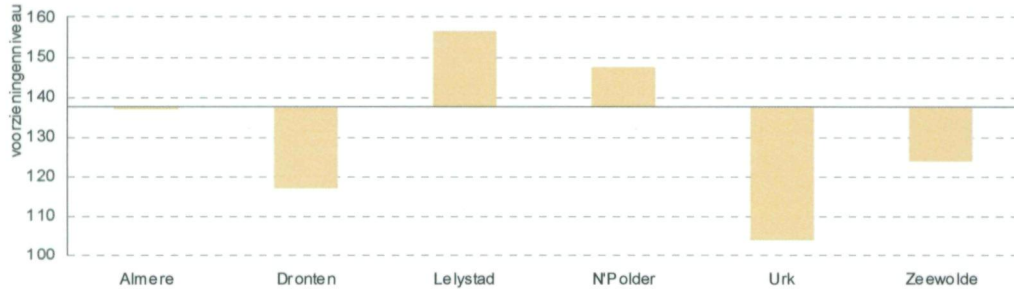
Om het voorzieningenaanbod kwantitatief te beoordelen is het zinvol de omvang ervan te relateren aan degenen die er in principe gebruik van maken, i.c. de zittende bevolking. Het aantal mensen dat een dienst in een bepaald gebied aanbiedt is immers een goede maat voor het niveau van de dienstverlening wanneer deze wordt afgezet tegen de potentiële vraag. In het vervolg van dit onderzoek wordt deze omvang van het aanbod derhalve gerelateerd aan het totaal aantal mensen dat woont binnen datzelfde gebied. Het voorzieningenniveau is gedefinieerd als alle arbeidsplaatsen in een sector voorzieningen per 1.000 inwoners van een gebied. Hierdoor zijn de verschillende sectoren goed vergelijkbaar en optelbaar en wordt het bovendien gemakkelijker vergelijkingen te maken voor verschillende geografische invalshoeken. Het niveau van de 6 bestudeerde sectoren tezamen ligt voor heel Nederland in 2009 op 164. Voor de provincie Flevoland komt dit uit op 138 en voor Almere op 137. Flevoland en Almere hebben daarmee een achterstand in het voorzieningenniveau in te lopen van 19% respectievelijk 20% ten opzichte van Nederland. Het voorzieningenniveau in Flevoland ligt daarmee nog flink lager dan in Nederland. Desondanks is er een duidelijke kentering gekomen in de al jaren bestaande achterstand in het voorzieningenniveau van Flevoland. Deze achterstand bedroeg voor heel Flevoland in 2004 nog 30%.¹⁰ In 2008 is deze achterstand al gezakt naar 23% en ligt in 2009 dus op 19%.

Grafiek 7 en Grafiek 8 geven de voorzieningenniveaus van de afzonderlijke gemeenten van Flevoland, afgezet tegen het provinciale gemiddelde, totaal respectievelijk per sector. In Grafiek 7 is het provinciale niveau van 138 daarbij weergegeven met behulp van de horizontale as in het midden van de grafiek. In een oogopslag is te zien dat Lelystad en Noordoostpolder een hoger voorzieningenniveau hebben dan de provincie als geheel, terwijl Dronten, Urk en Zeewolde juist onder het provinciale niveau zitten. De verschillen in de voorzieningenniveaus voor Flevoland en Almere zijn in 2009 zeer gering. Almere weerspiegelt het provinciale niveau. In dit opzicht heeft Almere een aparte status in vergelijking met de overige Flevolandse gemeenten, die juist ofwel een significant lager ofwel een significant hoger voorzieningenniveau dan de provincie hebben. Grafiek 8 toont vergelijkbare uitkomsten voor de onderscheiden hoofdsectoren. Almere schommelt ook op alle sectoren rond het provinciale niveau. Dronten en Zeewolde hebben beide een hoger voorzieningenniveau dan de

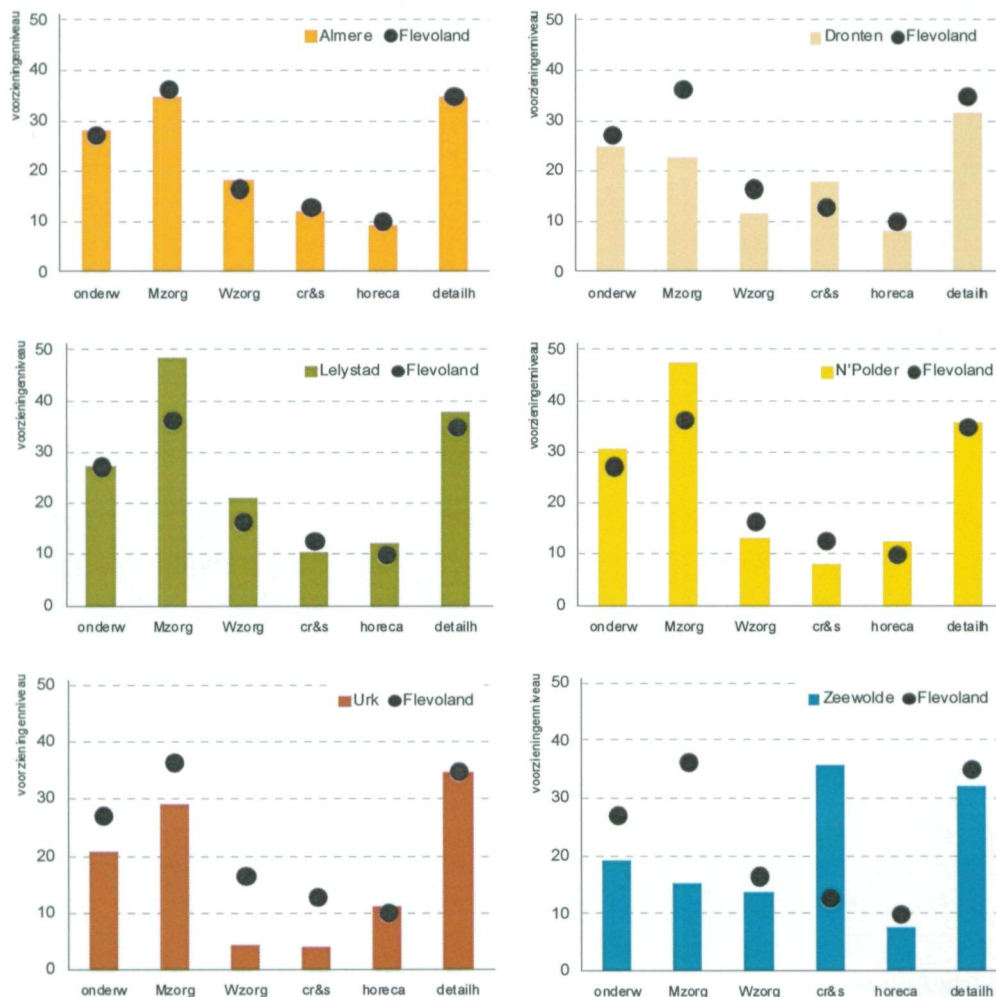
¹⁰ Als gevolg van de vaststelling van een nieuwe indeling van de voorzieningen in onderhavig onderzoek wijkt dit cijfer licht af van de in het vorige onderzoek gepresenteerde uitkomst. In de eerdere publicatie bedroeg de achterstand in 2004 32% in plaats van 30%.

provincie op het gebied van cultuur, recreatie en sport en in Urk komen horeca en detailhandel overeen met het niveau van de provincie. In de overige sectoren blijft het voorzieningenniveau van deze 3 gemeenten onder het provinciale niveau. Lelystad en Noordoostpolder hebben beide een iets lager voorzieningenniveau dan de provincie op het gebied van cultuur, recreatie en sport. Voor Noordoostpolder geldt dit ook voor welzijnszorg. In de overige sectoren ligt het voorzieningenniveau van deze 2 gemeenten boven het provinciale niveau.

Grafiek 7 Voorzieningenniveau per gemeente in vergelijking met Flevoland, totalen, stand 2009

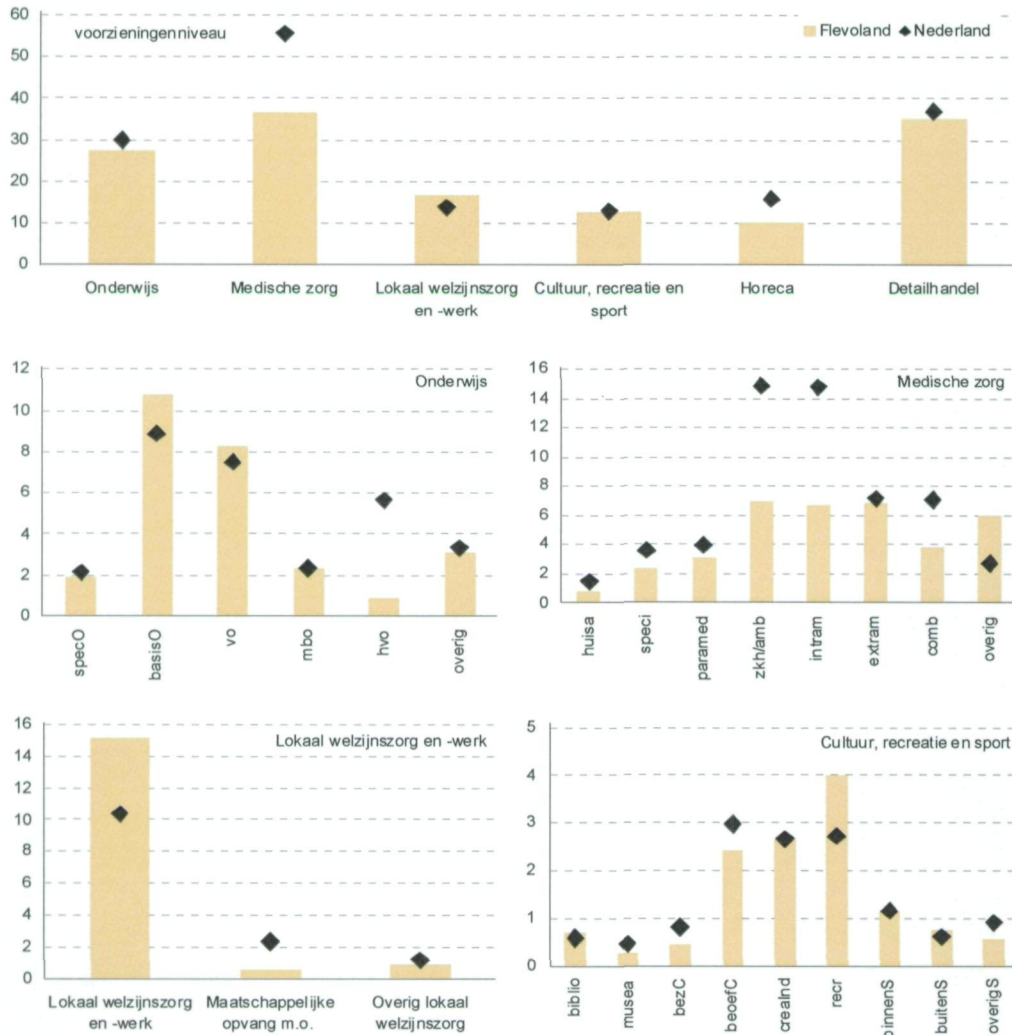

Grafiek 8 Voorzieningenniveau per gemeente in vergelijking met Flevoland, hoofdsectoren, stand 2009

Geconstateerd is dat het voorzieningenniveau in Flevoland in 2009 met 137 nog altijd flink onder het landelijke niveau van 165 ligt. De vraag die zich vervolgens aandient is of hiervoor bepaalde disciplines verantwoordelijk zijn. Met andere woorden, is er over de hele linie sprake van enige achterstand in de voorzieningensector in Flevoland of zijn er specifieke branches die slechter scoren.

Grafiek 9 Stand voorzieningenniveau, hoofd- en deelsectoren, Flevoland en Nederland, 2009

Grafiek 9 toont dat de achterstand in het voorzieningenniveau van Flevoland ten opzichte van Nederland vooral groot is voor de medische zorgsector en de horeca. Voor de overige sectoren zijn de niveaus aanzienlijk dicht bij elkaar komen te liggen. Voor de welzijnszorg heeft Flevoland inmiddels zelfs een hoger voorzieningenniveau dan landelijk.¹¹ Wanneer wordt ingezoomd op de deelsectoren zijn de volgende nuancerings te geven. Binnen de sector onderwijs blijft Flevoland flink achter in het hoger voortgezet onderwijs; met betrekking tot het basis- en voortgezet onderwijs daarentegen is het niveau van Flevoland zelfs iets hoger dan landelijk. Met uitzondering van de extramurale ambulante zorg blijft Flevoland qua medische zorg over de hele linie significant onder het landelijk voorzieningenniveau. Binnen de welzijnszorg ligt het niveau van het lokaal welzijnszorg boven en het

¹¹ Gemeenten vangen gedeeltelijk het tekort aan zorg op. In hoeverre de relatief lage score voor zorg en de relatief hoge score op welzijn op substitutie duiden, is op grond van de cijfers niet te onderbouwen.

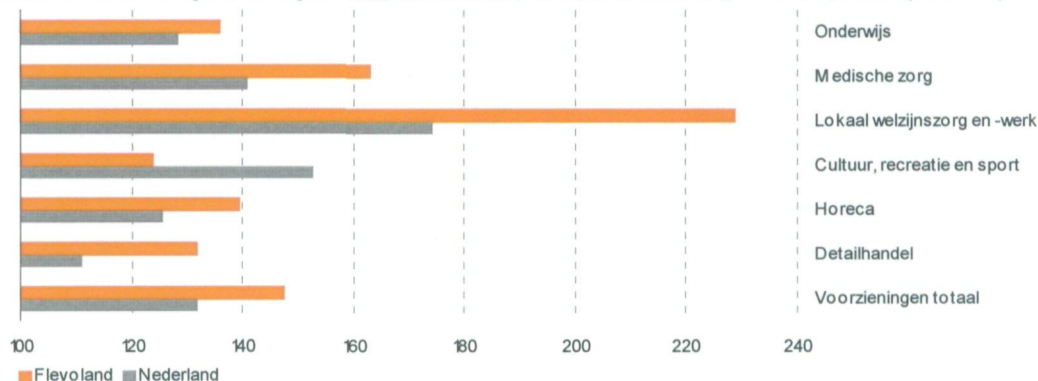
niveau van de maatschappelijke opvang onder het niveau van heel Nederland. Ook met betrekking tot de sector cultuur, recreatie en sport is het beeld gedifferentieerd. Het voorzieningenniveau bij musea en voorzieningen die samenhangen met bezoek en beoefening van cultuur ligt lager dan nationaal, terwijl de categorie recreatie in Flevoland juist een aanzienlijk hoger voorzieningenniveau heeft. De overige branches binnen deze sector komen met het landelijke niveau overeen.

Ontwikkeling 1996-2009

In Flevoland is het niveau in de totale voorzieningensector in de periode 1996-2009 met 47% toegenomen tegenover 32% landelijk. Grafiek 10 toont deze toename van het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningen gerelateerd aan de bevolking voor die gehele periode van 13 jaar per sector.

Tabel 4 geeft dezelfde periode weer met daarbij om de 4 jaar een knip bij de jaren 2000, 2004 en 2008.

Grafiek 10 Ontwikkeling voorzieningenniveau, hoofdsectoren, Flevoland en Nederland, 1996-2009, indices (1996=100)

Tabel 4 Ontwikkeling voorzieningenniveau, hoofdsectoren, indices, 1996-2009¹²

	Flevoland				Nederland			
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-00	00-04	04-08	08-09
Onderwijs	113	109	109	101	110	109	106	102
Medische zorg	128	115	106	105	113	113	108	102
Lokaal welzijnszorg en -werk	112	125	151	108	120	120	114	106
Cultuur, recreatie en sport	101	103	108	110	121	111	112	102
Horeca	110	98	118	110	117	101	106	101
Detailhandel	115	99	112	103	109	99	103	100
Totaal VZ	116	108	113	105	113	108	107	102

Zowel in de periode 1996-2000 als in de periode 2000-2004 is de Nederlandse bevolking met 2% toegenomen; in Flevoland bedroeg in genoemde jaren de bevolkingsgroei 16% respectievelijk 13%.

De daarop volgende periode 2004-2008 is de bevolkingsgroei in Flevoland 5% terwijl nationaal met een groei van 0,5% nagenoeg sprake is van stabilisatie. Al is de bevolkingsgroei in Flevoland nog aanzienlijk in vergelijking met Nederland, de aanwas is beduidend minder dan in de eerdere jaren. Tezamen met de eerder geschetste werkgelegenheidsontwikkelingen heeft dit geresulteerd in minder sombere uitkomsten voor het voorzieningenniveau in Flevoland in vergelijking met voorgaande jaren. In paragraaf 4.2 wordt dit nader belicht.

In vergelijking met de periode 2000-2004 is, met uitzondering van de sectoren onderwijs en medische zorg, in Flevoland in de periode 2004-2008 sprake van een sterkere groei van het voorzieningenniveau. In het Flevolandse onderwijs is de groei van het voorzieningenniveau per saldo

¹² Volledigheidshalve is de periode 2008-2009 ook opgenomen, maar deze laat zich moeilijk vergelijken met de 4-jaarsperiodes. Verder zij vermeld dat bij de indices steeds het eerste jaar van elke 4-jaarsperiode het basisjaar is.

stabiël gebleven, terwijl de groei in de medische sector flink achter is gebleven. De groei-indices voor de beide perioden bedragen voor Flevoland voor alle voorzieningen tezamen totaal 108 respectievelijk 113. Nationaal is daarentegen per saldo voor het voorzieningenniveau een - zij het lichte - rem op de groei te constateren (indices 108 respectievelijk 107). De in de periode 2000-2004 geconstateerde achterstand in het voorzieningenniveau in Flevoland ten opzichte van Nederland is in 2004-2008 derhalve in z'n totaliteit kleiner geworden.

2.4 Niveau voorzieningen in breder perspectief

Door een vergelijking van het voorzieningenniveau in Flevoland met het voorzieningenniveau in relevant geachte gebieden, wordt de Flevolandse situatie in een breder perspectief geplaatst en kan daardoor beter worden beoordeeld. In overleg met de opdrachtgever is bepaald welke vergelijkingsmaatstaf zinvolle informatie geeft met betrekking tot het niveau van Flevoland en daarmee de mogelijkheid biedt om concrete betekenis te geven aan de uitkomsten.

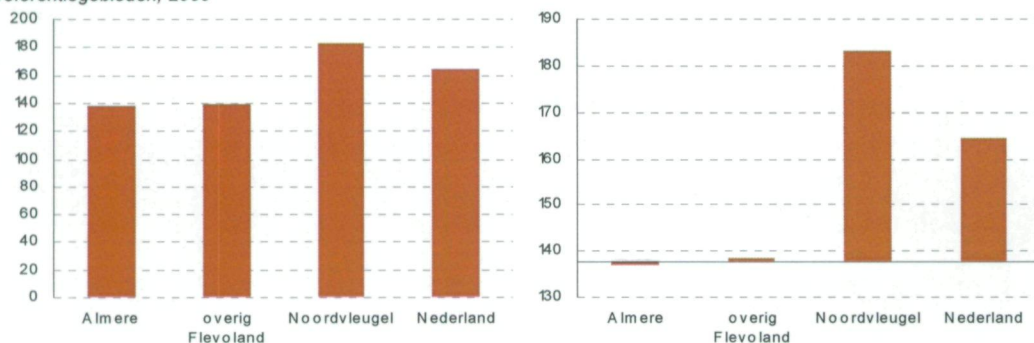
Gekozen is daarbij voor de Noordvleugel en heel Nederland. De Noordvleugel omvat de 6 coropgebieden Utrecht, IJmond, agglomeratie Haarlem, Zaanstreek, Groot-Amsterdam en het Gooi en Vechtstreek.

Voor Almere wordt een hogere ambitie geformuleerd dan voor de rest van Flevoland. Almere wordt een belangrijke rol toebedacht in de verdere ontwikkeling van de Noordvleugel. Bij de oriëntatie van Almere op de Randstad en de daarmee gelieerde hoge stedelijke kwaliteit past een hoger voorzieningenniveau. Het voorzieningenniveau in Almere zal daarom worden vergeleken met het voorzieningenniveau in de Noordvleugel van de Randstad; Nederland dient als referentie voor de overige 5 gemeenten die tezamen Overig Flevoland vormen.

Stand 2009

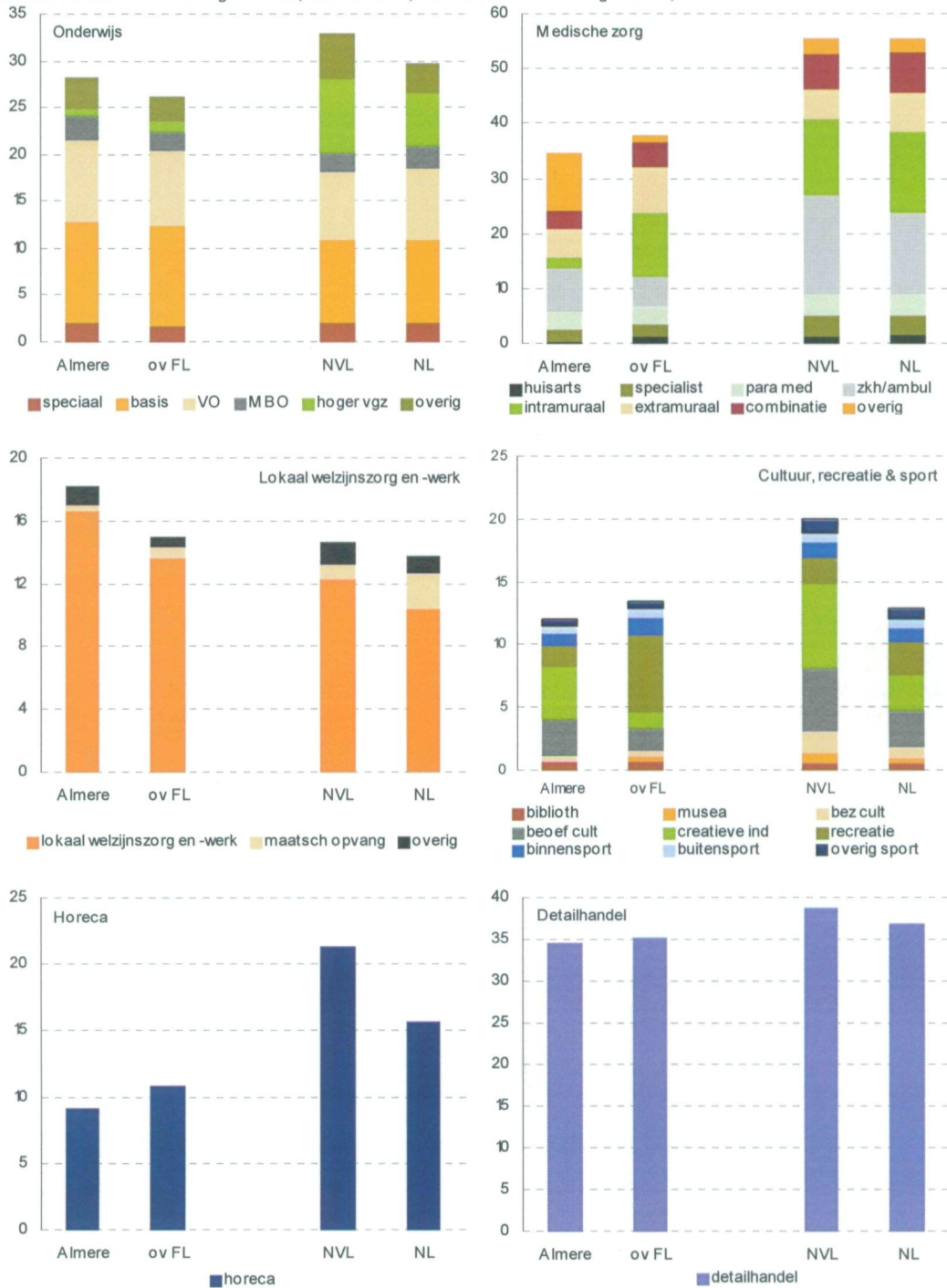
Zoals in de vorige paragraaf al is aangegeven komt voor Almere in 2009 het voorzieningenniveau voor de gegeven hoofdsectoren tezamen uit op 137. Voor de overige gemeenten tezamen is dat een fractie hoger, namelijk 138,5. Ook de voorzieningenniveaus van de referentiegebieden zijn in Grafiek 11 weergegeven, zijnde 183 voor de Noordvleugel en 164 voor Nederland. Door de samenvoeging van de 5 gemeenten is het voorzieningenniveau van Overig Flevoland sterk uitgemiddeld en benadert het de provinciale waarde van 138. In het rechter deel van Grafiek 11 is dit gevisualiseerd door het provinciale voorzieningenniveau weer te geven met behulp van een horizontale as in het midden van de grafiek. Daardoor wordt ook nog duidelijker dat het voorzieningenniveau in Almere en Overig Flevoland laag is in vergelijking met de referentiegebieden; per saldo een verschil van 46 respectievelijk 26 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. In het volgende hoofdstuk zal worden aangegeven wat het voor de werkgelegenheid betekent wanneer Flevoland de niveaus van deze referentiegebieden zou nastreven.

Grafiek 11 Stand voorzieningenniveau totaal, normaal (links) en gerelateerd aan provinciaal niveau (rechts), Flevoland en referentiegebieden, 2009

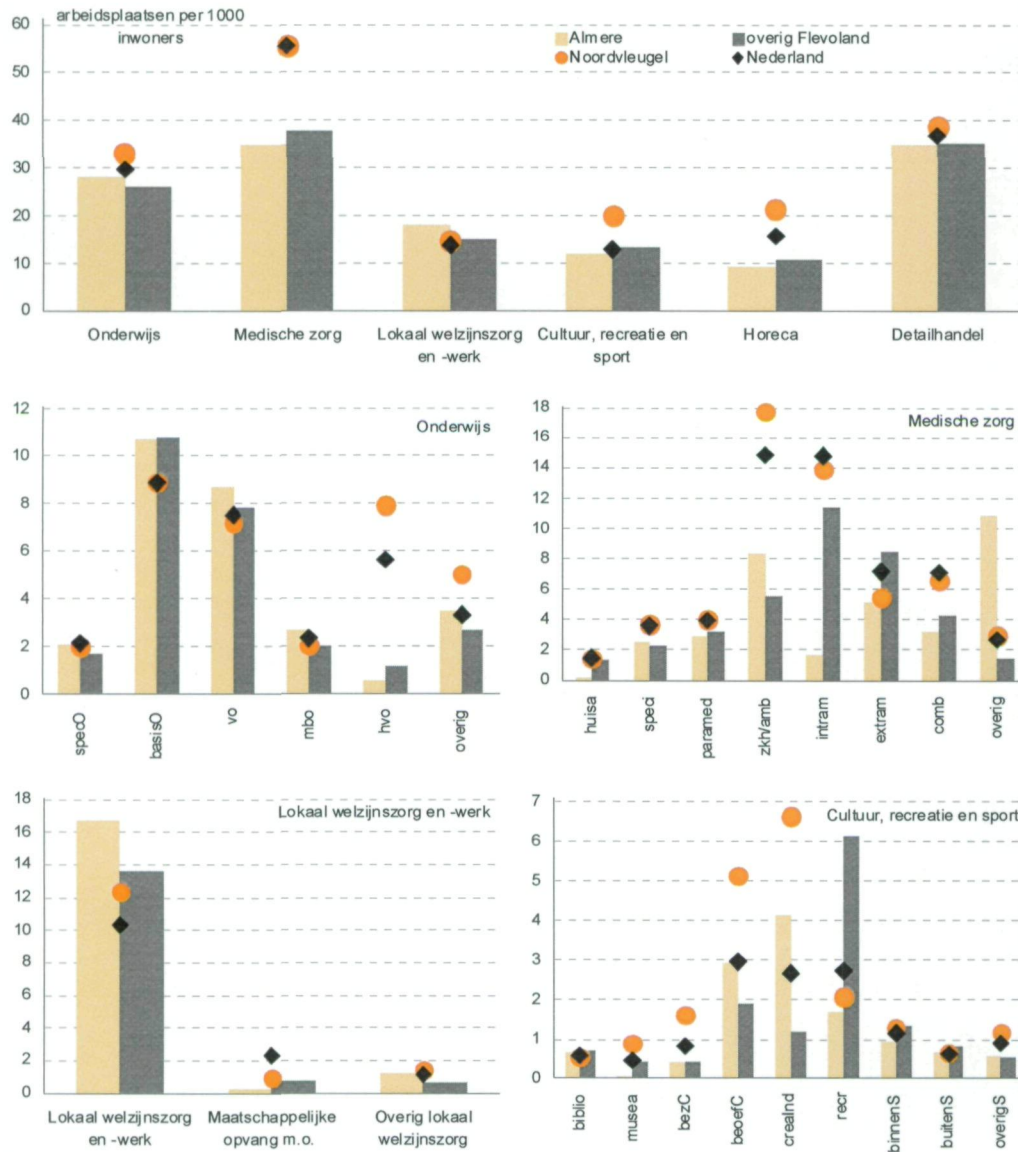

In Grafiek 12, Grafiek 13 en Tabel 5 is te zien hoe het voorzieningenniveau in Almere en Overig Flevoland is opgebouwd en wat de verschillen zijn met de onderscheiden referentiegroepen.

Grafiek 12 Stand voorzieningenniveau, deelsectoren, Flevoland en referentiegebieden, 2009

Grafiek 13 Stand voorzieningenniveau, deelsectoren, Flevoland en referentiegebieden, 2009

Tabel 5 Stand voorzieningenniveau, deelsectoren, Flevoland en referentiegebieden, 2009

	Flevoland	Almere	overig Flevoland	Noordvleugel	Nederland
speciaal	1,9	2,1	1,7	2,0	2,1
basis	10,7	10,7	10,7	8,9	8,9
VO	8,3	8,7	7,8	7,2	7,5
MBO	2,4	2,7	2,1	2,0	2,3
hoger vgz	0,9	0,6	1,1	7,9	5,6
overig	3,1	3,5	2,7	5,0	3,3
Onderwijs	27,2	28,2	26,1	33,0	29,8
huisarts	0,8	0,2	1,3	1,4	1,5
specialist	2,4	2,5	2,3	3,7	3,6
para med	3,0	2,9	3,2	4,0	4,0
zkh/ambul	6,9	8,3	5,6	17,7	14,8
intramuraal	6,7	1,7	11,4	13,9	14,8
extramuraal	6,8	5,1	8,5	5,5	7,1
combinatie	3,7	3,2	4,3	6,5	7,1
overig ¹³	6,0	10,9	1,4	2,9	2,7
Medische zorg	36,4	34,8	37,9	55,6	55,5
lokaal welzijnszorg en -werk	15,1	16,7	13,6	12,3	10,3
maatsch opvang	0,5	0,3	0,7	0,9	2,3
overig	0,9	1,2	0,6	1,4	1,1
Lokaal welzijnszorg en -werk	16,5	18,2	14,9	14,7	13,8
Cultuur, recreatie en sport					
biblioth	0,7	0,7	0,7	0,5	0,6
musea	0,2	0,1	0,4	0,9	0,5
bez cult	0,4	0,4	0,4	1,6	0,8
beoef cult	2,4	2,9	1,9	5,1	3,0
creatieve ind	2,6	4,1	1,2	6,6	2,7
recreatie	4,0	1,7	6,2	2,1	2,7
binnensport	1,1	0,9	1,3	1,3	1,2
buitensport	0,7	0,6	0,8	0,7	0,6
overig sport	0,6	0,6	0,5	1,2	0,9
Cultuur, recreatie en sport	12,8	12,0	13,5	20,0	12,9
Horeca en detailhandel					
Horeca	10,0	9,2	10,8	21,3	15,7
Detailhandel	34,9	34,6	35,2	38,7	36,8
Totaal VZ	137,8	137,0	138,5	183,2	164,5

Ontwikkeling 1996-2009

Een zelfde vergelijking is gedaan voor de ontwikkeling van het voorzieningenniveau. Zoals eerder aangegeven komt voor heel Flevoland de groei van het voorzieningenniveau in de periode 1996-2009 voor de gegeven hoofdsectoren tezamen uit op 47%. Dit provinciale niveau (index 147) is in Grafiek 14 weer weergegeven met behulp van een horizontale as in het midden van de grafiek. In één oogopslag is te zien dat, gemeten over de gehele periode van 13 jaar, alleen Almere met 60% een sterkere groei heeft doorgemaakt. Voor Overig Flevoland bedraagt in genoemde periode de groei van het voorzieningenniveau 140; in de Noordvleugel en Nederland is dat 129 respectievelijk 132. Deze relatief sterke groei voor Almere heeft alles te maken met het relatief zeer lage voorzieningenniveau van 85 in deze stad in 1996. Op analoge wijze is de relatief geringe groei in de referentiegebieden en in mindere

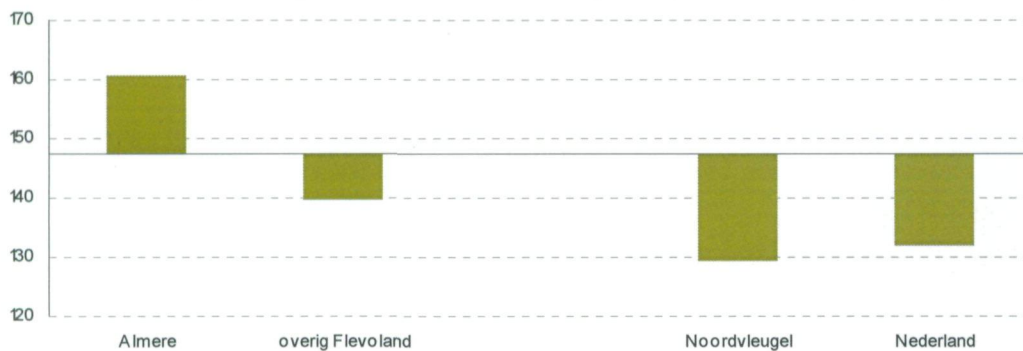
¹³ De categorie 'zorg overig' vertegenwoordigt in geval van Almere relatief veel arbeidsplaatsen omdat Zorggroep Almere daarbinnen valt. Deze breed georiënteerde organisatie omvat zowel eerstelijns gezondheidsdiensten als intramurale zorg. Dit is daarmee tevens een verklaring voor het lage voorzieningenniveau binnen deze 2 categorieën in Almere.

mate ook in Overig Flevoland omgekeerd te verklaren door het relatief al hoge niveau in 1996 voor deze gebieden. Ter vergelijking: in 1996 lag het voorzieningenniveau in Nederland, de Noordvleugel en Overig Flevoland op respectievelijk 125, 142 en 99.

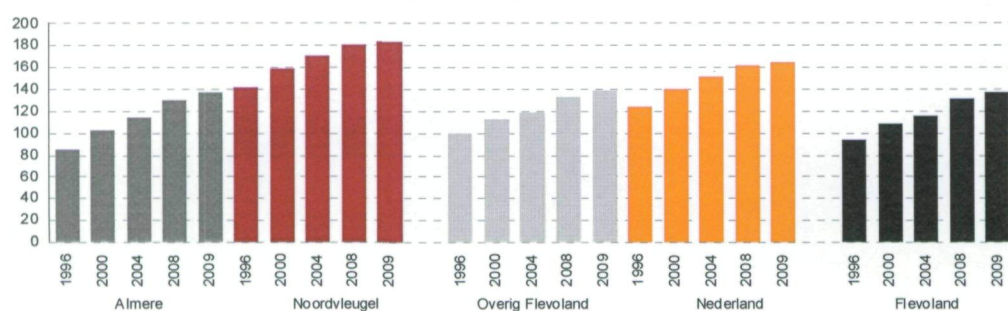
Tussen 1996 en 2009 is het voorzieningenniveau in heel Flevoland gestegen van 93 naar 138, ofwel een toename met 44 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. In diezelfde periode nam het voorzieningenniveau in achtereenvolgens Almere, Overig Flevoland, de Noordvleugel en landelijk toe met respectievelijk 52, 39, 42 en 40 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners.

De achterstand in het voorzieningenniveau in Almere ten opzichte van de Noordvleugel is daarmee gedaald van 66% in 1996 naar 34% in 2009. Voor Overig Flevoland is de afname van de achterstand ten opzichte van Nederland in diezelfde periode van 26% in 1996 naar 19% weliswaar bescheidener, maar ook zeer voorspoedig te noemen. Ondanks deze verbetering toont Grafiek 15 dat het voorzieningenniveau in Almere in 2009 lager ligt dan het niveau 13 jaar geleden in de Noordvleugel. Overig Flevoland heeft in 2009 een voorzieningenniveau dat nationaal al voor de millenniumwisseling was bereikt.

Grafiek 14 Ontwikkeling voorzieningenniveau, Flevoland en referentiegebieden, 1996-2009, indices (1996=100)

Grafiek 15 Ontwikkeling voorzieningenniveau totaal, Flevoland en referentiegebieden, 1996-2009

Tabel 6 en Tabel 7 geven de ontwikkeling in de hoofdsectoren voor dezelfde periode met daarbij om de 4 jaar een knip bij de jaren 2000, 2004 en 2008. In Tabel 6 staat het absoluut voorzieningenniveau per jaar vermeld en in Tabel 7 de daarmee corresponderende indices.

De zojuist vermelde groei van het voorzieningenniveau in Almere blijkt vooral ten goede te zijn gekomen aan de sectoren onderwijs en medische zorg, waar tussen 1996 en 2009 sprake is van een toename van 10 respectievelijk 16 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. Ook welzijnswerk en de detailhandel zijn met 9 respectievelijk 8 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners aardig toegenomen.

Kijkend naar de 4-jaarsperiodes blijkt dat deze groei van het voorzieningenniveau in de sectoren onderwijs en medische zorg vooral plaatsvond in de eerdere perioden; in de periode 2004-2008 blijft de groei voor deze 2 sectoren achter bij de totale groei van het voorzieningenniveau in Almere. De

achterstand van Almere in vergelijking met de Noordvleugel is daardoor in deze branche ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2004. In de periode 2004-2008 zijn in Almere met name de sectoren welzijnszorg en de detailhandel sterk ingelopen. In Almere zijn deze sectoren van 10 respectievelijk 29 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners in 2004 gestegen naar 16 respectievelijk 33 in 2008. In de Noordvleugel is het voorzieningenniveau tussen 2004 en 2008 in de welzijnssector toegenomen van 12 naar 14 en in de detailhandel van 37 naar 38. In de sector welzijnswerk is het niveau in Almere daarmee hoger geworden dan in de Noordvleugel.

Het voorzieningenniveau in het onderwijs in Almere is tussen 2004 en 2008 gestegen van 26 naar 28 en in de Noordvleugel van 30 naar 32, zodat de achterstand van Almere ten opzichte van de Noordvleugel in deze sector gelijk gebleven is. Hetzelfde geldt voor de medische zorg en de horeca, in Almere tussen 2004 en 2008 gestegen van 32 naar 34 respectievelijk 7 naar 8 en in de Noordvleugel van 53 naar 55 (medische zorg) respectievelijk 19,5 naar 20,5 (horeca).

Tabel 6 Voorzieningenniveau, hoofdsectoren, Flevoland en referentiegebieden, 1996-2009

	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
	Almere					Overig Flevoland				
Onderwijs	18	22	26	28	28	21	23	23	26	26
Medische zorg	19	28	32	34	35	25	29	33	35	38
Lokaal welzijnszorg en -werk	9	7	10	16	18	6	9	10	14	15
Cultuur, recreatie en sport	7	8	9	10	12	13	12	12	13	13
Horeca	6	7	7	8	9	8	9	8	10	11
Detail	27	31	29	33	35	26	30	31	34	35
Totaal VZ	85	103	113	129	137	99	112	119	133	138
	Noordvleugel					Nederland				
Onderwijs	26	28	30	32	33	23	25	28	29	30
Medische zorg	44	50	53	55	56	39	45	51	55	55
Lokaal welzijnszorg en -werk	8	10	12	14	15	8	9	11	13	14
Cultuur, recreatie en sport	13	15	18	20	20	8	10	11	13	13
Horeca	16	19	20	20	21	13	15	15	16	16
Detail	35	37	37	38	39	33	36	36	37	37
Totaal VZ	142	159	170	180	183	125	141	151	162	164

Tabel 7 Ontwikkeling voorzieningenniveau, hoofdsectoren, Flevoland en referentiegebieden, 1996-2009, indices¹⁴

	96-00	00-04	04-08	08-09	96-00	00-04	04-08	08-09
	Almere				Overig Flevoland			
Onderwijs	121	119	108	101	108	101	111	101
Medische zorg	148	116	106	102	118	114	106	107
Lokaal welzijnszorg en -werk	83	141	157	112	144	114	145	104
Cultuur, recreatie en sport	124	105	115	117	95	102	103	105
Horeca	115	100	113	118	109	97	122	105
Detail	114	95	114	104	117	103	110	102
Totaal VZ	120	110	114	106	113	106	112	104
	Noordvleugel				Nederland			
Onderwijs	107	108	106	104	110	109	106	102
Medische zorg	114	107	104	100	113	113	108	102
Lokaal welzijnszorg en -werk	120	122	112	106	120	120	114	106
Cultuur, recreatie en sport	119	117	111	102	121	111	112	102
Horeca	119	104	105	104	117	101	106	101
Detail	106	100	103	101	109	99	103	100
Totaal VZ	112	107	106	102	113	108	107	102

¹⁴ Volledigheidshalve is de periode 2008-2009 ook opgenomen, maar deze laat zich moeilijk vergelijken met de 4-jaarsperiodes. Verder zij vermeld dat bij de indices steeds het eerste jaar van elke 4-jaarsperiode het basisjaar is.

In Overig Flevoland is in de periode 2004-2008 de groei van het totale voorzieningenniveau met 12% twee maal zo groot geweest als in de periode 2000-2004 en is daarmee vergelijkbaar met de groei in de eerste 4 jaar. Nationaal daarentegen is de groei in de voorzieningen tussen 2004 en 2008 slechts 7% geweest, iets minder dan in de 4 jaar daarvoor. Een en ander heeft in 2008 geresulteerd in een verminderde achterstand van het voorzieningenniveau in Overig Flevoland ten opzicht van Nederland in vergelijking met 2004 voor de sectoren onderwijs, horeca, detailhandel en welzijnszorg, waarbij in laatstgenoemde sector het voorzieningenniveau boven dat van Nederland is komen te liggen.

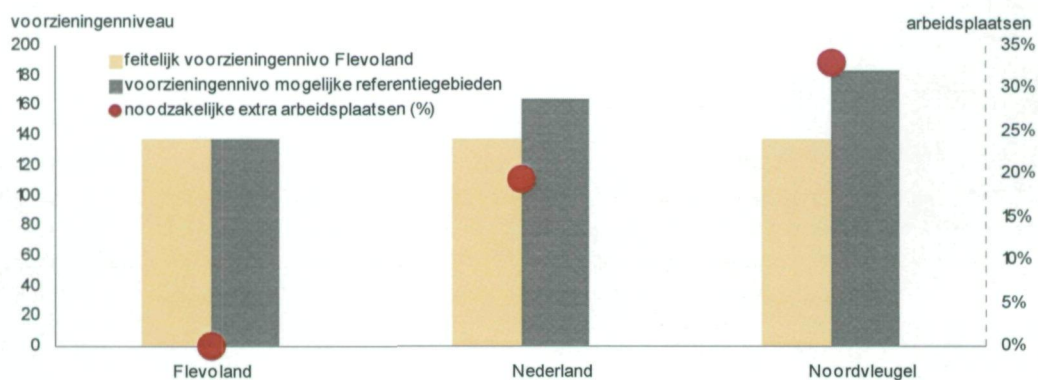
In de medische zorg daarentegen is de groei van de voorzieningensector in Overig Flevoland sterk achtergebleven en lager geweest dan nationaal, waardoor de achterstand in het voorzieningenniveau met Nederland verder is opgelopen van een verschil van 18 arbeidsplaatsen per 1.000 werknemers in 2004 naar 20 in 2008. De magere groei van 3% in de sector cultuur, recreatie en sport tegenover een landelijke groei met 12% tussen 2004 en 2008 heeft erin geresulteerd dat de lichte voorsprong die Flevoland in 2004 in deze sector nog had is ingeleverd en zowel Nederland als Overig Flevoland in 2008 een voorzieningenniveau van 13 hebben.

3 Groeiopgave voorzieningenniveau

Het niveau van voorzieningen waar Flevoland zich mee zou willen vergelijken wordt ingegeven door het perspectief dat de provincie voor zichzelf ziet en van de verwachtingen ten aanzien van de bevolking die de provincie de komende jaren zal huisvesten. Uitgangspunt hierbij is de beoordeling van het huidige niveau. De analyses laten zien dat het voorzieningenniveau in Flevoland weliswaar verbeterd is in vergelijking met voorgaande jaren, maar nog altijd relatief laag genoemd kan worden. De keuze aan welke gebieden Flevoland zich zou willen/moeten spiegelen met betrekking tot haar voorzieningenniveau is feitelijk een impliciete keuze in de mate van verstedelijking. Grafiek 16 laat dit zien. De grafiek geeft voor de referentiegebieden Nederland en de Noordvleugel aan wat de toename van het aantal arbeidsplaatsen in de totale voorzieningensector in Flevoland zou moeten zijn, wanneer de provincie een vergelijkbaar kwantitatief niveau in 2009 zou nastreven. Op de linker as staat het huidige voorzieningenniveau, zowel voor Flevoland als de referentiegebieden. De rechter as geeft de daarbij behorende noodzakelijke uitbreiding aan arbeidsplaatsen.

Grafiek 16 Noodzakelijke uitbreiding arbeidsplaatsen ter overbrugging discrepantie feitelijk / mogelijk voorzieningenniveau in Flevoland, stand 2009, gekozen referenties

Als Flevoland het huidige voorzieningenniveau van 138 wil handhaven kan het aantal arbeidsplaatsen uiteraard gelijk blijven. Zou het voorzieningenniveau echter gelijk moeten zijn aan het nationale niveau dan zou dat betekenen dat de verhouding tussen het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningen en het aantal inwoners gelijk zou moeten zijn aan 165 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. Nu werken er in Flevoland ongeveer 52.800 personen in de voorzieningen. Bij een niveau van 165 zijn dat er ± 63.100, ofwel zo'n 10.300 (=19%) meer. Op analoge wijze is berekend dat wanneer Flevoland zich zou spiegelen aan het niveau van de Noordvleugel een uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen met 17.400 ofwel 33% noodzakelijk zou zijn.

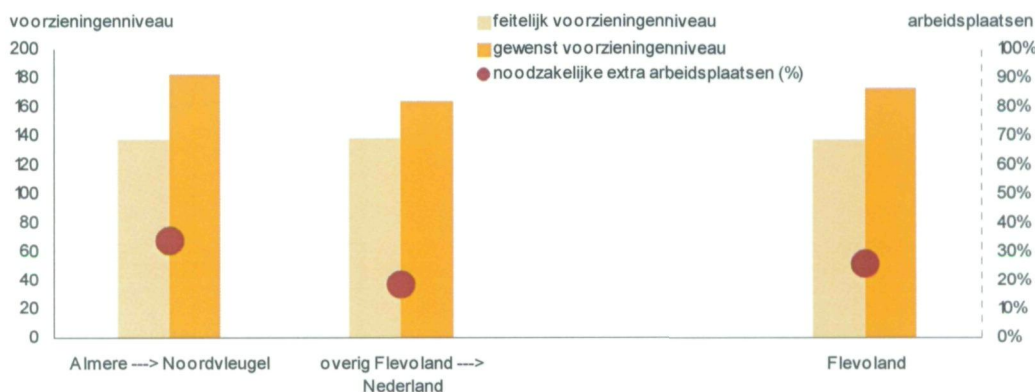
Ook uit deze cijfers blijkt de sterk verbeterde voorzieningenpositie van Flevoland in vergelijking met de situatie in 2004. De benodigde inhaalslag voor Flevoland bij ijking aan het voorzieningenniveau van Nederland en de Noordvleugel op basis van de verschillen in 2004 vereiste een uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen met 30% respectievelijk 47%.¹⁵

Flevoland is een gevarieerde provincie en ook de verwachtingen ten aanzien van de ontwikkelingen zijn zeer divers van aard. Almere neemt binnen de provincie qua verstedelijking een aparte status in, zowel gegeven de feitelijke omstandigheden als gezien vanuit de aspiraties van deze stad. Daarbij past een bovengemiddelde intensivering aan arbeidsplaatsen in de voorzieningsfeer. In dit licht is in overleg met de provincie besloten de ambities voor Almere hoger te stellen dan voor de rest van de provincie. Het te definiëren vergelijkingsniveau in de voorzieningen voor de gehele provincie is/wordt dientengevolge gedifferentieerd opgebouwd.

In overleg met de opdrachtgever is besloten te kwantificeren wat de (toekomstige) omvang van het voorzieningenpakket in Flevoland zou moeten zijn wanneer de volgende referenties als norm worden gesteld:

- Noordvleugel voor Almere;
- Nederland voor Overig Flevoland.

Grafiek 17 Noodzakelijke uitbreiding arbeidsplaatsen ter overbrugging discrepantie feitelijk / mogelijk voorzieningenniveau in Flevoland, totaal, stand 2009, gedifferentieerd gebruik referenties

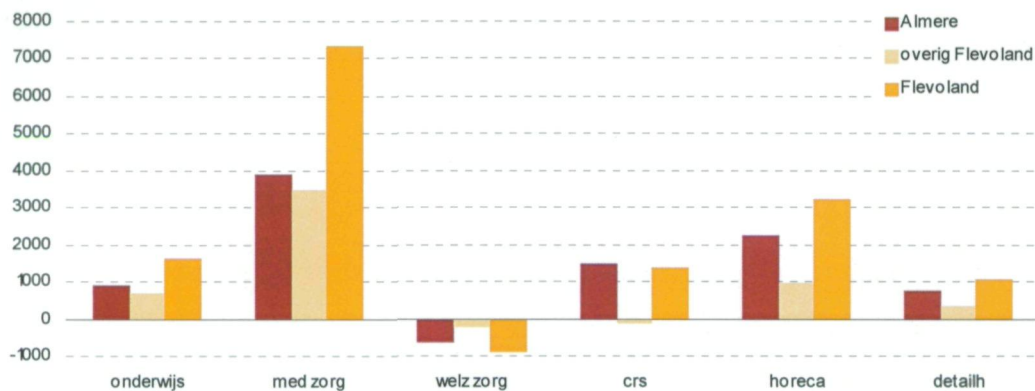
Grafiek 17 is vergelijkbaar opgebouwd als Grafiek 16 met op de linkeras het huidige voorzieningenniveau voor zowel Flevoland als de referentiegebieden en op de rechter as de resulterende noodzakelijke uitbreiding aan arbeidsplaatsen. Voor Almere moet bij vergelijking met de Noordvleugel het huidige voorzieningenniveau van 137 worden opgetrokken naar 183 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. Dit betekent een intensivering van het aantal arbeidsplaatsen met in totaal 8600 banen ofwel 34%. Overig Flevoland vraagt bij vergelijking met het nationale niveau om een ophoging van het voorzieningenniveau van 138 naar 164, hetgeen ruim 5100 extra arbeidsplaatsen (ofwel toename van 19%) impliceert.

Voor Flevoland totaal resulteert dit in een gedifferentieerd opgebouwd voorzieningenniveau van in totaal 174 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners. Dit betekent een normatieve taakstelling van bijna 14 duizend arbeidsplaatsen, overeenkomend met een werkgelegenheidsgroei van 26% in de voorzieningssector.

¹⁵ Als gevolg van de vaststelling van een nieuwe indeling van de voorzieningen in onderhavig onderzoek wijken deze cijfers af van de in het vorige onderzoek gepresenteerde uitkomsten

In Grafiek 18 tot slot wordt nog voor de onderscheiden deelsectoren de noodzakelijke aanpassing aan arbeidsplaatsen gegeven wanneer Flevoland het niveau van de voorzieningen van de gekozen referentiegebieden zou nastreven. Op grond van de vergelijking vraagt vooral de sector medische zorg, zowel in Almere als Overig Flevoland, om een sterke uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen. Maar ook in de horeca en het onderwijs zijn op grond van de vergelijking, zij het in mindere mate, extra arbeidsplaatsen nodig in Almere en Overig Flevoland. Daarnaast zou in Almere ook de sector cultuur, recreatie en sport en in mindere mate de detailhandel nog een werkgelegenheidsprikkel moeten krijgen.

Grafiek 18 Noodzakelijke uitbreiding arbeidsplaatsen ter overbrugging discrepantie feitelijk / mogelijk voorzieningenniveau in Flevoland, per deelsector, stand 2009, gedifferentieerd gebruik referenties

4 Voorzieningen in een bredere context

In dit hoofdstuk wordt de sector voorzieningen belicht tegen de achtergrond van de totale werkgelegenheid in de periode 1996-2009. Door de voorzieningen te positioneren binnen het volledige spectrum aan economische activiteiten wordt duidelijk welk aandeel de voorzieningen daarbinnen aannemen. In aansluiting daarop volgt een analyse van de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de voorzieningensector gerelateerd aan de groei van de bevolking. Het tempoverschil tussen Flevoland en Nederland in deze beide ontwikkelingen staat daarbij centraal.

4.1 Totale werkgelegenheid

Stand 2009

Het totaal aantal in 2009 geregistreerde arbeidsplaatsen in de provincie Flevoland ligt op 161 duizend, verdeeld over 30 duizend vestigingen. De verdeling van de werkgelegenheid over de 3 regio's Zuid, Oost, Noord is daarbij zowel wat betreft het aantal arbeidsplaatsen als het aantal vestigingen respectievelijk 52%, 30% en 18%.

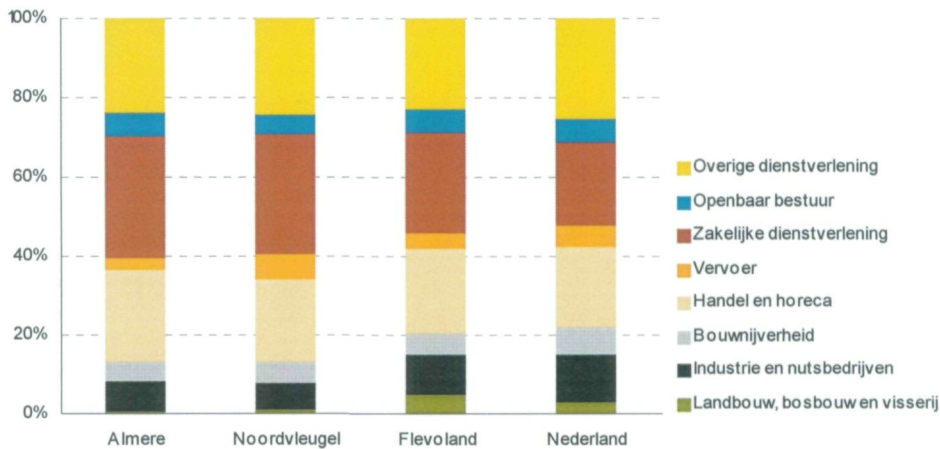
Tabel 8 geeft een beeld van de economische structuur binnen Flevoland. In de provincie maakt de zakelijke dienstverlening in 2009 met 26% van het totaal aantal arbeidsplaatsen het grootste deel uit van de werkgelegenheidsstructuur, op de voet gevolgd door overige dienstverlening (23%) en handel en horeca (21%). Dit is ook in Almere het geval. Met uitzondering van Urk zijn genoemde 3 sectoren ook in de overige gemeenten het meest omvangrijk, zij het dat de volgorde daarbij licht varieert. Urk heeft met bijna de helft van de werkgelegenheid in landbouw, industrie en bouwnijverheid een duidelijk afwijkende arbeidsmarkt.

Tabel 8 Samenstelling werkgelegenheid, arbeidsplaatsen, Flevoland, percentages, 2009

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Urk	Zeew	Zuid	Oost	Noord	Flevoland
Landbouw, bosbouw en visserij	1	12	1	16	11	9	1	4	15	5
Industrie en nutsbedrijven	8	9	11	13	27	12	8	10	16	10
Bouwnijverheid	5	7	6	5	9	5	5	6	6	5
Handel en horeca	23	22	19	18	18	24	23	20	18	21
Vervoer	3	3	3	4	4	11	4	3	4	4
Zakelijke dienstverlening	31	21	25	19	13	18	29	24	18	26
Openbaar bestuur	6	3	9	3	3	3	6	7	3	6
Overige dienstverlening	24	23	25	22	15	19	23	25	20	23
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Absoluut (x dzd)	74,6	13,7	33,8	22,1	7,3	9,4	84,0	47,6	29,4	161,1

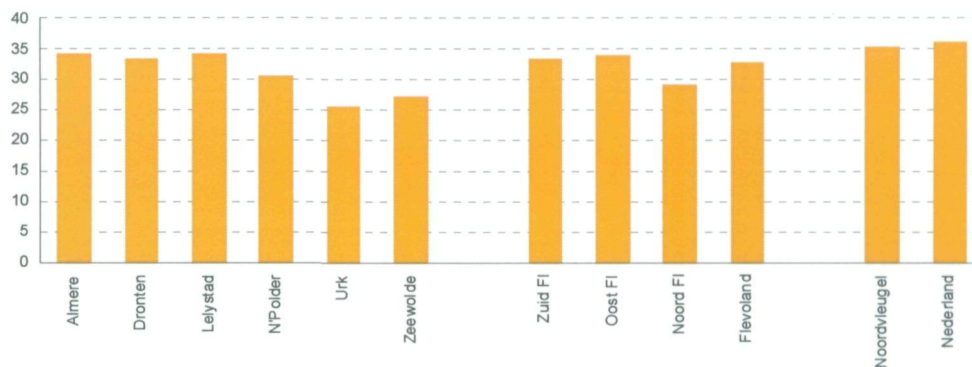
In Nederland zijn in 2009 in totaal ruim 1,1 miljoen bedrijfsvestigingen geregistreerd, waar in totaal bijna 7,5 miljoen mensen werkzaam zijn. De Noordvleugel herbergt daarvan met 260 duizend locaties en bijna 1,7 miljoen banen zowel qua vestigingen als arbeidsplaatsen bijna een kwart (23%) van de capaciteit. Grafiek 19 toont de samenstelling van de werkgelegenheid van Flevoland in vergelijking met de referentiegebieden. De onderlinge verschillen zijn gering. De landbouwsector is vanzelfsprekend wat minder vertegenwoordigd in de stedelijke netwerken Almere en de Noordvleugel. De zakelijke dienstverlening is nationaal wat gematigder vertegenwoordigd, zowel in vergelijking met Flevoland maar vooral ten opzichte van Almere en de Noordvleugel. De sector vervoer is in Almere (3%) in vergelijking met de Noordvleugel (6%) relatief laag.

Grafiek 19 Samenstelling werkgelegenheid, arbeidsplaatsen, Almere, Flevoland en referentiegebieden, 2009

De in dit onderzoek geanalyseerde voorzieningensectoren zijn verdeeld over 3 van deze 8 hoofdgroepen. Het gaat daarbij om de sectoren handel en horeca, zakelijke dienstverlening en overige dienstverlening. In 2009 is het aandeel van de voorzieningen in Flevoland binnen de totale werkgelegenheid 33%, precies 3,5 procentpunt lager dan landelijk. Grafiek 20 toont de relatieve omvang van de voorzieningensector ook voor de Flevolandse gemeenten en regio's, alsmede de referentiegebieden. Het verschil tussen Almere en de Noordvleugel is met 1,3 procentpunt relatief bescheiden.

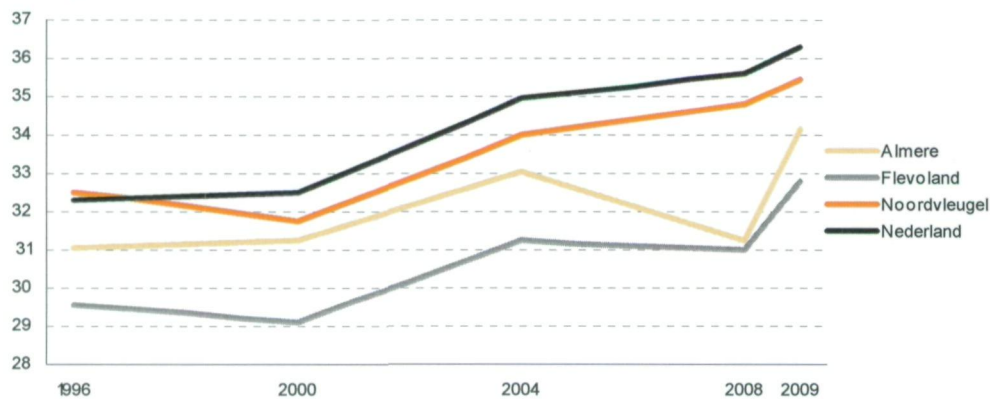
Grafiek 20 Aandeel werkgelegenheid voorzieningen binnen totale werkgelegenheid, Flevoland en referentiegebieden, 2009

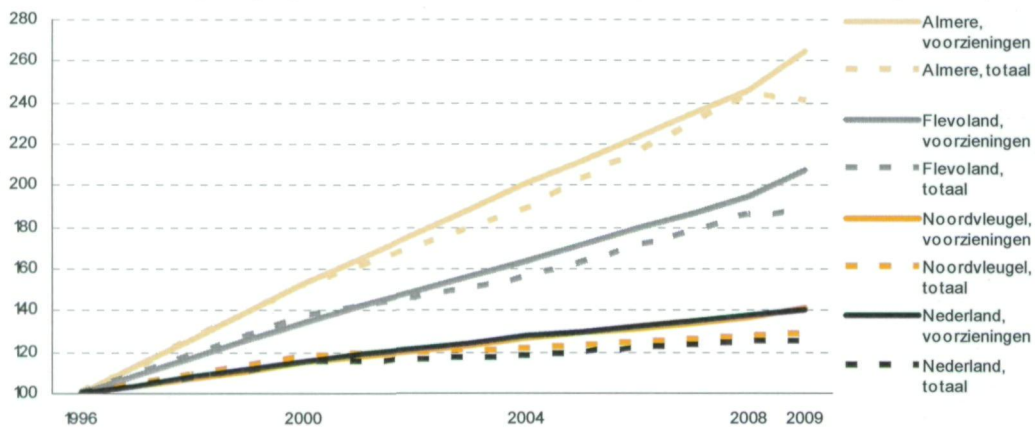
Ontwikkeling 1996-2009

Grafiek 21 geeft het verloop van het aandeel van de voorzieningensector binnen het geheel van economische activiteiten voor Almere, Flevoland en de referentiegebieden in de periode 1996-2009. Tussen 1996 en 2000 blijft dat voor Almere en nationaal redelijk stabiel, terwijl in Flevoland en de Noordvleugel het aandeel van de voorzieningensector licht daalt. In de periode 2000-2004 is voor alle gebieden grosso modo een ongeveer even sterke groei van het aandeel van de voorzieningen te constateren. In de daaropvolgende 4 jaar zet deze groei zich nationaal en in de Noordvleugel voort, zij het iets gematigder. Voor Flevoland blijft het aandeel tussen 2004 en 2008 daarentegen nagenoeg stabiel, terwijl het in Almere met bijna 2 procentpunt zakt. Deze daling in Almere wordt veroorzaakt doordat tussen 2004 en 2008 in Almere de werkgelegenheidsgroei totaal sterker is geweest dan binnen de voorzieningenbranche. In Flevoland is de groei van de werkgelegenheid in de voorzieningen dan even groot als de groei van de totale werkgelegenheid. Tussen 2008 en 2009 herstelt zich deze verminderde groei voor de voorzieningensector weer, met name in Almere, waardoor het aandeel van de voorzieningen weer toeneemt.

Grafiek 21 Aandeel werkgelegenheid voorzieningen binnen totale werkgelegenheid (%), Almere, Flevoland en referentiegebieden, 1996-2009

Grafiek 22 Ontwikkeling werkgelegenheid, Almere, Flevoland en referentiegebieden, 1996-2009, indices (1996=100)

Tussen 1996 en 2009 is het aandeel van de voorzieningensector op de totale werkgelegenheid in Flevoland door de bank genomen steeds zo'n 3 à 4 procentpunt lager dan nationaal en is het verschil tussen Almere en de Noordvleugel steeds 1%, met uitzondering van 2008. Grafiek 22 bevestigt deze ontwikkeling. De ontwikkeling van de voorzieningen heeft door de jaren heen voor alle gebieden een vergelijkbaar verloop als de groei van de totale werkgelegenheid. De onderlinge verhoudingen blijven

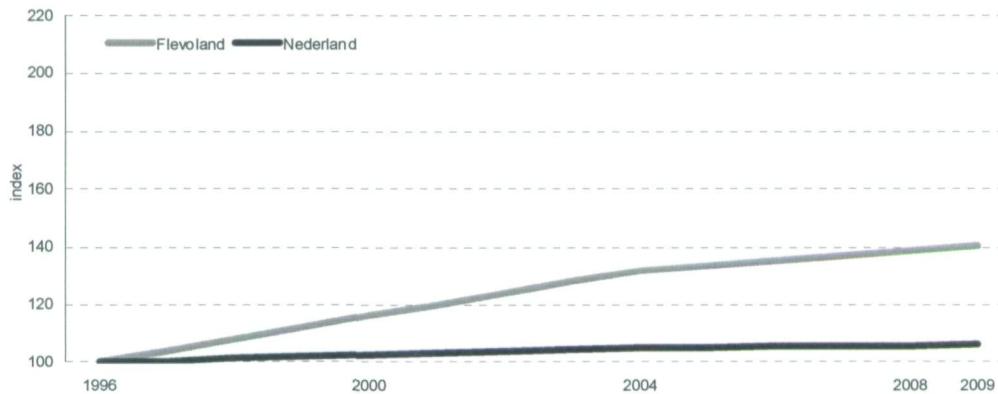
daardoor redelijk stabiel. Overigens is de werkgelegenheidsgroei in de gehele periode van zowel de voorzieningen als totaal in Flevoland en met name Almere steeds aanzienlijk hoger dan in de beide referentiegebieden. Tussen de Noordvleugel en Nederland zijn de verschillen daarbij nihil.

Door de jaren heen ligt daarbij voor alle gebieden de groei van de werkgelegenheid in de voorzieningen iets hoger dan in de totale werkgelegenheid, waardoor het aandeel van de voorzieningensector enigszins is toegenomen. Nationaal is dat met 4 procentpunt een fractie sterker dan in Flevoland en Almere, waar het aandeel van de voorzieningen met 3 procentpunt is toegenomen in de afgelopen 13 jaar.

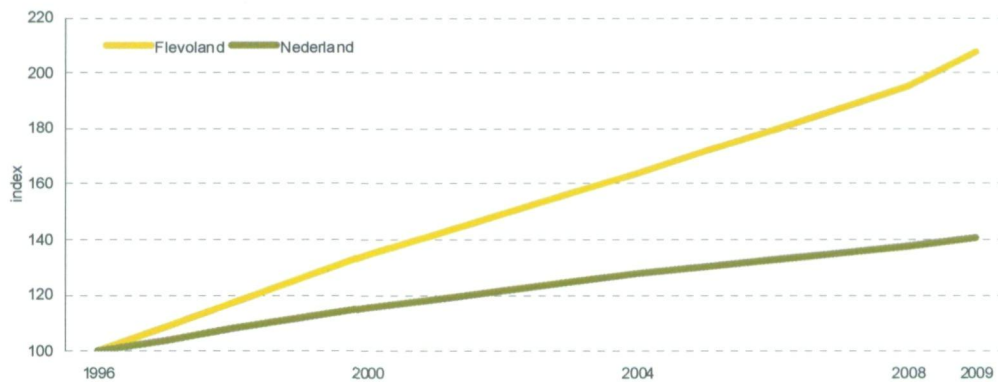
4.2 Bevolkingsontwikkeling

Flevoland is een relatief jong gebied waar zowel de bevolking als de werkgelegenheid de afgelopen jaren flink is toegenomen. Per 1 januari 2009 telt de provincie ongeveer 383.500 inwoners. Dat zijn bijna 111 duizend inwoners meer dan in 1996, hetgeen een toename van 41% is. Daarnaast vond met een toename van ruim 25 duizend in 1996 naar bijna 53 duizend in 2009 meer dan een verdubbeling plaats van het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningensector. In diezelfde periode van 13 jaar is in heel Nederland de bevolking met 6% toegenomen en de werkgelegenheid in de voorzieningensector met 40%. Grafiek 23 en Grafiek 24 tonen deze ontwikkelingen.

Grafiek 23 Ontwikkeling van de bevolking, Flevoland en Nederland, 1996-2009, indices (1996=100)

Grafiek 24 Ontwikkeling werkgelegenheid voorzieningensector, arbeidsplaatsen, Flevoland en Nederland, 1996-2009, indices (1996=100)

Tabel 9 geeft deze ontwikkelingen voor dezelfde periode weer met daarbij om de 4 jaar een knip bij de jaren 2000, 2004 en 2008. Hierdoor wordt het beeld genuanceerder.

In de eerste 2 perioden van 4 jaar, 1996-2000 en 2000-2004 bedroeg de groei van de werkgelegenheid in de voorzieningensector in Flevoland respectievelijk 34% en 22%. ofwel ruim 8% respectievelijk 5% per jaar. Dat is ruim het dubbele van de nationale groei in die perioden in de voorzieningensector met respectievelijk 15% en 10%. Tegelijkertijd ligt in die beide perioden de groei van de bevolking in Flevoland (respectievelijk 16% en 13%) echter vele malen hoger lag dan landelijk (zowel in 1996-2000 als 2000-2004 slechts 2%). Door deze in vergelijking met Nederland onevenredig grote bevolkingsaanwas heeft dit in Flevoland geresulteerd in een achterblijvend voorzieningenniveau. In 1996 is sprake van 31 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners minder, waarmee Flevoland een achterstand in het voorzieningenniveau ten opzichte van Nederland heeft van 31%. In 2000 betreft het 33 en in 2004 35 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners minder, resulterend in een achterstand in het voorzieningenniveau ten opzichte van Nederland in zowel 2000 als 2004 van 30%.

Samengevat kan dus worden gesteld dat in Flevoland de werkgelegenheid in het verleden het hoge tempo van de bevolkingsgroei niet heeft kunnen bijhouden.

Na 2004 echter wordt in Flevoland een duidelijke kentering zichtbaar qua bevolkingsaanwas. In de periode 2004-2008 is de groei 'slechts' 5% geweest tegenover 0,9% landelijk en tussen 2008 en 2009 ligt de groei nog maar 1 procentpunt hoger dan landelijk.

Tegelijkertijd is voor deze tijdvakken de groei in de werkgelegenheid in de voorzieningensector in Flevoland met respectievelijk 19% en 6% veel hoger dan landelijk, waar sprake is van een groei van respectievelijk 8% en 2%.

Doordat in Flevoland de groei van het aantal arbeidsplaatsen in de voorzieningensector groter is geweest dan nationaal en tevens de bevolkingsaanwas in Flevoland veel minder drastisch is geweest in vergelijking met het verleden is de omvang van het aantal arbeidsplaatsen meer in harmonie gekomen met de omvang van de bevolking, waardoor de achterstand in aantallen arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners ten opzichte van Nederland in 2008 is gedaald naar 31 en in 2009 naar 27. Hiermee is de achterstand in het voorzieningenniveau in Flevoland ten opzichte van Nederland gedaald naar 23% in 2008 en 19% in 2009.

Tabel 9 Ontwikkeling werkgelegenheid voorzieningensector en bevolking, Flevoland en Nederland, 1996-2009¹⁶

	1996-2009	1996-2000	2000-2004	2004-2008	2008-2009
<i>Arbeidsplaatsen voorzieningensector</i>					
Flevoland	207	134	122	119	106
Nederland	140	115	110	108	102
<i>Bevolkingsomvang</i>					
Flevoland	141	116	113	105	101
Nederland	106	102	102	101	100

Tot slot in dit verband een opmerking over de bevolkingsopbouw naar leeftijd en het voorzieningengebruik. In dit onderzoek wordt het voorzieningenaanbod gerelateerd aan de totale bevolking. Met minder ouderen en meer jongeren is de leeftijdsopbouw in Flevoland anders dan die in heel Nederland, hetgeen de vraag oproept of dit uitmaakt voor het voorzieningengebruik. Eerder onderzoek voor Flevoland heeft laten zien dat dit meevalt. Het totale gebruik van voorzieningen is redelijk gespreid over de verschillende leeftijdsgroepen, zo gebruiken in Flevoland de circa 10% 65+ers naar schatting ook circa 10% van het voorzieningenaanbod. Door het gelijkmatige gebruik van

¹⁶ Volledigheidshalve is de periode 2008-2009 ook opgenomen, maar deze laat zich moeilijk vergelijken met de 4-jaarsperioden. Verder zij vermeld dat bij de indices steeds het eerste jaar van elke 4-jaarsperiode het basisjaar is.

voorzieningen per leeftijdsklasse geven de gemaakte vergelijkingen van Flevoland met het veel 'grijzere' Nederland dan ook een goed beeld van het totale voorzieningengebruik.

Per deelsector zijn er wel verschillen. Zo ligt het gebruik in de sectoren zorg en welzijn hoger bij ouderen, terwijl jongeren juist meer gebruik maken van onderwijs en horeca.

De leeftijdsopbouw in Flevoland zou gedeeltelijk een verklaring kunnen geven voor het geconstateerde lagere voorzieningenaanbod in de zorgsector, en zou het lagere voorzieningenaanbod in de horecasector juist extra kunnen benadrukken.

In hoeverre de andere bevolkingssamenstelling in Flevoland de uitkomsten nuanceert zou in een volgend onderzoek meer expliciet uitgewerkt kunnen worden.

Bijlage 1 Indeling sectoren

Sector	SBI2008	Omschrijving	(omschrijving kort)
Onderwijs			
Speciaal	85202	Speciaal basisonderwijs	(speciaal)
	85203	Speciaal onderwijs in expertisecentra	
Basis	85201	Basisonderwijs voor leerplichtigen	(basis)
VO	85311	Havo en vwo	(vo)
	85314	Brede scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs	
	85312	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs	
	85313	Praktijkonderwijs	
MBO	85321	Middelbaar beroepsonderwijs	(mbo)
	85323	Middelbaar beroepsonderwijs en educatie (gecombineerd)	
Hoger voortgezet onderwijs	8541	Niet-universitair hoger onderwijs	(hoger vgz)
	8542	Universitair hoger onderwijs	
Overig onderwijs	8553	Auto- en motorrij scholen	(overig)
	85322	Educatie	
	85591	Afstandsonderwijs	
	85592	Bedrijfsopleiding en -training	
	85599	Studiebegeleiding, vorming en onderwijs n.e.g.	
	8560	Dienstverlening voor het onderwijs	
Medische zorg, gezondheidszorg & verpleging			
Huisarts	8621	Praktijken van huisartsen	(huisarts)
Specialist	86231	Praktijken van tandartsen	(specialist)
	86222	Praktijken van psychiaters en dagbehandelcentra voor geestelijke gezondheids- en verslavingszorg	
	86221	Praktijken van medisch specialisten en medische dagbehandelcentra (geen tandheelkunde of psychiatrie)	
	86232	Praktijken van tandheelkundig specialisten	
Para medische zorg	86911	Praktijken van verloskundigen	(para med)
	86912	Praktijken van fysiotherapeuten	
	86919	Overige paramedische praktijken (geen fysiotherapie of psychologie) en alternatieve genezers	
	86921 86913	Gezondheidscentra Praktijken van psychotherapeuten en psychologen	
Ziekenhuizen en ambulances	86101	Universitair medische centra	(zkh/ambul)
	86103	Categorale ziekenhuizen	
	86102	Algemene ziekenhuizen	
	86925	Ambulancediensten en centrale posten	
Intramuraal / residentieel	8710	Verpleeghuizen	(intramuraal)
	87302	Verzorgingshuizen	
	86104	Geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting	
Extramuraal / ambulante	88991	Ambulante jeugdzorg	(extramuraal)
	88101	Thuiszorg	
	88103	Ondersteuning en begeleiding van gehandicapten	

Sector	SBI2008	Omschrijving	(omschrijving kort)
Medische zorg, gezondheidszorg & verpleging - vervolg -			
In- + extramuraal / combinatie	8720	Huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten en	(combinatie)
	87301	Huizen en dagverblijven voor niet-verstandelijk gehandicapten	
	87901	Jeugdzorg met overnachting en dagverblijven voor jeugdzorg	
Overig medische zorg ¹⁷	86924	Medische laboratoria, trombosediens en overig	(overig)
	86929	behandelingsondersteunend onderzoek	
	4773	Samenwerkingsorganen op het gebied van gezondheidszorg en overige gezondheidsondersteunende diensten Apotheken	
Lokaal welzijnszorg en -werk			
Lokaal welzijnszorg en -werk	88992	Maatschappelijk werk	(lokaal welz zorg)
	88911	Kinderopvang	
	88912	Peuterspeelzaalwerk	
	88102	Welijnszorg voor ouderen	
	88993	Lokaal welzijnswerk	
	88999	Overig maatschappelijk advies, gemeenschapshuizen en samenwerkingsorganen op het gebied van welzijn	
	86923	Preventieve gezondheidszorg (geen arbobegeleiding)	
Maatschappelijke opvang m.o.	87902	Maatschappelijke opvang met overnachting	(maatsch opv)
Overig lokaal welzijnszorg	69102	Rechtskundige adviesbureaus	(overig)
	86922	Arbobegeleiding en re-integratie	
Cultuur, recreatie en sport			
Openbare bibliotheken	91011	Openbare bibliotheken	(biblioth)
Musea	91021	Musea	(musea)
	9103	Monumentenzorg	
Bezoek cultuur overig	5914	Bioscopen	(bez cult)
	90041	Theaters en schouwburgen	
	91012	Kunstuitteencentra	
	91019	Overige culturele uitleencentra en openbare archieven	
	91022	Kunstgalerieën en –expositieruimten	
Beoefening cultuur	90011	Beoefening van podiumkunst	(beoef cult)
	9003	Schrijven en overige scheppende kunst	
	85522	Kunstzinnige vorming van amateurs (geen dansscholen)	
	90013	Circus en variété	
	90012	Productanten van podiumkunst	
	9002	Dienstverlening voor uitvoerende kunst	
	94994	Vriendenkringen op het gebied van cultuur, fanclubs en overige kunstbevordering	
85521	Dansscholen		
Creatieve industrie	5913	Distributie van films en televisieproducties	(creatieve ind)
	59111	Productie van films (geen televisiefilms)	
	5912	Facilitaire activiteiten voor film- en televisieproductie	
	59112	Productie van televisieprogramma's	
	5920	Maken en uitgeven van geluidsopnamen	
	74201	Fotografie	
	6321	Persagentschappen	
	7111	Architecten	
	7410	Industrieel ontwerp en vormgeving	
Recreatie	92001	Loterijen en kansspelen (geen amusementsautomaten)	(recreatie)
	93212	Kermisattracties	
	93211	Pret- en themaparken	
	91041	Dieren- en plantentuinen, kinderboerderijen	
	92009	Exploitatie van amusements- en speelautomaten	
	90042	Evenementenhallen	
	93299	Overige recreatie n.e.g. (geen jachthavens)	
	7990	Informatieverstrekking op het gebied van toerisme en reserveringsbureaus	
	93291	Jachthavens	

¹⁷ De categorie 'zorg overig' vertegenwoordigt in geval van Almere (en dus ook in de cijfers voor Flevoland) relatief veel arbeidplaatsen omdat Zorggroep Almere daarbinnen valt. Deze multifunctionele organisatie omvat zowel eerstelijns gezondheidsdiensten als intra- en semimurale zorg

Sector	SBI2008	Omschrijving	(omschrijving kort)
Cultuur, recreatie en sport - vervolg -			
Recreatie -vervolg-	552	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen; jeugdherbergen en vakantiecampen	
	553	Kampeertreinen	
	559	Overige logiesverstrekking	
Binnensport	93111	Zwembaden	(binnensport)
	93141	Individuele zaalsport	
	93112	Sporthallen, sportzalen en gymzalen	
	93142	Zaalsport in teamverband	
	93143	Kracht- en vechtsport	
	93144	Bowlen, kegelen, biljarten e.d.	
	93145	Denksport	
	93149	Overige binnensport en omnisport	
	93146	Sportscholen	
Buitensport	93113	Sportvelden	(buitensport)
	93121	Veldvoetbal	
	93122	Veldsport in teamverband (geen voetbal)	
	93123	Atletiek	
	93124	Tennis	
	93125	Paardensport en maneges	
	93126	Wielersport	
	93127	Auto- en motorsport	
	93128	Wintersport	
	93129	Overige buitensport	
	93193	Verzorgen van vistochten	
	93192	Hengelsport	
	93151	Zwem- en onderwatersport	
	93152	Roei-, kano-, zeil- en surfsport e.d.	
85511	Zeil- en surfscholen		
Overig sport	93119	Overige sportaccommodaties	(overig sport)
	7721	Verhuur van sport- en recreatieartikelen	
	93191	Beroepssporttieden	
	85519	Overig sport- en recreatieonderwijs	
	93194	Supportersverenigingen (sport)	
	93195	Organiseren van sportevenementen	
	93196	Overkoepelende organen en samenwerkings- en adviesorganen op het gebied van sport	
	93199	Overige sportactiviteiten n.e.g.	
Horeca			
Horeca	551	Hotels e.d.	(horeca)
	56	Eet- en drinkgelegenheden	
Detailhandel			(detailhandel)

In navolging van de voorgaande voorzieningenonderzoeken voor Flevoland is het totaal aantal arbeidsplaatsen steeds vastgesteld door het aantal parttimers te halveren en te sommeren met het aantal fulltimers.

Bijlage 2 Omvang en ruimtelijke spreiding voorzieningen, Flevoland, 1996-2009

Tabel B2.1 : Aantal arbeidsplaatsen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 1996

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's	Flevoland
					Urk	Zeew			Noord FI	totaal
Onderwijs										
Speciaal	170	32	106	65	0	0	170	138	65	373
Basis	949	237	517	333	145	125	1074	754	478	2305
VO	613	134	477	533	61	0	613	611	594	1817
MBO	143	14	144	32	0	4	147	158	32	336
Hoger vgz	1	150	7	0	0	0	1	157	0	158
Overig onderwijs	151	30	213	27	8	26	177	243	35	452
Totaal	2026	596	1464	988	213	154	2180	2060	1201	5439
Medische zorg										
Huisarts	6	31	39	38	14	5	11	70	52	133
Specialist	144	23	70	36	23	12	156	93	59	308
Para med zorg	211	35	316	60	9	19	230	351	69	649
Ziekenh, ambul	642	0	583	307	0	0	642	583	307	1532
Intramuraal	105	73	449	490	34	0	105	522	524	1150
Extramuraal	144	146	240	235	44	71	215	386	279	878
Combinatie	172	14	158	179	15	43	215	172	194	580
Ov med zorg	700	34	75	24	12	14	714	109	36	857
Totaal	2121	354	1929	1368	150	163	2284	2283	1518	6084
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	975	62	470	164	14	39	1014	532	178	1723
Maatsch opvang	0	79	35	22	0	76	76	114	22	212
Overig	19	1	10	3	0	0	19	11	3	33
Totaal	994	142	515	189	14	114	1108	657	203	1967
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	52	20	27	28	6	12	64	47	34	143
Musea	0	18	18	3	2	0	0	36	5	40
Bezoek cult overig	41	1	44	7	0	12	53	45	7	104
Beoefening cult	160	18	97	64	4	14	174	115	68	356
Creatieve industrie	217	19	110	25	2	15	232	129	27	387
Recreatie	92	399	92	54	9	582	674	491	63	1228
Binnensport	103	17	39	40	22	9	112	56	62	229
Buitensport	97	43	72	22	10	40	137	115	32	283
Overig sport	7	6	18	12	0	2	9	24	12	44
Totaal	767	539	516	253	54	684	1451	1055	307	2812
Subtotaal VZ	5906	1630	4423	2796	429	1114	7020	6053	3225	16300
Horeca en detailhandel										
Horeca	679	194	573	308	134	76	755	767	442	1962
Detail	3037	743	1681	1107	337	323	3360	2424	1444	7227
Totaal VZ	9622	2567	6677	4211	900	1513	11135	9244	5111	25489

Tabel B2.2 : Aantal arbeidsplaatsen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 2000

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's	Flevoland totaal
					Urk	Zeew			Noord FI	
Onderwijs										
Speciaal	222	16	152	64	0	0	222	168	64	454
Basis	1386	302	537	390	185	172	1558	839	575	2972
VO	834	150	568	589	65	18	852	718	654	2223
MBO	341	40	144	38	2	7	348	184	40	571
Hoger vgz	47	158	24	0	0	1	48	182	0	229
Overig onderwijs	270	51	224	41	9	81	351	275	50	675
Totaal	3100	716	1647	1121	261	278	3378	2363	1382	7122
Medische zorg										
Huisarts	9	11	38	46	16	17	26	49	62	136
Specialist	203	47	95	64	36	31	234	142	100	475
Para med zorg	351	71	217	64	14	38	389	288	78	752
Ziekenh, ambul	841	0	673	342	0	0	841	673	342	1856
Intramuraal	122	205	520	567	41	0	122	725	608	1454
Extramuraal	375	180	263	384	139	97	472	443	523	1436
Combinatie	250	36	360	219	12	46	296	396	231	922
Ov med zorg	1814	43	99	29	13	18	1832	142	42	2015
Totaal	3963	591	2265	1712	269	246	4209	2856	1981	9044
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	970	87	850	262	21	109	1079	937	283	2298
Maatsch opvang	47	59	61	6	0	44	91	120	6	216
Overig	25	4	11	7	0	3	28	15	7	48
Totaal	1041	150	921	275	21	155	1196	1071	296	2562
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	80	23	31	29	11	19	99	54	40	192
Musea	0	0	43	3	1	0	0	43	4	47
Bezoek cult overig	53	1	46	10	0	6	59	47	10	115
Beoefening cult	266	56	136	31	2	21	287	192	33	510
Creatieve industrie	341	29	102	34	4	21	362	131	38	530
Recreatie	136	272	105	35	7	613	749	377	42	1167
Binnensport	221	39	66	38	16	10	231	105	54	388
Buitensport	85	42	87	21	4	54	139	129	25	293
Overig sport	27	9	19	14	4	2	29	28	18	74
Totaal	1208	469	633	213	47	745	1953	1102	260	3315
Subtotaal VZ	9311	1925	5465	3321	596	1423	10734	7390	3917	22042
Horeca en detailhandel										
Horeca	991	249	638	383	159	95	1086	887	542	2513
Detail	4375	947	1930	1519	457	465	4840	2877	1976	9693
Totaal VZ	14677	3121	8033	5223	1212	1983	16660	11154	6435	34248

Tabel B2.3 : Aantal arbeidsplaatsen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 2004

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's Noord FI	Flevoland totaal
					Urk	Zeew				
Onderwijs										
Speciaal	301	22	170	73	0	0	301	192	73	565
Basis	1871	368	663	432	209	238	2109	1031	641	3780
VO	1235	228	552	475	105	41	1276	780	580	2635
MBO	366	14	145	181	3	0	366	159	184	708
Hoger vgz	116	157	1	0	0	0	116	158	0	273
Overig onderwijs	529	56	184	49	13	48	577	240	62	878
Totaal	4416	845	1713	1209	329	327	4743	2558	1538	8838
Medische zorg										
Huisarts	22	33	61	55	18	20	42	94	73	207
Specialist	300	31	106	72	19	21	321	137	91	547
Para med zorg	345	73	200	69	17	43	388	273	86	746
Ziekenh, ambul	1193	0	828	383	0	0	1193	828	383	2403
Intramuraal	463	240	872	583	60	0	463	1112	643	2216
Extramuraal	743	169	440	582	203	71	814	609	785	2207
Combinatie	396	40	250	426	21	69	465	290	447	1200
Ov med zorg	2031	49	96	35	13	19	2050	145	48	2242
Totaal	5491	633	2851	2202	349	242	5733	3484	2551	11766
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	1563	163	1054	237	33	170	1733	1217	270	3219
Maatsch opvang	49	79	45	40	0	0	49	124	40	212
Overig	144	3	51	3	0	3	147	54	3	204
Totaal	1755	245	1150	279	33	173	1928	1395	312	3634
Cultuur, recreatie en sport										
Open bibliotheken	120	22	42	32	15	21	141	64	47	250
Musea	16	0	45	0	2	1	17	45	2	63
Bezoek cult overig	84	4	43	12	0	8	92	47	12	150
Beoefening cult	277	21	141	43	1	42	319	162	44	523
Creative industrie	394	26	62	34	7	35	429	88	41	557
Recreatie	242	387	159	55	7	699	941	546	62	1548
Binnensport	266	42	69	35	12	15	281	111	47	438
Buitensport	77	38	32	23	0	43	120	70	23	212
Overig sport	46	19	31	13	3	7	53	50	16	119
Totaal	1520	557	622	246	45	868	2388	1179	291	3857
Subtotaal VZ	13180	2278	6336	3934	754	1609	14789	8614	4688	28093
Horeca en detailhandel										
Horeca	1181	192	704	437	160	110	1291	896	597	2782
Detail	4982	1011	2387	1570	471	482	5464	3398	2041	10902
Totaal VZ	19343	3481	9427	5941	1385	2201	21544	12908	7326	41777

Tabel B2.4 : Aantal arbeidsplaatsen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 2008

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's Noord FI	Flevoland totaal
					Urk	Zeew				
Onderwijs										
Speciaal	360	23	171	119	0	0	360	194	119	672
Basis	1911	365	735	457	249	248	2159	1100	706	3964
VO	1632	234	566	505	92	48	1680	800	597	3076
MBO	506	53	148	228	3	0	506	201	231	936
Hoger vgz	99	197	14	0	0	6	105	211	0	315
Overig onderwijs	602	81	371	58	10	74	676	452	68	1195
Totaal	5107	952	2004	1366	354	376	5483	2956	1720	10157
Medische zorg										
Huisarts	35	55	79	72	33	27	62	134	105	300
Specialist	412	67	329	95	25	40	452	396	120	967
Para med zorg	455	80	236	97	24	56	511	316	121	947
Ziekenh, ambul	1432	0	922	219	0	0	1432	922	219	2572
Intramuraal	286	287	935	654	136	0	286	1222	790	2297
Extramuraal	984	97	354	644	189	56	1040	451	833	2322
Combinatie	493	105	290	267	75	67	560	395	342	1297
Ov med zorg	2139	64	134	38	17	34	2173	198	55	2425
Totaal	6235	755	3276	2085	497	278	6513	4031	2582	13124
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	2749	328	1343	491	62	301	3050	1671	553	5273
Maatsch opvang	44	71	67	56	0	1	45	138	56	238
Overig	173	4	55	10	13	8	181	59	23	262
Totaal	2965	403	1465	556	75	310	3275	1868	631	5773
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	112	19	52	30	12	17	129	71	42	240
Musea	10	0	79	1	1	0	10	79	2	90
Bezoek cult overig	90	10	52	15	0	3	93	62	15	169
Beoefening cult	428	41	183	65	5	31	459	224	70	753
Creatieve industrie	540	39	86	38	5	63	603	125	43	768
Recreatie	307	426	85	70	4	575	882	511	74	1465
Binnensport	192	42	79	55	17	15	207	121	72	399
Buitensport	115	35	71	20	0	51	166	106	20	290
Overig sport	90	21	57	20	4	15	105	78	24	207
Totaal	1881	632	741	312	47	767	2648	1373	359	4379
Subtotaal VZ	16188	2740	7485	4318	971	1729	17917	10225	5289	33432
Horeca en detailhandel										
Horeca	1432	307	814	538	214	148	1580	1121	752	3452
Detail	6087	1211	2735	1564	586	640	6727	3946	2150	12822
Totaal VZ	23707	4258	11034	6420	1771	2517	26224	15292	8191	49706

Tabel B2.5 : Aantal arbeidsplaatsen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 2009

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's Noord FI	Flevoland totaal
					Urk	Zeew				
Onderwijs										
Speciaal	391	23	168	142	0	0	391	191	142	722
Basis	1987	372	769	474	257	252	2239	1141	731	4109
VO	1619	249	644	501	105	51	1670	893	606	3167
MBO	498	44	137	222	3	0	498	181	225	903
Hoger vgz	108	199	16	0	0	12	120	215	0	334
Overig onderwijs	646	92	277	66	11	90	736	369	77	1180
Totaal	5248	977	2008	1404	375	404	5652	2985	1779	10414
Medische zorg										
Huisarts	39	60	76	68	30	26	65	136	98	297
Specialist	466	82	201	98	30	43	509	283	128	918
Para med zorg	540	98	295	128	15	91	631	393	143	1166
Ziekenh, ambul	1549	0	841	256	0	0	1549	841	256	2646
Intramuraal	311	317	1142	635	162	0	311	1459	797	2565
Extramuraal	950	141	594	679	205	57	1007	735	884	2624
Combinatie	591	141	287	277	70	69	660	428	347	1434
Ov med zorg	2023	62	130	37	18	33	2056	192	55	2301
Totaal	6466	899	3564	2176	528	317	6783	4463	2704	13949
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	3105	408	1407	541	63	273	3378	1815	604	5796
Maatsch opvang	47	30	65	47	0	1	48	95	47	189
Overig	226	14	70	9	14	11	237	84	23	343
Totaal	3377	452	1541	597	77	284	3661	1993	674	6327
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	122	19	60	30	11	19	141	79	41	259
Musea	12	0	80	1	2	0	12	80	3	95
Bezoek cult overig	80	10	53	17	0	2	82	63	17	160
Beoefening cult	546	42	209	70	15	41	587	251	85	921
Creatieve industrie	768	49	90	50	9	40	808	139	59	1004
Recreatie	313	455	90	105	6	560	873	545	111	1528
Binnensport	173	69	94	61	25	18	191	163	86	439
Buitensport	120	33	54	15	0	56	176	87	15	278
Overig sport	107	25	44	20	5	14	121	69	25	213
Totaal	2238	700	772	368	71	748	2986	1472	439	4896
Subtotaal VZ	17328	3027	7885	4544	1050	1751	19079	10912	5594	35585
Horeca en detailhandel										
Horeca	1708	314	887	575	203	162	1870	1201	778	3848
Detail	6442	1241	2794	1633	626	666	7108	4035	2259	13401
Totaal VZ	25478	4582	11566	6752	1879	2579	28057	16148	8631	52834

Tabel B2.6 : Voorzieningenniveau naar gemeente en regio, Flevoland, 1996

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's	Flevoland
					Urk	Zeew			Noord FI	totaal
Onderwijs										
Speciaal	1,5	1,0	1,7	1,6	0,0	0,0	1,3	1,5	1,2	1,4
Basis	8,4	7,7	8,5	8,2	9,8	9,4	8,5	8,2	8,7	8,4
VO	5,4	4,3	7,9	13,2	4,1	0,0	4,9	6,7	10,8	6,7
MBO	1,3	0,5	2,4	0,8	0,0	0,3	1,2	1,7	0,6	1,2
Hoger vgz	0,0	4,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,6
Overig onderwijs	1,3	1,0	3,5	0,7	0,5	2,0	1,4	2,7	0,6	1,7
Totaal	18,0	19,3	24,1	24,5	14,4	11,6	17,3	22,5	21,8	19,9
Medische zorg										
Huisarts	0,1	1,0	0,6	0,9	0,9	0,4	0,1	0,8	0,9	0,5
Specialist	1,3	0,7	1,2	0,9	1,6	0,9	1,2	1,0	1,1	1,1
Para med zorg	1,9	1,1	5,2	1,5	0,6	1,4	1,8	3,8	1,2	2,4
Ziekenh, ambul	5,7	0,0	9,6	7,6	0,0	0,0	5,1	6,4	5,6	5,6
Intramuraal	0,9	2,4	7,4	12,1	2,3	0,0	0,8	5,7	9,5	4,2
Extramuraal	1,3	4,7	4,0	5,8	3,0	5,3	1,7	4,2	5,1	3,2
Combinatie	1,5	0,5	2,6	4,4	1,0	3,2	1,7	1,9	3,5	2,1
Ov med zorg	6,2	1,1	1,2	0,6	0,8	1,1	5,7	1,2	0,7	3,1
Totaal	18,8	11,5	31,8	33,9	10,1	12,3	18,1	24,9	27,5	22,3
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	8,7	2,0	7,7	4,1	0,9	2,9	8,0	5,8	3,2	6,3
Maatsch opvang	0,0	2,6	0,6	0,5	0,0	5,7	0,6	1,2	0,4	0,8
Overig	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
Totaal	8,8	4,6	8,5	4,7	0,9	8,6	8,8	7,2	3,7	7,2
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	0,5	0,6	0,4	0,7	0,4	0,9	0,5	0,5	0,6	0,5
Musea	0,0	0,6	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1
Bezoek cult overig	0,4	0,0	0,7	0,2	0,0	0,9	0,4	0,5	0,1	0,4
Beoefening cult	1,4	0,6	1,6	1,6	0,3	1,1	1,4	1,3	1,2	1,3
Creatieve industrie	1,9	0,6	1,8	0,6	0,1	1,1	1,8	1,4	0,5	1,4
Recreatie	0,8	12,9	1,5	1,3	0,6	43,7	5,3	5,4	1,1	4,5
Binnensport	0,9	0,5	0,6	1,0	1,5	0,7	0,9	0,6	1,1	0,8
Buitensport	0,9	1,4	1,2	0,5	0,7	3,0	1,1	1,3	0,6	1,0
Overig sport	0,1	0,2	0,3	0,3	0,0	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2
Totaal	6,8	17,4	8,5	6,3	3,6	51,4	11,5	11,5	5,6	10,3
Subtotaal VZ	52,4	52,7	72,9	69,2	28,9	83,7	55,7	66,1	58,4	59,7
Horeca en detailhandel										
Horeca	6,0	6,3	9,4	7,6	9,0	5,7	6,0	8,4	8,0	7,2
Detail	26,9	24,0	27,7	27,4	22,7	24,3	26,7	26,5	26,2	26,5
Totaal VZ	85,4	83,0	110,0	104,3	60,7	113,7	88,4	100,9	92,6	93,4

Tabel B2.7 : Voorzieningsniveau naar gemeente en regio, Flevoland, 2000

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's	Flevoland totaal
					Urk	Zeew			Noord FI	
Onderwijs										
Speciaal	1,6	0,5	2,4	1,5	0,0	0,0	1,4	1,7	1,1	1,4
Basis	9,7	8,6	8,5	9,1	11,6	10,0	9,7	8,5	9,8	9,4
VO	5,8	4,3	9,0	13,7	4,1	1,0	5,3	7,3	11,1	7,0
MBO	2,4	1,1	2,3	0,9	0,1	0,4	2,2	1,9	0,7	1,8
Hoger vgz	0,3	4,5	0,4	0,0	0,0	0,1	0,3	1,9	0,0	0,7
Overig onderwijs	1,9	1,4	3,6	1,0	0,6	4,7	2,2	2,8	0,8	2,1
Totaal	21,7	20,3	26,1	26,1	16,4	16,1	21,1	24,0	23,5	22,5
Medische zorg										
Huisarts	0,1	0,3	0,6	1,1	1,0	1,0	0,2	0,5	1,1	0,4
Specialist	1,4	1,3	1,5	1,5	2,3	1,8	1,5	1,4	1,7	1,5
Para med zorg	2,5	2,0	3,4	1,5	0,9	2,2	2,4	2,9	1,3	2,4
Ziekenh, ambul	5,9	0,0	10,7	8,0	0,0	0,0	5,3	6,8	5,8	5,9
Intramuraal	0,9	5,8	8,2	13,2	2,6	0,0	0,8	7,4	10,3	4,6
Extramuraal	2,6	5,1	4,2	8,9	8,7	5,6	2,9	4,5	8,9	4,5
Combinatie	1,8	1,0	5,7	5,1	0,8	2,7	1,8	4,0	3,9	2,9
Ov med zorg	12,7	1,2	1,6	0,7	0,8	1,0	11,4	1,4	0,7	6,4
Totaal	27,8	16,8	35,9	39,9	16,9	14,3	26,3	29,0	33,7	28,5
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	6,8	2,5	13,5	6,1	1,3	6,3	6,7	9,5	4,8	7,2
Maatsch opvang	0,3	1,7	1,0	0,1	0,0	2,5	0,6	1,2	0,1	0,7
Overig	0,2	0,1	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Totaal	7,3	4,3	14,6	6,4	1,3	9,0	7,5	10,9	5,0	8,1
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	0,6	0,7	0,5	0,7	0,7	1,1	0,6	0,5	0,7	0,6
Musea	0,0	0,0	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	0,1
Bezoek cult overig	0,4	0,0	0,7	0,2	0,0	0,3	0,4	0,5	0,2	0,4
Beoefening cult	1,9	1,6	2,2	0,7	0,1	1,2	1,8	2,0	0,6	1,6
Creative industrie	2,4	0,8	1,6	0,8	0,3	1,2	2,3	1,3	0,6	1,7
Recreatie	1,0	7,7	1,7	0,8	0,4	35,5	4,7	3,8	0,7	3,7
Binnensport	1,5	1,1	1,0	0,9	1,0	0,6	1,4	1,1	0,9	1,2
Buitensport	0,6	1,2	1,4	0,5	0,3	3,1	0,9	1,3	0,4	0,9
Overig sport	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2
Totaal	8,5	13,3	10,0	5,0	3,0	43,2	12,2	11,2	4,4	10,5
Subtotaal VZ	65,2	54,6	86,6	77,3	37,5	82,5	67,1	75,1	66,6	69,5
Horeca en detailhandel										
Horeca	6,9	7,1	10,1	8,9	10,0	5,5	6,8	9,0	9,2	7,9
Detail	30,6	26,9	30,6	35,4	28,8	26,9	30,2	29,3	33,6	30,6
Totaal VZ	102,8	88,6	127,3	121,6	76,3	114,9	104,1	113,4	109,4	108,0

Tabel B2.8 : Voorzieningenniveau naar gemeente en regio, Flevoland, 2004

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's	Flevoland totaal
					Urk	Zeew			Noord FI	
Onderwijs										
Speciaal	1,8	0,6	2,4	1,6	0,0	0,0	1,6	1,8	1,2	1,6
Basis	11,0	9,7	9,5	9,5	12,3	12,4	11,1	9,6	10,2	10,5
VO	7,2	6,0	7,9	10,4	6,2	2,1	6,7	7,3	9,3	7,3
MBO	2,1	0,4	2,1	4,0	0,2	0,0	1,9	1,5	2,9	2,0
Hoger vgz	0,7	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	1,5	0,0	0,8
Overig onderwijs	3,1	1,5	2,6	1,1	0,8	2,5	3,0	2,2	1,0	2,4
Totaal	25,9	22,4	24,6	26,5	19,3	17,0	25,0	23,8	24,6	24,6
Medische zorg										
Huisarts	0,1	0,9	0,9	1,2	1,1	1,0	0,2	0,9	1,2	0,6
Specialist	1,8	0,8	1,5	1,6	1,1	1,1	1,7	1,3	1,5	1,5
Para med zorg	2,0	1,9	2,9	1,5	1,0	2,2	2,0	2,5	1,4	2,1
Ziekenh, ambul	7,0	0,0	11,9	8,4	0,0	0,0	6,3	7,7	6,1	6,7
Intramuraal	2,7	6,4	12,5	12,8	3,5	0,0	2,4	10,4	10,3	6,2
Extramuraal	4,4	4,5	6,3	12,8	11,9	3,7	4,3	5,7	12,5	6,1
Combinatie	2,3	1,1	3,6	9,3	1,2	3,6	2,4	2,7	7,1	3,3
Ov med zorg	11,9	1,3	1,4	0,8	0,8	1,0	10,8	1,3	0,8	6,2
Totaal	32,2	16,8	40,9	48,3	20,5	12,6	30,2	32,4	40,7	32,7
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	9,2	4,3	15,1	5,2	1,9	8,9	9,1	11,3	4,3	8,9
Maatsch opvang	0,3	2,1	0,6	0,9	0,0	0,0	0,3	1,2	0,6	0,6
Overig	0,8	0,1	0,7	0,1	0,0	0,2	0,8	0,5	0,0	0,6
Totaal	10,3	6,5	16,5	6,1	1,9	9,0	10,2	13,0	5,0	10,1
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	0,7	0,6	0,6	0,7	0,9	1,1	0,7	0,6	0,8	0,7
Musea	0,1	0,0	0,6	0,0	0,1	0,1	0,1	0,4	0,0	0,2
Bezoek cult overig	0,5	0,1	0,6	0,3	0,0	0,4	0,5	0,4	0,2	0,4
Beoefening cult	1,6	0,6	2,0	0,9	0,1	2,2	1,7	1,5	0,7	1,5
Creatieve industrie	2,3	0,7	0,9	0,7	0,4	1,8	2,3	0,8	0,7	1,5
Recreatie	1,4	10,2	2,3	1,2	0,4	36,4	5,0	5,1	1,0	4,3
Binnensport	1,6	1,1	1,0	0,8	0,7	0,8	1,5	1,0	0,8	1,2
Buitensport	0,5	1,0	0,5	0,5	0,0	2,2	0,6	0,7	0,4	0,6
Overig sport	0,3	0,5	0,4	0,3	0,2	0,4	0,3	0,5	0,3	0,3
Totaal	8,9	14,7	8,9	5,4	2,6	45,3	12,6	11,0	4,6	10,7
Subtotaal VZ	77,2	60,3	91,0	86,3	44,2	83,9	77,9	80,2	74,9	78,1
Horeca en detailhandel										
Horeca	6,9	5,1	10,1	9,6	9,4	5,7	6,8	8,3	9,5	7,7
Detail	29,2	26,8	34,3	34,5	27,6	25,1	28,8	31,6	32,6	30,3
Totaal VZ	113,3	92,2	135,4	130,4	81,3	114,8	113,5	120,2	117,0	116,1

Tabel B2.9 : Voorzieningenniveau naar gemeente en regio, Flevoland, 2008

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's	Flevoland totaal
					Urk	Zeew			Noord FI	
Onderwijs										
Speciaal	2,0	0,6	2,3	2,6	0,0	0,0	1,8	1,7	1,9	1,8
Basis	10,4	9,5	10,1	10,0	14,0	12,2	10,6	9,9	11,1	10,5
VO	8,9	6,1	7,7	11,0	5,2	2,4	8,3	7,2	9,4	8,1
MBO	2,8	1,4	2,0	5,0	0,2	0,0	2,5	1,8	3,6	2,5
Hoger vgz	0,5	5,1	0,2	0,0	0,0	0,3	0,5	1,9	0,0	0,8
Overig onderwijs	3,3	2,1	5,1	1,3	0,6	3,6	3,3	4,1	1,1	3,2
Totaal	27,9	24,7	27,4	29,9	19,9	18,5	26,9	26,5	27,1	26,8
Medische zorg										
Huisarts	0,2	1,4	1,1	1,6	1,9	1,3	0,3	1,2	1,7	0,8
Specialist	2,2	1,7	4,5	2,1	1,4	2,0	2,2	3,5	1,9	2,6
Para med zorg	2,5	2,1	3,2	2,1	1,3	2,8	2,5	2,8	1,9	2,5
Ziekenh, ambul	7,8	0,0	12,6	4,8	0,0	0,0	7,0	8,3	3,4	6,8
Intramuraal	1,6	7,4	12,8	14,3	7,6	0,0	1,4	11,0	12,4	6,1
Extramuraal	5,4	2,5	4,8	14,1	10,6	2,8	5,1	4,0	13,1	6,1
Combinatie	2,7	2,7	4,0	5,8	4,2	3,3	2,8	3,5	5,4	3,4
Ov med zorg	11,7	1,7	1,8	0,8	1,0	1,7	10,7	1,8	0,9	6,4
Totaal	34,0	19,6	44,8	45,6	27,9	13,7	32,0	36,1	40,6	34,7
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	15,0	8,5	18,4	10,7	3,5	14,8	15,0	15,0	8,7	13,9
Maatsch opvang	0,2	1,8	0,9	1,2	0,0	0,0	0,2	1,2	0,9	0,6
Overig	0,9	0,1	0,8	0,2	0,7	0,4	0,9	0,5	0,4	0,7
Totaal	16,2	10,5	20,1	12,2	4,2	15,3	16,1	16,7	9,9	15,2
Cultuur, recreatie en sport										
Open bibliotheken	0,6	0,5	0,7	0,7	0,7	0,8	0,6	0,6	0,7	0,6
Musea	0,1	0,0	1,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	0,2
Bezoek cult overig	0,5	0,3	0,7	0,3	0,0	0,1	0,5	0,6	0,2	0,4
Beoefening cult	2,3	1,1	2,5	1,4	0,3	1,5	2,3	2,0	1,1	2,0
Creative industrie	2,9	1,0	1,2	0,8	0,3	3,1	3,0	1,1	0,7	2,0
Recreatie	1,7	11,1	1,2	1,5	0,2	28,3	4,3	4,6	1,2	3,9
Binnensport	1,0	1,1	1,1	1,2	1,0	0,7	1,0	1,1	1,1	1,1
Buitensport	0,6	0,9	1,0	0,4	0,0	2,5	0,8	0,9	0,3	0,8
Overig sport	0,5	0,5	0,8	0,4	0,2	0,7	0,5	0,7	0,4	0,5
Totaal	10,3	16,4	10,1	6,8	2,6	37,8	13,0	12,3	5,6	11,6
Subtotaal VZ	88,3	71,1	102,4	94,5	54,5	85,2	88,0	91,6	83,2	88,3
Horeca en detailhandel										
Horeca	7,8	8,0	11,1	11,8	12,0	7,3	7,8	10,0	11,8	9,1
Detail	33,2	31,4	37,4	34,2	32,9	31,5	33,0	35,4	33,8	33,9
Totaal VZ	129,4	110,5	151,0	140,4	99,4	124,1	128,8	137,0	128,9	131,3

Tabel B2.10 : Voorzieningenniveau naar gemeente en regio, Flevoland, 2009

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's Noord FI	Flevoland totaal
					Urk	Zeew				
Onderwijs										
Speciaal	2,1	0,6	2,3	3,1	0,0	0,0	1,9	1,7	2,2	1,9
Basis	10,7	9,5	10,4	10,4	14,2	12,1	10,8	10,1	11,5	10,7
VO	8,7	6,4	8,7	11,0	5,8	2,5	8,1	7,9	9,5	8,3
MBO	2,7	1,1	1,9	4,9	0,2	0,0	2,4	1,6	3,5	2,4
Hoger vgz	0,6	5,1	0,2	0,0	0,0	0,6	0,6	1,9	0,0	0,9
Overig onderwijs	3,5	2,3	3,8	1,4	0,6	4,3	3,6	3,3	1,2	3,1
Totaal	28,2	25,0	27,2	30,7	20,8	19,4	27,3	26,4	27,9	27,2
Medische zorg										
Huisarts	0,2	1,5	1,0	1,5	1,7	1,3	0,3	1,2	1,5	0,8
Specialist	2,5	2,1	2,7	2,1	1,7	2,1	2,5	2,5	2,0	2,4
Para med zorg	2,9	2,5	4,0	2,8	0,8	4,4	3,1	3,5	2,2	3,0
Ziekenh, ambul	8,3	0,0	11,4	5,6	0,0	0,0	7,5	7,4	4,0	6,9
Intramuraal	1,7	8,1	15,5	13,9	9,0	0,0	1,5	12,9	12,5	6,7
Extramuraal	5,1	3,6	8,0	14,8	11,3	2,7	4,9	6,5	13,9	6,8
Combinatie	3,2	3,6	3,9	6,1	3,9	3,3	3,2	3,8	5,4	3,7
Ov med zorg	10,9	1,6	1,8	0,8	1,0	1,6	9,9	1,7	0,9	6,0
Totaal	34,8	23,0	48,3	47,6	29,2	15,2	32,8	39,5	42,4	36,4
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	16,7	10,4	19,1	11,8	3,5	13,1	16,3	16,1	9,5	15,1
Maatsch opvang	0,3	0,8	0,9	1,0	0,0	0,0	0,2	0,8	0,7	0,5
Overig	1,2	0,4	0,9	0,2	0,8	0,5	1,1	0,7	0,4	0,9
Totaal	18,2	11,5	20,9	13,0	4,3	13,7	17,7	17,6	10,6	16,5
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	0,7	0,5	0,8	0,7	0,6	0,9	0,7	0,7	0,6	0,7
Musea	0,1	0,0	1,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,7	0,0	0,2
Bezoek cult overig	0,4	0,3	0,7	0,4	0,0	0,1	0,4	0,6	0,3	0,4
Beoefening cult	2,9	1,1	2,8	1,5	0,8	2,0	2,8	2,2	1,3	2,4
Creatieve industrie	4,1	1,3	1,2	1,1	0,5	1,9	3,9	1,2	0,9	2,6
Recreatie	1,7	11,6	1,2	2,3	0,3	26,9	4,2	4,8	1,7	4,0
Binnensport	0,9	1,8	1,3	1,3	1,4	0,9	0,9	1,4	1,3	1,1
Buitensport	0,6	0,8	0,7	0,3	0,0	2,7	0,9	0,8	0,2	0,7
Overig sport	0,6	0,6	0,6	0,4	0,3	0,7	0,6	0,6	0,4	0,6
Totaal	12,0	17,9	10,5	8,0	3,9	36,0	14,4	13,0	6,9	12,8
Subtotaal VZ	93,2	77,3	106,9	99,3	58,1	84,2	92,3	96,6	87,7	92,8
Horeca en detailhandel										
Horeca	9,2	8,0	12,0	12,6	11,2	7,8	9,0	10,6	12,2	10,0
Detail	34,6	31,7	37,9	35,7	34,7	32,0	34,4	35,7	35,4	34,9
Totaal VZ	137,0	117,0	156,7	147,6	104,0	124,1	135,7	143,0	135,2	137,8

Tabel B2.11 : Aantal vestigingen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 2009

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Gemeenten		Zuid FI	Oost FI	Regio's Noord FI	Flevoland totaal
					Urk	Zeew				
Onderwijs										
Speciaal	16	1	8	6	0	0	16	9	6	31
Basis	101	21	42	39	13	14	115	63	52	230
VO	22	4	14	9	3	1	23	18	12	53
MBO	7	3	1	1	1	0	7	4	2	13
Hoger vgz	8	3	3	0	0	1	9	6	0	15
Overig onderwijs	393	61	136	46	9	49	442	197	55	694
Totaal	547	93	204	101	26	65	612	297	127	1036
Medische zorg										
Huisarts	8	6	14	16	4	8	16	20	20	56
Specialist	73	12	43	16	3	8	81	55	19	155
Para med zorg	380	76	162	92	4	60	440	238	96	774
Ziekenh, ambul	5	0	5	2	0	0	5	5	2	12
Intramuraal	11	1	7	10	3	0	11	8	13	32
Extramuraal	111	28	46	36	12	12	123	74	48	245
Combinatie	79	26	47	44	8	7	86	73	52	211
Ov med zorg	49	6	16	5	3	5	54	22	8	84
Totaal	716	155	340	221	37	100	816	495	258	1569
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	474	64	190	74	11	48	522	254	85	861
Maatsch opvang	6	1	12	2	0	1	7	13	2	22
Overig	65	8	32	9	1	8	73	40	10	123
Totaal	545	73	234	85	12	57	602	307	97	1006
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	4	3	2	1	1	1	5	5	2	12
Musea	1	0	2	1	1	0	1	2	2	5
Bezoek cult overig	14	3	8	2	0	2	16	11	2	29
Beoefening cult	402	37	142	64	5	42	444	179	69	692
Creatieve industrie	388	33	84	49	7	31	419	117	56	592
Recreatie	88	30	36	30	2	17	105	66	32	203
Binnensport	30	7	10	13	7	3	33	17	20	70
Buitensport	17	15	16	12	0	11	28	31	12	71
Overig sport	86	15	19	15	2	11	97	34	17	148
Totaal	1030	143	319	187	25	118	1148	462	212	1822
Subtotaal VZ	2838	464	1097	594	100	340	3178	1561	694	5433
Horeca en detailhandel										
Horeca	342	62	164	80	33	47	389	226	113	728
Detail	1306	269	655	340	177	144	1450	924	517	2891
Totaal VZ	4486	795	1916	1014	310	531	5017	2711	1324	9052

Tabel B2.12 : Aantal vestigingen voorzieningensector, Almere, Flevoland, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Almere					Flevoland				
	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
Onderwijs										
Speciaal	6	7	8	15	16	18	19	21	29	31
Basis	57	69	78	101	101	181	188	201	228	230
VO	8	10	19	22	22	32	33	44	53	53
MBO	12	14	3	5	7	25	30	8	11	13
Hoger vgz	2	3	7	6	8	7	11	12	13	15
Overig onderwijs	108	144	281	355	393	238	307	494	626	694
Totaal	193	247	396	504	547	501	588	780	960	1036
Medische zorg										
Huisarts	3	4	5	6	8	42	48	48	54	56
Specialist	41	53	45	63	73	95	117	105	139	155
Para medische zorg	101	129	193	317	380	201	276	389	610	774
Ziekenh, ambul	2	1	2	2	5	6	6	6	7	12
Intramuraal	5	5	9	9	11	17	18	26	30	32
Extramuraal	17	14	23	70	111	40	51	67	141	245
Combinatie	10	11	31	78	79	35	52	100	207	211
Ov med zorg	25	33	29	43	49	55	63	57	77	84
Totaal	204	250	337	588	716	491	631	798	1265	1569
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	116	167	230	387	474	248	327	454	720	861
Maatsch opvang	2	4	5	6	6	11	13	21	25	22
Overig	11	15	32	53	65	20	33	54	102	123
Totaal	129	186	267	446	545	279	373	529	847	1006
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	3	3	3	4	4	10	11	11	12	12
Musea	0	0	1	1	1	5	8	7	5	5
Bezoek cult overig	9	11	16	15	14	17	24	27	31	29
Beoefening cult	84	135	203	329	402	184	277	372	594	692
Creatieve industrie	144	167	205	327	388	227	287	336	514	592
Recreatie	24	34	49	75	88	86	124	149	187	203
Binnensport	23	27	31	31	30	60	61	61	68	70
Buitensport	33	23	17	18	17	102	93	61	75	71
Overig sport	5	13	38	70	86	21	38	74	128	148
Totaal	325	413	563	870	1030	712	923	1098	1614	1822
Subtotaal VZ	851	1096	1563	2408	2838	1983	2515	3205	4686	5433
Horeca en detailhandel										
Horeca	178	231	257	313	342	466	555	584	697	728
Detail	603	693	960	1299	1306	1604	1731	2170	2847	2891
Totaal VZ	1632	2020	2780	4020	4486	4053	4801	5959	8230	9052

Tabel B2.13 : Gemiddelde grootte vestigingen voorzieningensector naar gemeente en regio, Flevoland, 2009

	Gemeenten						Regio's			Flevoland totaal
	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Urk	Zeew	Zuid FI	Oost FI	Noord FI	
Onderwijs										
Speciaal	24,4	23,0	21,0	23,7	-	-	24,4	21,2	23,7	23,3
Basis	19,7	17,7	18,3	12,2	19,8	18,0	19,5	18,1	14,1	17,9
VO	73,6	62,3	46,0	55,7	35,0	51,0	72,6	49,6	50,5	59,8
MBO	71,1	14,7	137,0	222,0	3,0	-	71,1	45,3	112,5	69,5
Hoger vgz	13,5	66,3	5,3	-	-	12,0	13,3	35,8	-	22,3
Overig onderwijs	1,6	1,5	2,0	1,4	1,2	1,8	1,7	1,9	1,4	1,7
Totaal	9,6	10,5	9,8	13,9	14,4	6,2	9,2	10,1	14,0	10,1
Medische zorg										
Huisarts	4,9	10,0	5,4	4,3	7,5	3,3	4,1	6,8	4,9	5,3
Specialist	6,4	6,8	4,7	6,1	10,0	5,4	6,3	5,1	6,7	5,9
Para med zorg	1,4	1,3	1,8	1,4	3,8	1,5	1,4	1,7	1,5	1,5
Ziekenh, ambul	309,8	-	168,2	128,0	-	-	309,8	168,2	128,0	220,5
Intramuraal	28,3	317,0	163,1	63,5	54,0	-	28,3	182,4	61,3	80,2
Extramuraal	8,6	5,0	12,9	18,9	17,1	4,8	8,2	9,9	18,4	10,7
Combinatie	7,5	5,4	6,1	6,3	8,8	9,9	7,7	5,9	6,7	6,8
Ov med zorg	41,3	10,3	8,1	7,4	6,0	6,6	38,1	8,7	6,9	27,4
Totaal	9,0	5,8	10,5	9,8	14,3	3,2	8,3	9,0	10,5	8,9
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	6,6	6,4	7,4	7,3	5,7	5,7	6,5	7,1	7,1	6,7
Maatsch opvang	7,8	30,0	5,4	23,5	-	1,0	6,9	7,3	23,5	8,6
Overig	3,5	1,8	2,2	1,0	14,0	1,4	3,2	2,1	2,3	2,8
Totaal	6,2	6,2	6,6	7,0	6,4	5,0	6,1	6,5	6,9	6,3
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	30,5	6,3	30,0	30,0	11,0	19,0	28,2	15,8	20,5	21,6
Musea	12,0	-	40,0	1,0	2,0	-	12,0	40,0	1,5	19,0
Bezoek cult overig	5,7	3,3	6,6	8,5	-	1,0	5,1	5,7	8,5	5,5
Beoefening cult	1,4	1,1	1,5	1,1	3,0	1,0	1,3	1,4	1,2	1,3
Creatieve industrie	2,0	1,5	1,1	1,0	1,3	1,3	1,9	1,2	1,1	1,7
Recreatie	3,6	15,2	2,5	3,5	3,0	32,9	8,3	8,3	3,5	7,5
Binnensport	5,8	9,9	9,4	4,7	3,6	6,0	5,8	9,6	4,3	6,3
Buitensport	7,1	2,2	3,4	1,3	-	5,1	6,3	2,8	1,3	3,9
Overig sport	1,2	1,7	2,3	1,3	2,5	1,3	1,2	2,0	1,5	1,4
Totaal	2,2	4,9	2,4	2,0	2,8	6,3	2,6	3,2	2,1	2,7
Subtotaal VZ	6,1	6,5	7,2	7,6	10,5	5,2	6,0	7,0	8,1	6,5
Horeca en detailhandel										
Horeca	5,0	5,1	5,4	7,2	6,2	3,4	4,8	5,3	6,9	5,3
Detail	4,9	4,6	4,3	4,8	3,5	4,6	4,9	4,4	4,4	4,6
Totaal VZ	5,7	5,8	6,0	6,7	6,1	4,9	5,6	6,0	6,5	5,8

Tabel B2.14 : Gemiddelde grootte vestigingen voorzieningensector, Almere, Flevoland, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Almere					Flevoland				
	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
Onderwijs										
Speciaal	28,3	31,7	37,6	24,0	24,4	20,7	23,9	26,9	23,2	23,3
Basis	16,6	20,1	24,0	18,9	19,7	12,7	15,8	18,8	17,4	17,9
VO	76,6	83,4	65,0	74,2	73,6	56,8	67,4	59,9	58,0	59,8
MBO	11,9	24,4	122,0	101,2	71,1	13,4	19,0	88,5	85,1	69,5
Hoger vgz	0,5	15,7	16,6	16,5	13,5	22,6	20,8	22,8	24,2	22,3
Overig onderwijs	1,4	1,9	1,9	1,7	1,6	1,9	2,2	1,8	1,9	1,7
Totaal	10,5	12,6	11,2	10,1	9,6	10,9	12,1	11,3	10,6	10,1
Medische zorg										
Huisarts	2,0	2,3	4,4	5,8	4,9	3,2	2,8	4,3	5,6	5,3
Specialist	3,5	3,8	6,7	6,5	6,4	3,2	4,1	5,2	7,0	5,9
Para med zorg	2,1	2,7	1,8	1,4	1,4	3,2	2,7	1,9	1,6	1,5
Ziekenh, ambul	321,0	841,0	596,5	716,0	309,8	255,3	309,3	400,5	367,4	220,5
Intramuraal	21,0	24,4	51,4	31,8	28,3	67,6	80,8	85,2	76,6	80,2
Extramuraal	8,5	26,8	32,3	14,1	8,6	22,0	28,2	32,9	16,5	10,7
Combinatie	17,2	22,7	12,8	6,3	7,5	16,6	17,7	12,0	6,3	6,8
Ov med zorg	28,0	55,0	70,0	49,7	41,3	15,6	32,0	39,3	31,5	27,4
Totaal	10,4	15,9	16,3	10,6	9,0	12,4	14,3	14,7	10,4	8,9
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	8,4	5,8	6,8	7,1	6,6	6,9	7,0	7,1	7,3	6,7
Maatsch opvang	0,0	11,8	9,8	7,3	7,8	19,3	16,6	10,1	9,5	8,6
Overig	1,7	1,7	4,5	3,3	3,5	1,7	1,5	3,8	2,6	2,8
Totaal	7,7	5,6	6,6	6,6	6,2	7,1	6,9	6,9	6,8	6,3
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	17,3	26,7	40,0	28,0	30,5	14,3	17,5	22,7	20,0	21,6
Musea	-	-	16,0	10,0	12,0	8,0	5,9	9,0	18,0	19,0
Bezoek cult overig	4,6	4,8	5,3	6,0	5,7	6,1	4,8	5,6	5,5	5,5
Beoefening cult	1,9	2,0	1,4	1,3	1,4	1,9	1,8	1,4	1,3	1,3
Creatieve industrie	1,5	2,0	1,9	1,7	2,0	1,7	1,8	1,7	1,5	1,7
Recreatie	3,8	4,0	4,9	4,1	3,6	14,3	9,4	10,4	7,8	7,5
Binnensport	4,5	8,2	8,6	6,2	5,8	3,8	6,4	7,2	5,9	6,3
Buitensport	2,9	3,7	4,5	6,4	7,1	2,8	3,2	3,5	3,9	3,9
Overig sport	1,4	2,1	1,2	1,3	1,2	2,1	1,9	1,6	1,6	1,4
Totaal	2,4	2,9	2,7	2,2	2,2	3,9	3,6	3,5	2,7	2,7
Subtotaal VZ	6,9	8,5	8,4	6,7	6,1	8,2	8,8	8,8	7,1	6,5
Horeca en detailhandel										
Horeca	3,8	4,3	4,6	4,6	5,0	4,2	4,5	4,8	5,0	5,3
Detail	5,0	6,3	5,2	4,7	4,9	4,5	5,6	5,0	4,5	4,6
Totaal VZ	5,9	7,3	7,0	5,9	5,7	6,3	7,1	7,0	6,0	5,8

Bijlage 3 Omvang en ruimtelijke spreiding voorzieningen, referentiegebieden, 1996-2009

Tabel B3.1 : Aantal arbeidsplaatsen voorzieningensector (x dzd), referentiegebieden, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	1996	2000	2004	Noordvleugel		1996	2000	2004	2008	2009
				2008	2009					
Onderwijs										
Speciaal	4,4	5,6	5,6	6,3	6,5	22,5	26,8	30,6	34,1	35,1
Basis	19,0	22,0	26,5	28,3	29,0	98,0	115,9	137,9	144,3	146,2
VO	21,5	18,8	21,3	22,8	23,4	102,0	108,2	117,6	122,2	123,9
MBO	4,5	5,0	6,7	6,2	6,6	26,3	29,2	35,5	37,8	38,3
Hoger vgz	21,0	20,4	21,0	23,6	25,8	78,0	80,0	82,1	88,2	92,8
Overig onderwijs	7,9	13,7	13,5	15,2	16,4	32,8	43,2	45,7	52,1	54,8
Totaal	78,3	85,5	94,5	102,5	107,7	359,6	403,5	449,4	478,7	491,1
Medische zorg										
Huisarts	2,7	3,3	3,6	4,2	4,6	14,9	16,8	19,2	22,8	24,1
Specialist	5,4	8,5	10,7	11,2	12,0	29,6	40,2	47,0	56,2	58,9
Para med zorg	7,8	11,8	10,1	11,9	13,0	32,4	46,6	50,4	61,7	65,2
Ziekenh, ambul	44,9	51,2	55,1	56,9	57,8	183,4	205,9	230,8	240,4	244,4
Intramuraal	37,2	32,0	43,2	45,1	45,2	176,7	190,9	224,3	240,1	243,4
Extramuraal	12,6	18,8	19,3	18,9	17,8	74,3	88,9	112,6	118,1	117,8
Combinatie	14,1	20,5	18,1	21,4	21,2	74,7	88,5	101,5	113,6	116,5
Ov med zorg	5,8	6,5	8,1	9,4	9,6	24,0	30,8	36,0	43,0	44,5
Totaal	130,5	152,6	168,4	179,1	181,2	609,9	708,7	821,8	895,8	914,8
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	20,7	20,5	31,2	37,5	40,2	89,7	104,1	133,5	158,0	170,4
Maatsch opvang	2,8	7,7	2,9	2,8	3,0	24,6	34,5	35,0	37,1	38,0
Overig	1,9	3,0	5,1	4,5	4,6	8,2	11,8	16,8	17,9	18,9
Totaal	25,4	31,3	39,1	44,8	47,8	122,6	150,5	185,3	213,0	227,3
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	1,5	1,9	1,9	1,9	1,8	9,6	10,0	10,2	9,7	9,6
Musea	2,0	2,4	2,8	3,0	2,9	5,1	6,3	7,2	7,6	7,6
Bezoek cult overig	5,1	5,6	6,0	5,9	5,2	11,7	12,5	13,7	13,9	13,4
Beoefening cult	6,9	10,1	13,7	15,4	16,7	21,6	31,1	38,3	45,3	48,8
Creatieve industrie	9,7	14,0	16,4	20,9	21,6	19,3	28,0	32,3	41,7	43,9
Recreatie	7,1	5,4	7,1	6,8	6,8	35,1	39,3	43,4	45,4	44,9
Binnensport	2,7	3,2	3,8	4,1	4,2	12,8	15,2	17,1	18,7	19,1
Buitensport	2,7	2,5	2,2	2,2	2,1	11,2	11,0	10,2	10,1	10,1
Overig sport	0,8	1,6	2,5	3,5	3,8	4,2	7,4	10,6	13,8	14,9
Totaal	38,5	46,7	56,3	63,6	65,2	130,4	161,0	183,1	206,1	212,2
Subtotaal VZ	272,7	316,1	358,4	390,0	401,8	1222,5	1423,7	1639,7	1793,6	1845,3
Horeca en detailhandel										
Horeca	47,4	57,6	61,9	66,2	69,6	194,3	232,1	239,9	256,8	259,6
Detail	104,5	114,0	117,4	124,3	126,2	513,9	573,5	579,5	604,1	607,0
Totaal VZ	424,5	487,7	537,7	580,5	597,6	1930,8	2229,2	2459,0	2654,5	2711,9

Tabel B3.2 : Voorzieningenniveau, referentiegebieden, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Noordvleugel					Nederland				
	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
Onderwijs										
Speciaal	1,5	1,8	1,8	1,9	2,0	1,5	1,7	1,9	2,1	2,1
Basis	6,3	7,1	8,4	8,8	8,9	6,3	7,3	8,5	8,8	8,9
VO	7,2	6,1	6,7	7,0	7,2	6,6	6,8	7,2	7,4	7,5
MBO	1,5	1,6	2,1	1,9	2,0	1,7	1,8	2,2	2,3	2,3
Hoger vgz	7,0	6,6	6,6	7,3	7,9	5,0	5,0	5,1	5,4	5,6
Overig onderwijs	2,6	4,5	4,3	4,7	5,0	2,1	2,7	2,8	3,2	3,3
Totaal	26,1	27,8	29,9	31,7	33,0	23,2	25,4	27,6	29,2	29,8
Medische zorg										
Huisarts	0,9	1,1	1,1	1,3	1,4	1,0	1,1	1,2	1,4	1,5
Specialist	1,8	2,8	3,4	3,5	3,7	1,9	2,5	2,9	3,4	3,6
Para med zorg	2,6	3,8	3,2	3,7	4,0	2,1	2,9	3,1	3,8	4,0
Ziekenh, ambul	15,0	16,7	17,4	17,6	17,7	11,8	13,0	14,2	14,7	14,8
Intramuraal	12,4	10,4	13,7	13,9	13,9	11,4	12,0	13,8	14,6	14,8
Extramuraal	4,2	6,1	6,1	5,9	5,5	4,8	5,6	6,9	7,2	7,1
Combinatie	4,7	6,7	5,7	6,6	6,5	4,8	5,6	6,2	6,9	7,1
Ov med zorg	1,9	2,1	2,6	2,9	2,9	1,5	1,9	2,2	2,6	2,7
Totaal	43,5	49,7	53,3	55,4	55,6	39,4	44,7	50,6	54,6	55,5
Lokaal welzijnzorg en -werk										
Lokaal welz zorg	6,9	6,7	9,9	11,6	12,3	5,8	6,6	8,2	9,6	10,3
Maatsch opvang	0,9	2,5	0,9	0,9	0,9	1,6	2,2	2,2	2,3	2,3
Overig	0,6	1,0	1,6	1,4	1,4	0,5	0,7	1,0	1,1	1,1
Totaal	8,5	10,2	12,4	13,9	14,7	7,9	9,5	11,4	13,0	13,8
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Musea	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5
Bezoek cult overig	1,7	1,8	1,9	1,8	1,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Beoefening cult	2,3	3,3	4,3	4,8	5,1	1,4	2,0	2,4	2,8	3,0
Creatieve industrie	3,2	4,5	5,2	6,5	6,6	1,2	1,8	2,0	2,5	2,7
Recreatie	2,4	1,7	2,2	2,1	2,1	2,3	2,5	2,7	2,8	2,7
Binnensport	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	0,8	1,0	1,1	1,1	1,2
Buitensport	0,9	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
Overig sport	0,3	0,5	0,8	1,1	1,2	0,3	0,5	0,7	0,8	0,9
Totaal	12,8	15,2	17,8	19,7	20,0	8,4	10,1	11,3	12,6	12,9
Subtotaal VZ	90,9	102,9	113,4	120,7	123,2	78,9	89,7	100,9	109,3	111,9
Horeca en detailhandel										
Horeca	15,8	18,8	19,6	20,5	21,3	12,5	14,6	14,8	15,7	15,7
Detail	34,8	37,1	37,2	38,4	38,7	33,2	36,2	35,6	36,8	36,8
Totaal VZ	141,5	158,7	170,1	179,6	183,2	124,6	140,5	151,2	161,8	164,5

Tabel B3.3 : Aantal vestigingen voorzieningssector, referentiegebieden, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Noordvleugel					Nederland		
	1996	2000	2004	2008	2009	2000	2008	2009
Onderwijs								
Speciaal	192	204	173	193	197	1004	940	973
Basis	1344	1330	1332	1357	1363	8269	8130	8098
VO	434	324	344	366	380	2349	1961	1914
MBO	438	355	306	245	233	1469	1315	1082
Hoger vgz	224	268	247	258	263	829	769	785
Overig onderwijs	1901	2654	3647	4781	5288	8689	13019	16904
Totaal	4533	5135	6049	7200	7724	22609	26134	29756
Medische zorg								
Huisarts	929	961	956	968	1092	4751	4791	4864
Specialist	1916	2085	2056	2229	2320	7233	7909	8623
Para med zorg	2527	3421	3737	5173	6012	9887	14548	20344
Ziekenh, ambul	117	117	94	104	106	390	388	457
Intramuraal	343	267	359	397	408	1791	1748	2085
Extramuraal	371	618	466	690	910	1652	2159	3261
Combinatie	358	776	494	465	505	2095	2927	3527
Ov med zorg	503	543	643	749	815	2361	2785	3338
Totaal	7064	8788	8805	10775	12168	30160	37406	46499
Lokaal welzijnszorg en -werk								
Lokaal welz zorg	2633	2349	3503	4500	4947	11033	14089	18635
Maatsch opvang	109	161	138	134	134	757	919	891
Overig	330	481	730	1154	1330	1260	2443	3930
Totaal	3072	2991	4371	5788	6411	13050	17451	23456
Cultuur, recreatie en sport								
Openb bibliotheken	155	150	153	140	138	1063	1004	983
Musea	91	116	198	215	235	434	627	649
Bezoek cult overig	458	437	414	428	430	1491	1542	1521
Beoefening cult	2818	4838	6100	8349	9733	8732	18136	25334
Creative industrie	4330	6077	6979	9012	10229	9501	13093	15426
Recreatie	889	1071	1437	1522	1580	5750	6786	8384
Binnensport	426	537	588	545	552	2598	2772	2749
Buitensport	986	830	586	550	539	3442	2609	2510
Overig sport	118	334	656	1096	1290	1060	2571	4149
Totaal	10271	14390	17111	21857	24726	34071	44569	67764
Subtotaal VZ	24940	31304	36336	45620	51029	99890	117861	167475
Horeca en detailhandel								
Horeca	8981	9602	9832	10136	10247	40489	42703	43690
Detail	25767	25687	25592	27277	27398	118591	117616	125983
Totaal VZ	59688	66593	71760	83033	88674	258970	293478	355614

Tabel B3.4 : Gemiddelde grootte vestigingen voorzieningensector, referentiegebieden, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Noordvleugel					Nederland				
	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
Onderwijs										
Speciaal	23,1	27,4	32,1	32,6	32,9	22,4	26,2	32,6	35,0	35,2
Basis	14,2	16,5	19,9	20,9	21,3	11,8	14,2	17,0	17,8	18,1
VO	49,5	58,1	61,9	62,2	61,6	43,4	52,4	60,0	63,8	64,6
MBO	10,3	14,0	21,8	25,4	28,2	17,9	22,6	27,0	34,9	36,6
Hoger vgz	93,6	76,1	85,0	91,6	98,2	94,1	95,5	106,8	112,4	113,7
Overig onderwijs	4,2	5,2	3,7	3,2	3,1	3,8	4,1	3,5	3,1	2,9
Totaal	17,3	16,6	15,6	14,2	13,9	15,9	16,9	17,2	16,1	15,6
Medische zorg										
Huisarts	2,9	3,4	3,8	4,4	4,2	3,1	3,4	4,0	4,7	4,6
Specialist	2,8	4,1	5,2	5,0	5,2	4,1	5,0	5,9	6,5	6,5
Para med zorg	3,1	3,5	2,7	2,3	2,2	3,3	3,6	3,5	3,0	2,7
Ziekenh, ambul	384,0	437,6	586,6	547,1	545,6	470,2	491,4	594,8	526,0	523,3
Intramuraal	108,4	119,9	120,3	113,5	110,7	98,7	109,2	118,1	115,1	113,5
Extramuraal	34,1	30,4	41,5	27,5	19,5	45,0	43,1	52,1	36,2	26,3
Combinatie	39,3	26,4	36,7	46,1	42,1	35,7	33,1	34,7	32,2	31,1
Ov med zorg	11,5	12,1	12,6	12,6	11,8	10,2	11,9	12,9	12,9	12,5
Totaal	18,5	17,4	19,1	16,6	14,9	20,2	20,1	22,0	19,3	17,3
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	7,9	8,7	8,9	8,3	8,1	8,1	9,0	9,5	8,5	8,4
Maatsch opvang	25,7	48,1	21,0	21,1	22,3	32,6	38,6	38,1	41,6	42,6
Overig	5,8	6,3	6,9	3,9	3,5	6,5	6,9	6,9	4,6	4,2
Totaal	8,3	10,5	9,0	7,7	7,5	9,4	10,6	10,6	9,1	8,9
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	9,7	12,5	12,4	13,3	12,8	9,0	9,7	10,2	9,8	9,8
Musea	21,6	21,1	14,3	14,1	12,4	11,7	12,4	11,6	11,8	11,1
Bezoek cult overig	11,2	12,8	14,5	13,7	12,2	7,8	8,1	9,1	9,1	8,9
Beoefening cult	2,5	2,1	2,3	1,8	1,7	2,5	2,2	2,1	1,8	1,7
Creatieve industrie	2,2	2,3	2,3	2,3	2,1	2,0	2,1	2,1	1,9	1,8
Recreatie	7,9	5,0	4,9	4,5	4,3	6,1	5,8	5,8	5,4	5,1
Binnensport	6,3	5,9	6,4	7,5	7,7	4,9	5,6	6,2	6,8	6,9
Buitensport	2,7	3,0	3,7	4,0	4,0	3,2	3,5	3,9	4,0	4,1
Overig sport	7,0	4,9	3,7	3,2	3,0	4,0	4,6	4,1	3,3	3,1
Totaal	3,7	3,2	3,3	2,9	2,6	3,8	3,6	3,5	3,0	2,8
Subtotaal VZ	10,9	10,1	9,9	8,5	7,9	12,2	12,1	12,3	10,7	9,9
Horeca en detailhandel										
Horeca	5,3	6,0	6,3	6,5	6,8	4,8	5,5	5,6	5,9	5,9
Detail	4,1	4,4	4,6	4,6	4,6	4,3	4,9	4,9	4,8	4,8
Totaal VZ	7,1	7,3	7,5	7,0	6,7	7,5	8,0	8,4	7,9	7,6

Bijlage 4 Ontwikkeling voorzieningen, Flevoland, 1996-2009

Tabel B4.1 : Ontwikkeling werkgelegenheid voorzieningensector, volume arbeidsplaatsen, Almere, Flevoland, 1996-2009, indices

	Almere					Flevoland				
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09
Onderwijs										
Speciaal	131	136	120	109	230	122	124	119	107	194
Basis	146	135	102	104	209	129	127	105	104	178
VO	136	148	132	99	264	122	119	117	103	174
MBO	238	107	138	98	348	170	124	132	96	269
Hoger vgz	4700	247	85	109	10800	145	119	115	106	211
Overig onderwijs	179	196	114	107	428	149	130	136	99	261
Totaal	153	142	116	103	259	131	124	115	103	191
Medische zorg										
Huisarts	150	244	159	111	650	102	152	145	99	223
Specialist	141	148	137	113	324	154	115	177	95	298
Para med zorg	166	98	132	119	256	116	99	127	123	180
Ziekenh, ambul	131	142	120	108	241	121	129	107	103	173
Intramuraal	116	380	62	109	296	126	152	104	112	223
Extramuraal	260	198	132	97	660	164	154	105	113	299
Combinatie	145	158	124	120	344	159	130	108	111	247
Ov med zorg	259	112	105	95	289	235	111	108	95	268
Totaal	187	139	114	104	305	149	130	112	106	229
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	99	161	176	113	318	133	140	164	110	336
Maatsch opvang	-	104	90	107	-	102	98	112	79	89
Overig	132	576	120	131	1189	145	425	128	131	1039
Totaal	105	169	169	114	340	130	142	159	110	322
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	154	150	93	109	235	134	130	96	108	181
Musea	-	-	63	120	-	118	134	143	106	238
Bezoek cult overig	129	158	107	89	195	111	130	113	95	154
Beoefening cult	166	104	155	128	341	143	103	144	122	259
Creatieve industrie	157	116	137	142	354	137	105	138	131	259
Recreatie	148	178	127	102	340	95	133	95	104	124
Binnensport	215	120	72	90	168	169	113	91	110	192
Buitensport	88	91	149	104	124	104	72	137	96	98
Overig sport	386	170	196	119	1529	168	161	174	103	484
Totaal	157	126	124	119	292	118	116	114	112	174
Subtotaal VZ	158	142	123	107	293	135	127	119	106	218
Horeca en detailhandel										
Horeca	146	119	121	119	252	128	111	124	111	196
Detail	144	114	122	106	212	134	112	118	105	185
Totaal voorzieningen	153	132	123	107	265	134	122	119	106	207

Tabel B4.2 : Ontwikkeling voorzieningenniveau, arbeidsplaatsen per 1000 inwoners, Almere, Flevoland, 1996-2009, indices

					Almere				Flevoland	
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09
Onderwijs										
Speciaal	103	113	111	107	139	105	110	113	106	138
Basis	115	113	95	102	127	111	112	100	102	127
VO	107	124	123	98	160	105	104	111	102	124
MBO	188	90	129	97	211	146	109	126	95	191
Hoger vgz	3710	206	79	108	6546	125	105	110	105	150
Overig onderwijs	141	164	106	106	259	128	115	129	98	186
Totaal	121	119	108	101	157	113	109	109	101	136
Medische zorg										
Huisarts	118	204	148	110	394	88	134	138	98	159
Specialist	111	124	128	111	196	133	101	168	94	212
Para med zorg	131	82	123	117	155	100	87	121	122	128
Ziekenh, ambul	103	119	112	107	146	104	114	102	102	123
Intramuraal	92	317	58	107	180	109	134	99	110	159
Extramuraal	206	166	123	95	400	141	135	100	112	213
Combinatie	115	132	116	118	208	137	115	103	109	176
Ov med zorg	205	94	98	93	175	202	98	103	94	191
Totaal	148	116	106	102	185	128	115	106	105	163
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	79	135	164	111	193	115	123	156	109	239
Maatsch opvang	-	87	84	105	-	88	87	107	78	63
Overig	104	482	112	129	721	125	375	122	129	739
Totaal	83	141	157	112	206	112	125	151	108	229
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	121	125	87	107	142	115	115	91	107	129
Musea	-	-	58	118	-	101	118	136	104	169
Bezoek cult overig	102	133	100	88	118	95	115	107	93	109
Beoefening cult	131	87	144	126	207	123	90	137	121	184
Creatieve industrie	124	97	128	140	215	118	93	131	129	185
Recreatie	117	149	118	100	206	82	117	90	103	89
Binnensport	169	101	67	89	102	146	99	87	109	136
Buitensport	69	76	139	103	75	89	64	130	95	70
Overig sport	304	142	182	117	927	145	142	165	102	344
Totaal	124	105	115	117	177	101	103	108	110	124
Subtotaal VZ	124	118	114	106	178	116	112	113	105	155
Horeca en detailhandel										
Horeca	115	100	113	118	152	110	98	118	110	140
Detail	114	95	114	104	129	115	99	112	103	132
Totaal voorzieningen	120	110	114	106	160	116	108	113	105	147

Bijlage 5 Ontwikkeling voorzieningen, referentiegebieden, 1996-2009

Tabel B5.1 : Ontwikkeling werkgelegenheid voorzieningensector, volume arbeidsplaatsen, Noordvleugel, Nederland, 1996-2009, indices

	Noordvleugel					Nederland				
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09
Onderwijs										
Speciaal	126	99	113	103	146	119	114	111	103	156
Basis	115	121	107	102	152	118	119	105	101	149
VO	88	113	107	103	109	106	109	104	101	121
MBO	111	134	93	106	146	111	121	106	101	146
Hoger vgz	97	103	113	109	123	103	103	107	105	119
Overig onderwijs	174	98	113	107	207	132	106	114	105	167
Totaal	109	111	108	105	137	112	111	107	103	137
Medische zorg										
Huisarts	123	110	116	108	170	112	115	118	106	162
Specialist	157	127	104	107	222	136	117	120	105	199
Para med zorg	151	85	118	109	167	144	108	122	106	201
Ziekenh, ambul	114	108	103	102	129	112	112	104	102	133
Intramuraal	86	135	104	100	121	108	117	107	101	138
Extramuraal	149	103	98	94	141	120	127	105	100	159
Combinatie	145	89	118	99	151	118	115	112	103	156
Ov med zorg	113	124	116	102	165	129	117	119	104	185
Totaal	117	110	106	101	139	116	116	109	102	150
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	99	152	120	107	194	116	128	118	108	190
Maatsch opvang	276	37	98	106	107	140	101	106	102	154
Overig	159	167	90	102	242	144	142	107	105	230
Totaal	123	125	115	107	188	123	123	115	107	185
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	124	101	98	95	117	105	102	95	99	100
Musea	125	116	107	96	149	125	114	105	100	151
Bezoek cult overig	109	107	98	89	102	107	110	101	97	115
Beoefening cult	146	136	112	108	241	144	123	118	108	226
Creatieve industrie	144	117	128	103	223	145	115	129	105	228
Recreatie	76	132	97	99	96	112	110	105	99	128
Binnensport	118	118	108	104	158	119	112	109	102	149
Buitensport	94	86	101	98	80	98	93	99	100	90
Overig sport	199	149	141	111	465	177	142	130	108	353
Totaal	121	121	113	102	170	123	114	113	103	163
Subtotaal VZ	116	113	109	103	147	116	115	109	103	151
Horeca en detailhandel										
Horeca	122	107	107	105	147	119	103	107	101	134
Detail	109	103	106	102	121	112	101	104	100	118
Totaal voorzieningen	115	110	108	103	141	115	110	108	102	140

Tabel B5.2 : Ontwikkeling voorzieningenniveau, arbeidsplaatsen per 1000 inwoners, Noordvleugel, Nederland, 1996-2009, indices

	Noordvleugel					Nederland				
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09
Onderwijs										
Speciaal	123	97	111	102	134	117	111	110	102	146
Basis	113	117	105	101	140	116	116	104	101	140
VO	86	110	104	102	100	104	106	103	101	114
MBO	108	130	91	105	134	109	118	105	101	137
Hoger vgz	95	100	110	108	113	100	100	106	105	112
Overig onderwijs	170	95	110	106	190	129	103	113	105	157
Totaal	107	108	106	104	126	110	109	106	102	128
Medische zorg										
Huisarts	120	107	113	107	157	110	112	117	105	152
Specialist	154	123	102	106	205	133	114	118	104	187
Para med zorg	148	83	116	108	154	141	105	121	105	189
Ziekenh, ambul	111	105	101	101	118	110	109	103	101	125
Intramuraal	84	131	102	99	112	106	115	106	101	129
Extramuraal	145	100	96	93	129	117	124	104	99	149
Combinatie	142	86	116	98	139	116	112	111	102	146
Ov med zorg	110	121	113	101	152	126	114	118	103	174
Totaal	114	107	104	100	128	113	113	108	102	141
Lokaal welzijnszorg en -werk										
Lokaal welz zorg	97	148	118	106	179	113	125	117	107	178
Maatsch opvang	269	36	96	105	98	137	99	105	102	145
Overig	155	163	88	101	222	140	139	106	105	216
Totaal	120	122	112	106	173	120	120	114	106	174
Cultuur, recreatie en sport										
Openb bibliotheken	121	98	96	94	107	102	99	94	99	94
Musea	122	113	104	95	137	122	112	105	99	142
Bezoek cult overig	106	104	96	89	94	105	107	100	96	108
Beoefening cult	143	132	110	107	222	141	120	117	107	213
Creatieve industrie	141	114	125	102	205	142	113	128	105	214
Recreatie	74	128	94	98	88	109	108	104	98	120
Binnensport	115	115	106	103	145	116	109	108	102	140
Buitensport	92	84	99	97	74	96	91	98	99	85
Overig sport	194	145	138	110	428	172	139	129	107	332
Totaal	119	117	111	102	156	121	111	112	102	153
Subtotaal VZ	113	110	106	102	136	114	112	108	102	142
Horeca en detailhandel										
Horeca	119	104	105	104	135	117	101	106	101	126
Detail	106	100	103	101	111	109	99	103	100	111
Totaal voorzieningen	112	107	106	102	129	113	108	107	102	132

Bijlage 6 Vergelijking voorzieningenniveau

Tabel B6.1 Vergelijking voorzieningenniveaus, huidig / obv referentie, Almere, Overig Flevoland, Flevoland, 2009

	Almere			Overig Flevoland			Flevoland		
	huidig referentie	obv	implicatie arb pl	huidig referentie	obv	implicatie arb pl	huidig referentie	obv	implicatie arb pl
Onderwijs									
Speciaal	2,1	2,0	-22	1,7	2,1	89	1,9	2,1	67
Basis	10,7	8,9	-333	10,7	8,9	-370	10,7	8,9	-703
VO	8,7	7,2	-284	7,8	7,5	-63	8,3	7,4	-347
MBO	2,7	2,0	-123	2,1	2,3	54	2,4	2,2	-69
Hoger vgz	0,6	7,9	1364	1,1	5,6	886	0,9	6,7	2250
Overig onderwijs	3,5	5,0	287	2,7	3,3	122	3,1	4,1	409
Totaal	28,2	33,0	889	26,1	29,8	718	27,2	31,3	1608
Medische zorg									
Huisarts	0,2	1,4	221	1,3	1,5	31	0,8	1,4	252
Specialist	2,5	3,7	218	2,3	3,6	254	2,4	3,6	472
Para med zorg	2,9	4,0	204	3,2	4,0	155	3,0	4,0	359
Ziekenh, ambul	8,3	17,7	1748	5,6	14,8	1831	6,9	16,2	3580
Intramuraal	1,7	13,9	2265	11,4	14,8	662	6,7	14,3	2927
Extramuraal	5,1	5,5	64	8,5	7,1	-262	6,8	6,3	-199
Combinatie	3,2	6,5	620	4,3	7,1	553	3,7	6,8	1172
Ov med zorg	10,9	2,9	-1477	1,4	2,7	255	6,0	2,8	-1222
Totaal	34,8	55,6	3865	37,9	55,5	3479	36,4	55,5	7344
Lokaal welzijnszorg en -werk									
Lokaal welz zorg	16,7	12,3	-815	13,6	10,3	-649	15,1	11,3	-1463
Maatsch opvang	0,3	0,9	124	0,7	2,3	313	0,5	1,6	437
Overig	1,2	1,4	37	0,6	1,1	109	0,9	1,3	146
Totaal	18,2	14,7	-653	14,9	13,8	-227	16,5	14,2	-880
Cultuur, recreatie en sport									
Openb bibliotheken	0,7	0,5	-22	0,7	0,6	-22	0,7	0,6	-44
Musea	0,1	0,9	154	0,4	0,5	8	0,2	0,7	163
Bezoek cult overig	0,4	1,6	219	0,4	0,8	80	0,4	1,2	299
Beoefening cult	2,9	5,1	406	1,9	3,0	210	2,4	4,0	616
Creative industrie	4,1	6,6	463	1,2	2,7	290	2,6	4,6	753
Recreatie	1,7	2,1	72	6,2	2,7	-678	4,0	2,4	-606
Binnensport	0,9	1,3	68	1,3	1,2	-38	1,1	1,2	31
Buitensport	0,6	0,7	2	0,8	0,6	-37	0,7	0,6	-35
Overig sport	0,6	1,2	112	0,5	0,9	72	0,6	1,0	185
Totaal	12,0	20,0	1479	13,5	12,9	-115	12,8	16,3	1364
Horeca en detailhandel									
Horeca	9,2	21,3	2257	10,8	15,7	971	10,0	18,5	3228
Detail	34,6	38,7	751	35,2	36,8	315	34,9	37,7	1065
Totaal VZ	137,0	183,2	8590	138,5	164,5	5141	137,8	173,6	13731

Tabel B6.2 Vergelijking voorzieningenniveaus, huidig / obv referentie, regio's Flevoland, 2009.

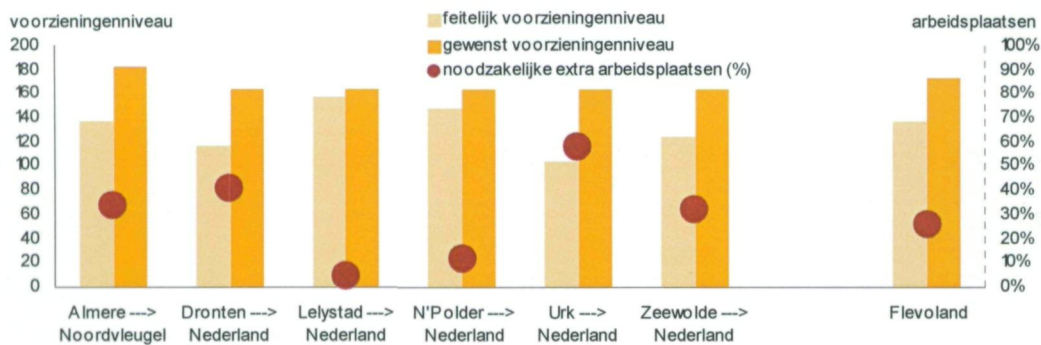
	Zuidelijk Flevoland			Oostelijk Flevoland			Noordelijk Flevoland		
	huidig referentie	obv arb pl	implicatie	huidig referentie	obv arb pl	implicatie	huidig referentie	obv arb pl	implicatie
Onderwijs									
Speciaal	1,9	2,0	22	1,7	2,1	49	2,2	2,1	-6
Basis	10,8	8,9	-401	10,1	8,9	-140	11,5	8,9	-165
VO	8,1	7,2	-179	7,9	7,5	-44	9,5	7,5	-126
MBO	2,4	2,0	-75	1,6	2,3	81	3,5	2,3	-77
Hoger vgz	0,6	7,7	1469	1,9	5,6	421	0,0	5,6	359
Overig onderwijs	3,6	4,8	266	3,3	3,3	6	1,2	3,3	135
Totaal	27,3	32,7	1105	26,4	29,8	379	27,9	29,8	122
Medische zorg									
Huisarts	0,3	1,4	225	1,2	1,5	29	1,5	1,5	-5
Specialist	2,5	3,7	249	2,5	3,6	121	2,0	3,6	100
Para med zorg	3,1	4,0	195	3,5	4,0	54	2,2	4,0	109
Ziekenh, ambul	7,5	17,4	2057	7,4	14,8	833	4,0	14,8	690
Intramuraal	1,5	13,9	2572	12,9	14,8	208	12,5	14,8	145
Extramuraal	4,9	5,6	155	6,5	7,1	72	13,9	7,1	-428
Combinatie	3,2	6,6	698	3,8	7,1	370	5,4	7,1	104
Ov med zorg	9,9	2,9	-1454	1,7	2,7	113	0,9	2,7	117
Totaal	32,8	55,6	4702	39,5	55,5	1804	42,4	55,5	837
Lokaal welzijnszorg en -werk									
Lokaal welz zorg	16,3	12,1	-873	16,1	10,3	-647	9,5	10,3	56
Maatsch opvang	0,2	1,1	171	0,8	2,3	165	0,7	2,3	100
Overig	1,1	1,4	50	0,7	1,1	45	0,4	1,1	50
Totaal	17,7	14,6	-650	17,6	13,8	-436	10,6	13,8	206
Cultuur, recreatie en sport									
Openb bibliotheken	0,7	0,5	-28	0,7	0,6	-13	0,6	0,6	-4
Musea	0,1	0,9	164	0,7	0,5	-28	0,0	0,5	27
Bezoek cult overig	0,4	1,5	234	0,6	0,8	29	0,3	0,8	35
Beoefening cult	2,8	4,9	427	2,2	3,0	84	1,3	3,0	104
Creatieve industrie	3,9	6,2	478	1,2	2,7	162	0,9	2,7	111
Recreatie	4,2	2,1	-431	4,8	2,7	-238	1,7	2,7	63
Binnensport	0,9	1,3	74	1,4	1,2	-32	1,3	1,2	-12
Buitensport	0,9	0,7	-41	0,8	0,6	-18	0,2	0,6	24
Overig sport	0,6	1,2	117	0,6	0,9	33	0,4	0,9	33
Totaal	14,4	19,3	999	13,0	12,9	-18	6,9	12,9	383
Horeca en detailhandel									
Horeca	9,0	20,8	2423	10,6	15,7	578	12,2	15,7	227
Detail	34,4	38,5	850	35,7	36,8	123	35,4	36,8	91
Totaal VZ	135,7	181,3	9431	143,0	164,5	2432	135,2	164,5	1867

Bijlage 7 Groeiopgave per gemeente

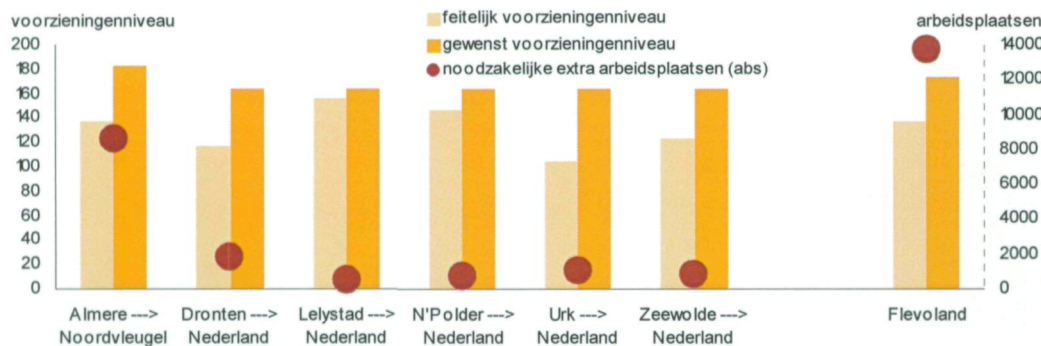
Grafiek B7.1 geeft een uitwerking van de vergelijking waarbij Overig Flevoland is uitgesplitst naar de daaronder vallende gemeenten. Van de ruim 5100 extra arbeidsplaatsen die in Overig Flevoland nodig zouden zijn bij vergelijking met het landelijk voorzieningenniveau zou de verdeling over de gemeenten als volgt zijn: Dronten 36%, Urk 21%, Zeewolde 16%, Noordoostpolder 15% en Lelystad 11%. De werkgelegenheidsgroei die daarmee gemoeid zou zijn loopt daarmee sterk uiteen van zo'n 5% in Lelystad tot bijna 60% in Urk.

Grafiek B7.2 geeft de noodzakelijke uitbreiding aan arbeidsplaatsen in absolute aantallen, uiteenlopend van een kleine 600 in Lelystad tot 8600 in Almere.

Grafiek B7.1 Noodzakelijke uitbreiding arbeidsplaatsen (%) ter overbrugging discrepantie feitelijk / mogelijk voorzieningenniveau in Flevoland, per gemeente, stand 2009, gedifferentieerd gebruik referenties

Grafiek B7.2 Noodzakelijke uitbreiding arbeidsplaatsen (abs) ter overbrugging discrepantie feitelijk / mogelijk voorzieningenniveau in Flevoland, per gemeente, stand 2009, gedifferentieerd gebruik referenties

Bijlage 8 Omvang, ruimtelijke spreiding en ontwikkeling totale werkgelegenheid, Flevoland

Tabel B8.1 Volume arbeidsplaatsen, aantal vestigingen, gemiddelde grootte vestigingen en werkgelegenheidsniveau naar gemeente en regio, totale werkgelegenheid, Flevoland, 2009

	Almere	Dronten	Lelystad	N'Polder	Urk	Zeew	Zuid	Oost	Noord	Flevoland
Arbeidsplaatsen										
Land-, bosbouw, visserij	400	1633	448	3550	776	838	1238	2081	4326	7644
Industrie en nutsbedrijven	5897	1256	3684	2802	1973	1092	6989	4940	4775	16703
Bouwnijverheid	3491	915	2176	1117	678	465	3956	3091	1795	8841
Handel en horeca	17452	3017	6347	4049	1343	2285	19737	9364	5392	34492
Vervoer	2351	431	1108	954	291	1024	3375	1539	1245	6157
Zakelijke dienstverlening	22789	2893	8482	4304	930	1680	24469	11375	5234	41077
Openbaar bestuur	4584	431	3040	560	204	255	4839	3471	764	9073
Overige dienstverlening	17655	3173	8561	4771	1132	1793	19448	11734	5903	37083
Totaal	74617	13747	33845	22105	7325	9431	84048	47592	29430	161068
Vestigingen										
Land-, bosbouw, visserij	98	533	156	1182	166	310	408	689	1348	2445
Industrie / nutsbedrijven	461	168	290	228	131	100	561	458	359	1378
Bouwnijverheid	1325	274	683	385	228	140	1465	957	613	3035
Handel en horeca	3065	693	1399	823	363	433	3498	2092	1186	6776
Vervoer	463	76	138	107	92	25	488	214	199	901
Zakelijke dienstverlening	4958	766	1794	749	203	612	5570	2560	952	9082
Openbaar bestuur	22	8	25	13	3	6	28	33	16	77
Overige dienstverlening	3147	591	1302	732	162	390	3537	1893	894	6324
Totaal	13539	3109	5787	4219	1348	2016	15555	8896	5567	30018
Gemiddelde grootte vestigingen										
Land-, bosbouw, visserij	4,1	3,1	2,9	3,0	4,7	2,7	3,0	3,0	3,2	3,1
Industrie en nutsbedrijven	12,8	7,5	12,7	12,3	15,1	10,9	12,5	10,8	13,3	12,1
Bouwnijverheid	2,6	3,3	3,2	2,9	3,0	3,3	2,7	3,2	2,9	2,9
Handel en horeca	5,7	4,4	4,5	4,9	3,7	5,3	5,6	4,5	4,5	5,1
Vervoer	5,1	5,7	8,0	8,9	3,2	41,0	6,9	7,2	6,3	6,8
Zakelijke dienstverlening	4,6	3,8	4,7	5,7	4,6	2,7	4,4	4,4	5,5	4,5
Openbaar bestuur	208,4	53,9	121,6	43,1	68,0	42,5	172,8	105,2	47,8	117,8
Overige dienstverlening	5,6	5,4	6,6	6,5	7,0	4,6	5,5	6,2	6,6	5,9
Totaal	5,5	4,4	5,8	5,2	5,4	4,7	5,4	5,3	5,3	5,4
Werkgelegenheidsniveau (arbeidsplaatsen per 1000 inwoners)										
Land-, bosbouw, visserij	2	42	6	78	43	40	6	18	68	20
Industrie en nutsbedrijven	32	32	50	61	109	53	34	44	75	44
Bouwnijverheid	19	23	29	24	38	22	19	27	28	23
Handel en horeca	94	77	86	88	74	110	95	83	84	90
Vervoer	13	11	15	21	16	49	16	14	20	16
Zakelijke dienstverlening	123	74	115	94	51	81	118	101	82	107
Openbaar bestuur	25	11	41	12	11	12	23	31	12	24
Overige dienstverlening	95	81	116	104	63	86	94	104	92	97
Totaal	401	351	459	483	405	454	407	421	461	420

Tabel B8.2 Totale werkgelegenheid, Almere, Flevoland, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Almere					Flevoland				
	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
Volume arbeidsplaatsen										
Land-, bosbouw en visserij	259	452	426	391	398	6902	8469	8255	7638	7601
Industrie en nutsbedrijven	3439	4271	5911	6810	5897	11035	14304	16055	18049	16703
Bouwnijverheid	1458	2792	3204	3876	3491	4570	6757	7188	9199	8841
Handel en horeca	8254	11603	13194	16726	17452	18461	24779	27624	33000	34492
Vervoer	1058	1765	2302	2595	2351	3088	4757	5377	6347	6157
Zakelijke dienstverlening	8091	14050	16918	24165	22789	18861	28635	31987	41984	41077
Openbaar bestuur	1535	2028	2780	4378	4584	5107	6019	7696	8852	9073
Overige dienstverlening	6917	10036	13808	16863	17655	18186	23981	29609	35191	37083
Totaal	31011	46997	58543	75804	74617	86210	117701	133791	160260	161027
Werkgelegenheidsniveau (arbeidsplaatsen per 1000 inwoners)										
Land-, bosbouw en visserij	2	3	2	2	2	25	27	23	20	20
Industrie en nutsbedrijven	31	30	35	37	32	40	45	45	48	44
Bouwnijverheid	13	20	19	21	19	17	21	20	24	23
Handel en horeca	73	81	77	91	94	68	78	77	87	90
Vervoer	9	12	13	14	13	11	15	15	17	16
Zakelijke dienstverlening	72	98	99	132	123	69	90	89	111	107
Openbaar bestuur	14	14	16	24	25	19	19	21	23	24
Overige dienstverlening	61	70	81	92	95	67	76	82	93	97
Totaal	275	329	343	414	401	316	371	372	423	420

Tabel B8.3 Ontwikkeling totale werkgelegenheid, Almere, Flevoland, 1996-2009, indices

	Almere					Flevoland				
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09
Volume arbeidsplaatsen										
Land-, bosbouw en visserij	175	94	92	102	154	123	97	93	100	110
Industrie en nutsbedrijven	124	138	115	87	171	130	112	112	93	151
Bouwnijverheid	191	115	121	90	239	148	106	128	96	193
Handel en horeca	141	114	127	104	211	134	111	119	105	187
Vervoer	167	130	113	91	222	154	113	118	97	199
Zakelijke dienstverlening	174	120	143	94	282	152	112	131	98	218
Openbaar bestuur	132	137	157	105	299	118	128	115	102	178
Overige dienstverlening	145	138	122	105	255	132	123	119	105	204
Totaal	152	125	129	98	241	137	114	120	100	187
Werkgelegenheidsniveau (arbeidsplaatsen per 1000 inwoners)										
Land-, bosbouw en visserij	138	79	85	100	93	106	86	88	98	78
Industrie en nutsbedrijven	98	116	107	85	104	111	99	107	91	108
Bouwnijverheid	151	96	113	89	145	127	94	122	95	138
Handel en horeca	111	95	118	103	128	115	98	114	103	133
Vervoer	132	109	105	89	135	133	100	112	96	142
Zakelijke dienstverlening	137	101	133	93	171	131	98	125	97	155
Openbaar bestuur	104	115	147	103	181	101	113	109	101	126
Overige dienstverlening	115	115	114	103	155	113	109	113	104	145
Totaal	120	104	121	97	146	117	100	114	99	133

Bijlage 9 Omvang, ruimtelijke spreiding en ontwikkeling totale werkgelegenheid, referentiegebied

Tabel B9.1 Volume arbeidsplaatsen, aantal vestigingen, gemiddelde grootte vestigingen en werkgelegenheidsniveau, totale werkgelegenheid, Noordvleugel, Nederland, 2009

	Noordvleugel	Nederland
Arbeitsplaatsen (abs, x dzd)		
Landbouw, bosbouw en visserij	16,2	222,7
Industrie en nutsbedrijven	116,2	897,6
Bouwnijverheid	91,9	508,0
Handel en horeca	349,0	1534,6
Vervoer	108,0	398,5
Zakelijke dienstverlening	506,5	1558,8
Openbaar bestuur	87,8	443,7
Overige dienstverlening	409,4	1906,3
Totaal	1685,0	7470,2
Vestigingen		
Landbouw, bosbouw en visserij	5821	82461
Industrie en nutsbedrijven	9627	55003
Bouwnijverheid	25173	120833
Handel en horeca	60820	283199
Vervoer	7071	30854
Zakelijke dienstverlening	98838	319516
Openbaar bestuur	628	3340
Overige dienstverlening	51983	214219
Totaal	259961	1109425
Gemiddelde grootte vestigingen		
Landbouw, bosbouw en visserij	2,8	2,7
Industrie en nutsbedrijven	12,1	16,3
Bouwnijverheid	3,7	4,2
Handel en horeca	5,7	5,4
Vervoer	15,3	12,9
Zakelijke dienstverlening	5,1	4,9
Openbaar bestuur	139,8	132,9
Overige dienstverlening	7,9	8,9
Totaal	6,5	6,7
Gemiddelde grootte vestigingen		
Landbouw, bosbouw en visserij	5,0	13,5
Industrie en nutsbedrijven	35,6	54,4
Bouwnijverheid	28,2	30,8
Handel en horeca	107,0	93,1
Vervoer	33,1	24,2
Zakelijke dienstverlening	155,3	94,5
Openbaar bestuur	26,9	26,9
Overige dienstverlening	125,5	115,6
Totaal	516,7	453,1

Tabel B9.2 Totale werkgelegenheid, Noordvleugel, Nederland, 1996, 2000, 2004, 2008, 2009

	Noordvleugel					Nederland				
	1996	2000	2004	2008	2009	1996	2000	2004	2008	2009
Volume arbeidsplaatsen (abs x dzd)										
Landbouw, bosbouw en visserij	22,6	20,4	16,1	16,2	16,2	275,1	268,6	226,1	221,3	222,7
Industrie en nutsbedrijven	146,5	144,1	126,2	120,7	116,2	1009,6	1044,4	950,4	934,4	897,6
Bouwnijverheid	74,1	87,3	87,6	91,8	91,9	425,5	483,8	472,2	513,5	508,0
Handel en horeca	292,9	332,5	335,1	344,4	349,0	1258,5	1451,2	1466,0	1536,6	1534,6
Vervoer	88,9	108,8	106,9	111,4	108,0	336,4	388,4	390,0	407,8	398,5
Zakelijke dienstverlening	318,2	432,1	451,3	497,9	506,5	1002,4	1329,3	1390,2	1543,7	1558,8
Openbaar bestuur	80,8	83,6	90,5	88,3	87,8	387,1	411,7	443,2	439,6	443,7
Overige dienstverlening	281,6	326,7	368,9	397,8	409,4	1278,4	1484,7	1702,4	1855,2	1906,3
Totaal	1305,7	1535,6	1582,5	1668,5	1685,0	5973,1	6862,0	7040,5	7452,2	7470,2
Werkgelegenheidsniveau (arbeidsplaatsen per 1000 inwoners)										
Landbouw, bosbouw en visserij	8	7	5	5	5	18	17	14	13	14
Industrie en nutsbedrijven	49	47	40	37	36	65	66	58	57	54
Bouwnijverheid	25	28	28	28	28	27	30	29	31	31
Handel en horeca	98	108	106	107	107	81	91	90	94	93
Vervoer	30	35	34	34	33	22	24	24	25	24
Zakelijke dienstverlening	106	141	143	154	155	65	84	86	94	95
Openbaar bestuur	27	27	29	27	27	25	26	27	27	27
Overige dienstverlening	94	106	117	123	126	83	94	105	113	116
Totaal	435	500	501	516	517	386	433	433	454	453

Tabel B9.3 Ontwikkeling totale werkgelegenheid, Noordvleugel, Nederland, 1996-2009, indices

	Noordvleugel					Nederland				
	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09	96-00	00-04	04-08	08-09	96-09
Volume arbeidsplaatsen										
Landbouw, bosbouw en visserij	90	79	100	100	72	98	84	98	101	81
Industrie en nutsbedrijven	98	88	96	96	79	103	91	98	96	89
Bouwnijverheid	118	100	105	100	124	114	98	109	99	119
Handel en horeca	114	101	103	101	119	115	101	105	100	122
Vervoer	122	98	104	97	122	115	100	105	98	118
Zakelijke dienstverlening	136	104	110	102	159	133	105	111	101	156
Openbaar bestuur	103	108	98	99	109	106	108	99	101	115
Overige dienstverlening	116	113	108	103	145	116	115	109	103	149
Totaal	118	103	105	101	129	115	103	106	100	125
Werkgelegenheidsniveau (arbeidsplaatsen per 1000 inwoners)										
Landbouw, bosbouw en visserij	88	77	98	99	66	95	82	97	100	76
Industrie en nutsbedrijven	96	85	94	95	73	101	89	97	96	84
Bouwnijverheid	115	98	102	99	114	111	95	108	98	112
Handel en horeca	111	98	101	100	110	113	99	104	99	115
Vervoer	119	95	102	96	112	113	98	104	97	111
Zakelijke dienstverlening	133	102	108	101	146	130	102	110	100	146
Openbaar bestuur	101	105	95	99	100	104	105	98	100	108
Overige dienstverlening	113	110	105	102	134	113	112	108	102	140
Totaal	115	100	103	100	119	112	100	105	100	118

Bijlage 10 Bevolkingsontwikkeling

Tabel B10.1 Omvang bevolking, Flevoland, referentiegebieden, peildatum 1 januari, 1996-2009, abs. x dzd

	1996	2000	2004	2008	2009
Flevoland					
Almere	112,7	142,8	170,7	183,3	185,9
Dronten	30,9	35,2	37,8	38,5	39,2
Lelystad	60,7	63,1	69,6	73,1	73,8
N'Polder	40,4	42,9	45,6	45,7	45,8
Urk	14,8	15,9	17,0	17,8	18,1
Zeewolde	13,3	17,3	19,2	20,3	20,8
Zuid Flevoland	126,0	160,0	189,9	203,6	206,7
Oost Flevoland	91,6	98,3	107,4	111,6	113,0
Noord Flevoland	55,2	58,8	62,6	63,5	63,8
Totaal	272,8	317,2	359,9	378,7	383,5
Referentiegebieden					
Noordvleugel	2.999,8	3.072,6	3.160,4	3.232,1	3.261,4
Nederland	15.493,9	15.864,0	16.258,0	16.405,4	16.486,6

ABF Research B.V.
Verwersdijk 8
2611 NH Delft

“ . **abf** RESEARCH

Provincie Flevoland
t.a.v. Mw. T. Lodder
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Provincie Flevoland
ONTVANGEN
03 MEI 2007